

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTERAAD VAN PAPENDRECHT GEHOUDEN OP 18 JULI 2019 OM 16.30 UUR IN HET GEMEENTEHUIS TE PAPENDRECHT.

Een integrale geluidsopname van deze vergadering van de raad is te beluisteren op www.papendrecht.nl

Aanwezig:

De heer A.J. Moerkerke, voorzitter;

De dames: A. van den Adel (PAB), T.C. van Es (D66), B. de Heer (PAB), S.H. de Keizer (VVD), K.E. Middelkoop-van den Adel (CDA), S.J.A. Verdoorn-de Lang (PAB), D. Yildiz-Karso (PvdA) en H.M. van Wijngaarden (PAB) en de heren: A.P.J. den Dekker (ChristenUnie), L.T. van den Dool (CDA), J.L. van Erk (ChristenUnie), B.H. Grimmus (GroenLinks), M. de Haas (VVD), L. J. van Hal (D66), J.H. Hoogeveen (PAB), A.J. Kosten (SGP), R. Lammers (Onafhankelijk Papendrecht), E.B.A. Lichtenberg (CDA), A. Stremmer (PAB), P. Stremmer (PAB) (vanaf 18.00 uur), J.G.S. van der Tak (Onafhankelijk Papendrecht) (vanaf 17.45 uur), A.N. Tromp (PAB) en M.H.A. Verweij (PAB).

Voorts aanwezig: de heer R. van Netten, gemeentesecretaris;

Mevrouw C. Verver en de heren P.L. Paans, A.M.J.M. Janssen en C. de Ruijter, wethouders

Afwezig met kennisgeving:

Publieke tribune: ca. 10 personen

Mevrouw C.G.M. Bus, raadgriffier;

Verslaglegging: J. van Prehn.

01. Opening.

De VOORZITTER opent de raadsvergadering en heet eenieder van harte welkom. De heren Van der Tak en P. Stremmer zullen later komen.

02. Vaststelling van de agenda.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

03. Voorstel tot het kennisnemen van de Kaderbrief 2020-2023 en collegeactieprogramma 2019-2021.

Algemene politieke en financiële beschouwingen.

De heer A. STREMLER, namens de PAB-fractie:

De ambities en ontwikkelingen zijn in deze kaderbrief uitgewerkt. Definitieve besluitvorming over beleidsintensivering zal bij de behandeling van de begroting 2020 in november plaatsvinden.

Voor het eerst is nu ook een collegeactieprogramma aangeboden. Dit actieprogramma geeft een helder beeld van de gemeentelijke inzet de komende 3 jaar voor raad en inwoners. Dit geeft blijk van een bestuursstijl van openheid en transparantie. Het PAB waardeert deze bestuursstijl.

In grote lijnen volgen we in deze beschouwingen de volgorde in de kaderbrief die het collegeactieprogramma als uitgangspunt neemt, te beginnen bij de 6 speerpunten om af te sluiten met een aantal thema's.

1. Participatie

Het wordt duidelijk wat 'Zichtbaar nabij' betekent. We zien dat collegeleden transparant zijn in hun handelen. Ze leggen uit wat zij doen en waarom, hebben samenspraak en zoals we regelmatig zien, contact op locatie met de samenleving en stimuleren initiatieven. Zij doen dit omdat ze vertrouwen hebben in de kracht van de inwoners en ondernemers en hun deskundigheid. Het PAB ondersteunt dit vertrouwen in onze inwoners volledig.

De mensen die hier in Papendrecht wonen, werken en ondernemen zijn onze ervaringsdeskundigen! Het is goed dat mensen in het dorp worden uitgenodigd om mee te denken, te praten en te doen! Dit vergroot het draagvlak, leidt tot betere besluiten, een verbeterde aanpak en meer mensen die meedoen (bv nieuwe toekomstige vrijwilligers).

In deze veranderende maatschappij willen mensen meepraten, meebeslissen en initiatieven ontplooiën. Wij doen vaker een beroep op de samenleving. Meedoen is meer dan alleen mee praten, het is ook meedoen. En dit is niet vrijblijvend. De nieuwe omgevingswet verplicht ons tot het opstellen van een z.g. "participatieparagraaf". Nieuwe initiatieven stellen straks randvoorwaarden aan het draagvlak binnen de samenleving.

'Meepraten over' is maatwerk. Per situatie moet worden bekeken hoe inwonersparticipatie het best kan worden ingevuld. Belangrijk is ook aan te geven wat de kaders zijn, om geen verkeerde verwachtingen te wekken. Het is de kunst voor de raad om gezamenlijk met het college kaders hiervoor te ontwikkelen. (Kortom het is dus continue zoeken naar een goede balans tussen inwoners betrekken en hen met rust laten.)

Wij ondersteunen de toekomstige participatieacties, de kalender, de foto lokale democratie en de inwonertop en ontwikkelen graag mee bij dit thema.

2. Groen

Dat het groenbeheer in Papendrecht verandert is deze zomer al te merken aan de bloemenweelde waarvan veel Papendrechtters hebben genoten. Een gevolg van een aangepast en doordacht maaibeheer. Niet alleen veel inwoners maar ook bijen en andere insecten zijn er blij mee. Een verrijking voor ons dorp. Dat dit nieuwe beheer zonder veel extra geld in 2020 structureel wordt waarderend wij. Wij gaan er van uit dat ook het Bijenconvenant onderdeel zal uitmaken van het nieuwe beheer. Het dit jaar aangelegde park Slobbengors en het parkje bij de Constantijn Huygensflats ziet er prachtig uit en zijn een aanwinst voor onze gemeente. I.v.m. de actualiteit noemen we de optredende vissterfte. Er zijn praktische beheersmaatregelen getroffen die mogelijk een oplossing voor de vissterfte zijn. Mocht dit echter niet afdoende zijn, is het PAB bereid hiervoor extra te investeren, zoals voor verbetering van het baggerplan, doorstroming of anderszins.

3. Duurzaamheid

Op het gebied van duurzaamheid is er ook veel inzet. Voorbeelden zijn het opstellen van de duurzaamheidsagenda, het verder investeren in fietsgebruik, o.a. een overdekte fietsenstalling, (mogelijk te realiseren samen met het BIZ?) het organiseren van een gft-campagne, het opstellen van een routekaart CO2-neutrale organisatie en het opstarten van een subsidieregeling voor het verduurzamen van woningen. Ook de energietransitie per wijk wordt in 2020 opgestart. Daarbij biedt het gebruik van geothermie (warm water uit de aarde) kansen voor Papendrecht. Voor windturbines ziet het PAB in Papendrecht en de nabije omgeving geen plaats.

4. Kwetsbaren

Voor de inwoners die steun nodig hebben is dit college en raad er ook. Ondanks de welvaart is er ook een vorm van armoede waar we aandacht voor moeten hebben. Zowel het aantal kinderen in een uitkeringsgezin, als het aantal kinderen dat opgroeit in armoede, is de laatste jaren gegroeid. Ook onder ouderen komt armoede voor. De vroeg signalering wordt versterkt en de extra investering kan op steun van het PAB rekenen.

5. Ondernemersklimaat

Conform eerdere afspraken in het coalitieakkoord en collegeactieprogramma zijn we aan de slag met en voor ondernemers. Een ondernemersloket, vernieuwend inkopen, stimuleren samenwerking ondernemers, actief verbinden lokale en regionale ontwikkelingen zijn daar een paar voorbeelden van. Het college werkt dit verder uit. Wij willen dat, als de wettelijke mogelijkheden er zijn en zij financieel concurrerend zijn, onze lokale ondernemers prioriteit krijgen bij gemeentelijke inkoop.

6. Sterk in de regio

Gezien het belang van de regio is de accounthoudersrol belangrijk. Wij ondersteunen de versterking hiervan. Van belang is dat na de periode waarin de commissie Deetman haar werk deed weer resultaten geboekt gaan worden, o.a. met de uitvoering van de Groeiagenda. Het PAB wil vanuit het verlengd lokaal bestuur met als uitgangspunt "lokaal doen wat lokaal kan maar regionaal wat moet" haar bijdrage hieraan leveren.

Na de 6 speerpunten noemen wij hierna in het kort nog enkele thema's uit de kaderbrief.

Thema verkeer en vervoer.

Met QBuzz zijn we niet onverdeeld gelukkig. De dienstregeling is zodanig versoberd dat er 's avonds na 19:00 uur en zondags op veel trajecten geen bussen meer rijden. Met name ouderen hebben hier last van, doordat het tot vermindering van mobiliteit leidt. Hun sociale contacten worden hierdoor belemmerd. Het PAB verwacht van het college dat ze dit bij QBuzz aan de orde stellen. Verbetering is nodig. Op het gebied van de aanpak van sluisverkeer zien we ook graag maatregelen en horen van het college welke dit zijn.

Het thema **onderwijs** is de komende jaren een thema waar spijkers met koppen geslagen moet worden wat betreft de huisvesting van het vo-onderwijs. Dit jaar komt het college met een visie op de huisvesting vo-scholen, met daarbij ook een tijdsplanning. Zodat er aan het eind van deze collegeperiode een uitwerking ligt dat als basis kan dienen voor een oplossing van het huisvestingsprobleem van beide vo-scholen. In het collegeactieprogramma wordt aangegeven dat goed techniekonderwijs voor het bedrijfsleven in onze regio van groot belang is. Beide vo-scholen krijgen extra geld speciaal voor dit onderwijs. In onze regio is behoefte aan duurzaam, dekkend en kwalitatief sterk technisch onderwijs. Het PAB ziet hier kansen om in onze gemeente beide vo-scholen samen te laten werken om één locatie voor techniekonderwijs in te richten. Een landmark in deze regio. De samenwerking met mbo wordt hiermee ook aantrekkelijker. Als het om stichting van nieuwe scholen in Papendrecht gaat, wordt het PAB graag op de hoogte gehouden door het college.

M.b.t. het thema **cultuur en recreatie** noem ik het multifunctioneel gebouw voor verenigingen. Daar wordt al heel lang over gepraat. Kunnen wij komend begrotingsjaar daar besluitvorming over verwachten? Graag een reactie.

Het thema **sociaal domein** baart ons financiële zorgen. Het PAB vindt dat de gemeente niet nog jaren miljoenen extra kan uitgeven aan o.a. jeugdhulp, Wmo en inkomensondersteuning. Een oplossing voor de steeds grotere financiële tekorten en budgetoverschrijdingen moet er komen. Stevige maatregelen,

o.a. terug naar alleen de wettelijke taken, mogen niet worden uitgesloten en zijn voor het PAB bespreekbaar. Ook het uitvoerings/kwaliteitsniveau van de wettelijke taken zal daarbij worden betrokken. Dat mag best sober zijn en moet passen bij de huidige financiële positie. Dat vraagt om herijking van het sociaal beleid, hoewel wij oog blijven houden voor de maatschappelijke effecten. Gezien de forse financiële problematiek verwachten wij van de Taskforce Sociaal Domein dan ook stevige voorstellen.

*M.b.t. **de volkshuisvesting** zien we in het recent vastgestelde Woonplan 2020-2030 dat er kwantitatief voldoende gebouwd wordt om de autonome groei van het aantal huishoudens in Papendrecht op te vangen. Voor starters, doorstromers en ouderen incl. bijzondere woonvormen is speciale aandacht nodig. Het PAB heeft vorige week 2 moties ingediend m.b.t. ouderenhuisvesting. Voortvloeiend hieruit zullen o.a. de op stapel staande projecten in beeld worden gebracht. Zodat duidelijk wordt of er voldoende wordt gedaan om aan de behoefte van ouderen en starters tegemoet te komen. Er is een contingent van ongeveer 200 woningen ingepland voor de regio. Geen geringe opgave gezien het gegeven dat Papendrecht één van de meest volgebouwde gemeenten in Nederland (15e plaats op 355 gemeenten) is. Met een inwoneraantal van 3.427 per km². (Dordrecht 1.508, HG 1.062) is vrijwel alles al volgebouwd. We zijn ook verantwoordelijk voor een prettige leefomgeving. Daarom vinden we als PAB bouwen in het laatste overblijvende openbaar groen in de bebouwde kom geen goede keuze en kunnen we goed leven met het Woonplan zoals het er nu ligt.*

*Het thema **financiën** baart ons grote zorgen. De eerdergenoemde tekorten in het sociaal domein brengen zelfs ons voorzieningenniveau in gevaar als we niet ingrijpen. De voorstellen van de Taskforce Sociaal Domein worden nog betrokken bij de begroting 2020. Er zal dus nog e.e.a. veranderen aan de cijfers. Het PAB heeft altijd een degelijk financieel beleid voorgestaan. Tegelijkertijd streeft het PAB naar beperking van de lastendruk voor de inwoners. Een OZB-aanpassing met alleen de inflatiecorrectie is voor het PAB dan ook voldoende. Medio 2020 wordt er mogelijk meer duidelijk over de verkoopopbrengst van Eneco. Dit zal zeker de financiële positie van de gemeente versterken. T.z.t. voeren we graag de discussie hoe hier mee om te gaan. Het streven van het PAB is om tot een sluitende begroting te komen, niet alleen voor 2020 maar ook voor de jaren daarna. Daarom steunt het PAB het initiatief van het college om een ombuigingscatalogus aan te bieden bij de kaderbrief volgend jaar, om tot een beter meerjarenperspectief te komen. Wij vragen bij de ombuigingscatalogus ook aandacht voor het weerstandsvermogen en de netto schuldquote.*

*De **organisatieontwikkeling** die door dit college is opgepakt heeft de steun van het PAB. De financiële dekking is geregeld. Een goede ambtelijke organisatie is nodig om niet of bijna niet volledig afhankelijk te zijn van anderen. Een goede organisatie is ook nodig om als zelfstandige gemeente een eigen beleid te kunnen voeren. Zorgvuldigheid richting medewerkers is bij de ontwikkeling een vereiste. Wij vragen het college hoe zij denken de resultaten van de organisatieontwikkeling duidelijk te maken naar de raad.*

Voorzitter, hierbij ben ik gekomen aan het eind van mijn betoog in 1e termijn. Ik dank u allen voor de aandacht.

De heer LICHTENBERG, namens de CDA-fractie:

Voorzitter, vanavond houden wij de tweede beschouwingen van deze bestuursperiode. Dat doen we aan de hand van een kaderbrief en een college-actieprogramma. Vorig jaar heb ik namens het CDA gepleit voor balans houden en focus aanbrengen, zowel regionaal als lokaal, in het eerste jaar van de bestuursperiode.

In de Drechttraad heb ik twee weken geleden opgeroepen om de uitvoering van de groeiagenda ter hand te gaan nemen en daarbij niet slechts uit te gaan van meervoudig lokaal besluiten, maar van het zoeken naar “meer dan de som der delen”.

Voor wat de bezuinigingsopgaven en het toekomstig beleid in het sociaal domein betreft heb ik opgeroepen duidelijk keuzen te maken. Wat kan – in het belang van onze inwoners – het beste waar en hoe worden uitgevoerd. Die oproep zouden wij ook lokaal willen doen en wat het CDA betreft is dan ook voor de komende periode het motto: “Uitvoeren en duidelijk kiezen”. Ik zal dat verder verduidelijken.

Terugblik op het afgelopen jaar besturen in Papendrecht

Als wij terugblikken op het afgelopen jaar dan is er veel in beweging gebracht door ons college en door de raad. Het college is duidelijk als een team aan het werk gegaan, waarbinnen de portefeuillehouders ook met elkaar meekijken in de keuken en collegiaal bestuur daarmee echt inhoud krijgt.

Een aantal inhoudelijke dossiers zijn opgepakt en verder gebracht, zoals onder meer de omdenknotitie Jeugdzorg, de taskforce sociaal domein in relatie tot een nieuw beleid sociaal domein, Papendrechtse visie op regionaal beleid, woonplan voor Papendrecht, de energietransitie, ander groenbeleid, het afvalbrengstation, de pilot afvalinzameling, proces vo-scholen, politiebureau, brandweerkazerne, coöperatie De Meent, Sterk Papendrecht, organisatieontwikkeling, bestuurlijke vernieuwing en participatie.

We willen bij de beschouwingen niet slechts tevreden omkijken, maar vooral onze blik voorwaarts richten en onze aandachtspunten delen en meegeven voor de toekomst.

Vooruitblik naar driehoek bestuurlijke vernieuwing, organisatieontwikkeling en participatie

Ten eerste willen wij meegeven dat wij van mening zijn dat de processen rond bestuurlijke vernieuwing, organisatieontwikkeling en participatie zich goed tot elkaar moeten verhouden. Als raad hebben we vorige week na een goed inhoudelijk debat unaniem besloten op welke wijze wij willen gaan experimenteren met vormen van bestuurlijke vernieuwing. Daarin moeten we elkaar, ons college, onze organisatie en zeker onze ondersteunende griffie de ruimte geven te proberen en te leren.

Als CDA ondersteunen wij ook de ontwikkeling die het college heeft ingezet ten aanzien van de organisatieontwikkeling en de wijze waarop die geleidelijk vorm en inhoud wordt gegeven. Wij zijn blij dat het college en de gemeentesecretaris onderzoeken hebben gedaan naar wat nodig en gewenst is en geloven in de aanpak die wordt voorgesteld om onze organisatie nog beter te maken dan deze al is.

Voor wat betreft het onderdeel participatie steunen wij de aanpak om te komen tot een Papendrechtse methode, gebaseerd op een foto van de stand van zaken met een gezamenlijke besluitvorming over het “bijmengen” van andere vormen. Laat dat vooraf helder zijn.

Tegelijkertijd menen wij echter in het collegeactieprogramma al een verdergaande ambitie te lezen die inkleuring geeft aan dat proces. Zo weten wij als fractie nog zo net niet of wij en onze inwoners in Papendrecht wel toe willen naar vormen van overheidsparticipatie als einddoel. Ook de werkvorm van een inwonertop is al een inkleuring van participatie waarbij deliberatie en meebeslissen de belangrijkste doelstellingen lijken te zijn.

Voor ons als fractie is het belangrijkste doel van participatie in eerste instantie gelegen in het bouwen aan vertrouwen van onze inwoners in onze lokale democratie. Net als het SCP-rapport maken wij ons zorgen over de tweedeling in onze maatschappij, waarbij een groep inwoners op alle fronten lijkt af te haken en geen vertrouwen meer heeft in de instituties en ook niet meer in andere mensen.

Daar ligt voor ons de belangrijkste uitdaging en daarom zouden wij vooral willen inzetten op burgerparticipatie als aanvulling op onze bestaande werkwijzen en ook in evenwicht met de twee andere bewegingen. Wij nodigen het college dan ook uit richting de begroting 2020 de ambities meer in deze lijn handen en voeten te geven.

Groen

De plannen met betrekking tot een beter beheer van groen zijn concreet en ook duidelijk in hun uitwerking. De eenmalige impuls voor 2020 kunnen wij steunen.

Duurzaamheid

Ten aanzien van duurzaamheid zien wij de noodzaak voor een structurele impuls, gezien de opgaven die voor ons liggen. Nadere concretisering van de plannen is hier nog wel mogelijk, waarbij wat ons betreft ook de verbinding wordt gelegd met de duurzame ontwikkelopgaven die vanuit de Verenigde Naties aan ieder van ons zijn aangegeven. Hoever is het college hiermee?

In dit kader willen wij vragen hoe het staat met de concrete uitwerking van onze motie over de elektrische deelauto's? Veel gemeenten zijn hier al daadwerkelijk mee aan de slag!

Voor wat betreft het mogelijk ondergronds brengen van de 150kV hoogspanningsleiding van Alblasterdam naar Dordrecht steunen wij het voornemen om door middel van onderzoek alle voor- en nadelen hiervan op een rij te zetten, alsmede de mogelijke financieringen en cofinancieringsbronnen van de Provincie en de Drechtsteden. Na dat onderzoek verwachten wij dat wij op basis van een integraal voorstel een afweging kunnen maken of Papendrecht hiertoe wel of niet kan gaan besluiten en de kosten opwegen tegen de baten. In beginsel hebben wij op dit dossier een positieve "grond"houding, maar het moet wel kunnen.

Ja voorzitter, ik denk ik maak hem maar gewoon;-)

Ten aanzien van het stimuleren van het fietsgebruik blijven wij als CDA aandacht vragen voor de verkeersveiligheid als hoogste prioriteit. Daar hebben we de afgelopen maanden bij herhaling aandacht voor gevraagd en wij zijn nog niet tevreden en gerustgesteld. Onze vraag is of het college eens in Sliedrecht navraag wil doen hoe men het daar heeft geregeld en wat daar de resultaten van zijn?

Sociaal domein

In de aandacht voor kwetsbaren kiest het college voor een uitwerking waarbij specifiek naar armoede gekeken wordt. Als aangrijpingspunt om te komen tot een meer integrale aanpak met alle betrokken partners kunnen wij die insteek volgen.

Het sociale domein is echter breder en zal in 2020 veel aandacht van ons vragen. Samen met de regio geven we vorm en inhoud aan een nieuw beleid. Daarbij horen zoals eerder gemeld wat ons betreft duidelijke keuzes over wie wat doet en waar het is belegd. Als we bijvoorbeeld een regionaal minimabeleid hebben is het op zijn minst raar dat een gemeente als Zwijndrecht daar bovenop nog eigen regelingen lijkt te hebben en die bovendien onbesproken wil laten maar een taakstelling van bezuinigingen bij de regio wil laten.

Ten aanzien van het sociaal domein willen wij dat de ontwikkeling van Sterk Papendrecht scherp gevolgd wordt. We hebben er forse extra investeringen in gedaan en die moeten tot duidelijke inhoudelijke resultaten gaan leiden, ook bijvoorbeeld op gebied van mantelzorgondersteuning. Graag vernemen we van college daarover geregeld de stand van zaken.

Tenslotte willen wij meegeven dat in het sociaal domein in brede zin na de decentralisaties een economische wetmatigheid is gaan werken, die ons als overheden voor grote problemen stelt. Het is niet zozeer de zorgvraag die leidend lijkt te zijn, maar het aanbod van zorgaanbieders dat maar uitbreidt in alle sectoren. Die groei is er verantwoordelijk voor dat de sturing wegraakt en de kosten omhoogschieten. In de praktijk creëert elk aanbod weer zijn eigen "vraag". Ook een recent SCP-rapport wijst hierop. Graag vernemen wij of het college onze visie deelt en ook ziet dat daar in Papendrecht en de regio sprake van is en wat wij daaraan gaan doen.

Ondernemersklimaat

Op het gebied van ondernemersklimaat en economie zien wij een duidelijke meerwaarde in een regionale aanpak. De gedachten over een parallelle arbeidsmarkt, in relatie tot de vorig jaar aangenomen motie van PvdA en CDA over een groeiagenda voor deze mensen, hoort hier onderdeel van te zijn. Hoe staat het daarmee? En zijn er in de regio ook plannen om meer aandacht te geven aan zogeheten sociale ondernemingen?

Lokaal zien wij meerwaarde in de ontwikkeling van meer BIZ-zones. Is hier zicht op? En kan het college ons ook vertellen wat de ontwikkelingen zijn bij onze Kroonbedrijven Boskalis en GKN/Fokker, ook met betrekking tot de spin-off voor Papendrecht?

Toekomst van onze regionale samenwerking

Met onze opstelling en houding hebben we in de regionale samenwerking afgelopen jaren een stevige inhoudelijke bijdrage kunnen leveren. De huidige groeiagenda en de middelen via de methodiek van trap op en af zijn in belangrijke mate door de inbreng vanuit Papendrecht tot stand gekomen.

Op basis van onze visie bewaken we ook de democratische legitimiteit en het gezamenlijke denken over "meer dan de som der delen". De Commissaris van de Koning heeft ons opgeroepen hier een stimulerende en gidsende rol in te blijven spelen. Wij zijn er trots op dat we dat in Papendrecht handen en voeten geven en steunen de wens om hierin de ambtelijke organisatie ook te versterken.

Overige vragen/punten

1. Hoe staat het met de invoering van een maatschappelijke dienstplicht als verdergaande vorm van de te vrijblijvende maatschappelijke stage? Is het college hier al mee aan de slag en in gesprek met de vocholen om jongeren ook daadwerkelijk in te zetten om maatschappelijke vraagstukken zoals bijvoorbeeld de ontmoeting tussen jong en oud, mantelzorgondersteuning en bestrijding van de eenzaamheid aan te pakken?

2. Hoe staat het met de vrije hellingbaan voor boten in Papendrecht? Is er in onze havens of onder de Brug niet iets te realiseren?

3. Hoe gaat het met de aanpak van sluipverkeer op de BK-weg? Is het college met RWS in gesprek over de te verwachten verkeersdruk in Papendrecht indien de kruising A-15 en N-3 wordt aangepakt?

4. Hoe staat het met de parkeervergunningen voor medewerkers van het winkelcentrum? Ons bereiken nog steeds veel signalen van parkeeroverlast van medewerkers die hun auto plaatsen in de woonstraten om het winkelgebied heen.

5. Hoe staat het met de uitwerking van onze wens tot een zomerevenement in Papendrecht, dat met en door de samenleving en ondernemers handen en voeten zou moeten kunnen krijgen? Wordt er al met de

coöperatie gesproken of met inwoners die ervaring hebben met het organiseren van grootschalige evenementen? Wij kennen er anders wel een paar.

Financiën en ombuigingsproces

Met de kostenstijging in het sociaal domein en het tegenvallen van het accres over 2019 is het duidelijk dat er financiële zorgen zijn voor de gemeente in een meerjarig perspectief. In het najaar zullen er duidelijke besluiten genomen moeten worden in het sociaal domein regionaal en lokaal om de kosten te beheersen. Daar staan wij voor en wij gaan die uitdaging ook aan, omdat wij denken dat het ook kan.

Wij zijn blij dat het college steeds meer helderheid geeft over de financiële mogelijkheden en uitdagingen van Papendrecht ook op de langere termijn. Reserveringen doen die niet nodig zijn, dat willen we niet. Geen potjes creëren om te creëren en geld vast te zetten. We hebben afgesproken te werken met een vrije reserve en een norm voor een algemene reserve als minimaal weerstandsvermogen.

Voor wat betreft de begrotingsontwikkeling op langere termijn zien wij onze wens tot een meerjarige trap voor nieuw beleid gehonoreerd. Ook zijn wij blij dat het college aangeeft op onderdelen nieuw beleid voor oud te kunnen doen of voldoende te hebben aan incidentele impulsen. Daar zijn we blij om, omdat wij dit een uiting vinden van het nieuwe normaal.

Toch zien wij de noodzaak om een ombuigingsproces te starten in de tweede helft van het jaar. In tegenstelling tot datgene wat in de kaderbrief staat vinden wij dat de raad in de beeldvormende fase aan de voorkant betrokken moet worden. Dat kan goed aan het begin van het vierde kwartaal met meer zicht op de septembercirculaire en de begroting 2020. Kan het college dat faciliteren? En het is goed dat proces ook met een "frisse" blik in te gaan.

Afrondend

Voorzitter, het gaat in het algemeen goed in Papendrecht en met onze bedrijven en onze inwoners. Dat willen we graag behouden, maar er is ook de wens om het hier en daar nog beter te doen en om echte zorgen bij mensen weg te nemen en de verbinding en het vertrouwen waar mogelijk te versterken. Wij werken aan een Papendrecht dat we door willen geven. Wij wensen daarom de gemeenteraad, het college, de griffie en de ambtelijke organisatie alle steun en zegen toe in uitdagingen die voor ons liggen.

De heer DE HAAS, namens de VVD-fractie:

Voorzitter, voor ons ligt de tweede perspectiefnota van dit college. Vorig jaar stonden er weinig plannen in de kaderbrief, omdat het college nog maar net aan haar taak was begonnen. Dus des te groter was onze verwachting voor deze kaderbrief, want hiermee was het college vol aan de bak geweest. De plannen uit het coalitieakkoord kunnen eindelijk waar worden gemaakt en dat wordt beschreven in het collegeactieprogramma; een mooi Scrabblewoord overigens. Met deze kaderbrief en het actieprogramma zijn de ambities van het college vertaald naar een financieel beeld. En over dat financiële beeld, voorzitter, heeft de VVD grote zorgen.

Vier jaar geleden zag de perspectiefnota er niet rooskleurig uit. Men verwachtte voor de daaropvolgende jaren een nadelig begrotingsresultaat van één tot anderhalf miljoen euro. Daarop besloten het college en de raad om te bezuinigen en inkomsten te genereren. En dat was nog tijdens de toen heersende economische crisis. Maar dat is gelukt en het resulteerde uiteindelijk in een overschot en zo konden we een flinke lastenverlichting voor de inwoners van Papendrecht doorvoeren.

Voorzitter, voor 2020 zien we door een boekhoudkundige handigheid met betrekking tot de reserves het begrotingsresultaat nog net in de zwarte cijfers. De jaren daarna ziet het er weer niet rooskleurig uit. Dit keer loopt het nadelige begrotingsresultaat zelfs op tot ruim vier miljoen euro. Vier miljoen! En dat bedrag gaat waarschijnlijk nog oplopen ook, gezien de inhoud van de meicirculaire en de tekorten in het sociale domein die op ons afkomen. Ook zien we om ons heen dat aanbestedingen voor infra (zoals wegdek, pleinen en riolering) steeds duurder worden. Het is dus te verwachten dat de uitgaven of tekorten daar ook zullen oplopen. Hoe denkt het college dat op te gaan vangen?

Het college stelt terecht in de kaderbrief dat het ombuigen van het meerjarig tekort vraagt om moeilijke keuzes. Maar worden die wel gemaakt? Als eerste zien we dat het college gaat afwachten wat de opbrengsten vanuit de regio en het Rijk gaan worden. We zijn het met het college eens dat er keuzes gemaakt moeten worden binnen het sociaal domein. Daarbij moeten de wettelijke taken worden uitgevoerd, maar daarbuiten moeten we onszelf steeds blijven afvragen of we nog wel de goede dingen doen. Ook is er naar onze mening nog wel wat te snijden in de vele overheadkosten die her en der binnen het sociaal domein vastgekoekt zitten. Ook bij de jeugdhulp moeten harde keuzes worden gemaakt. Het aantal aanbieders terugbrengen is volgens de VVD zeker een reële optie. Vindt het college dat ook?

In de Kaderbrief zien we staan dat het college een ombuigingscatalogus gaat aanbieden, waarbij het college suggesties zal doen om te komen tot een beter meerjarenperspectief. Als ware het een menu dat wordt aangeboden door de ober. Voorzitter, met alle respect, **we zitten hier niet in een restaurant**. Het college dient besluiten te nemen en die besluiten worden gecontroleerd door de gemeenteraad. De VVD verwacht dan ook een eerste stap tijdens de presentatie van de begroting, eind dit jaar, en niet pas volgend jaar bij de bespreking van de volgende kaderbrief. Eer we dan pas effect gaan zien van de te nemen besluiten, zitten we alweer in 2021. **En we willen niet de problemen voor ons uit schuiven, toch?** We horen graag de mening van het college daarover. In de ombuigingscatalogus zien we waarschijnlijk taken en activiteiten terug die onvoldoende aansluiten op de ambities van het collegeprogramma. Is dat niet juist het probleem? Dient het college niet te reflecteren en te bezien of het collegeprogramma wellicht onverantwoord ambitieus is?

Voorzitter, laat een ding echter duidelijk zijn. De VVD was, is en blijft een tegenstander van het afwentelen van tekorten op de Papendrechtse inwoners. **Een sluitende begroting moet niet uit de portemonnee van de inwoners komen!**

Voorzitter, een groot deel van de ambitie van het college ligt bij participatie. We zien daarbij dat persoonlijk opleidingsbudget van de ambtenaren wordt gebruikt om participatiedoelstellingen te verwezenlijken. Was het niet de bedoeling dat dit geld gebruikt zou worden voor persoonlijke groei van de ambtenaren, ter verbetering van service, product en cultuur? Ook zien we in de plannen een ton begroot voor een inwonersstop. De inwoners hebben inmiddels toch wel voldoende informatie gegeven om mee aan de slag te gaan? Blijkbaar niet, want het college blijft ophalen. Voor een deel is dat verplicht, zoals voor de omgevingsvisie en dat zien we dan ook vaak terugkeren bij de interactieve bijeenkomsten. Waar dit ook verplicht is, is bij de uitvoering van het VN-verdrag van de rechten van de mens. Daar zien we echter niets gebeuren. Daarom hebben we een motie opgesteld; de motie "Papendrechtse Inclusie Agenda" (01). De inwonersraadpleging die hiervoor nodig is, mag namelijk niet door de Wmo-adviesraad worden behandeld, want dat is veel te smal.

Op het gebied van veiligheid en verkeer hadden we wel wat meer verwacht, omdat dit ook in het coalitieakkoord stond. Bijvoorbeeld het voornemen om ook cameratoezicht toe te passen, iets wat de VVD eerder al voorstelde en toejuichte. Ook de veiligheid in het verkeer had handen en voeten kunnen

krijgen in de kaderbrief. We hadden dit vorig jaar ook al aangekaart tijdens de beschouwingen en tijdens het debat over het coalitieakkoord. Toen vroegen we om op dit gebied de ambitie iets te versterken door ook de veiligheid op rotondes te verhogen. En ook voor het gebied tussen de Pontonniersweg en het Westeind heeft de VVD meerdere malen om duidelijkheid gevraagd. Deze duidelijkheid is nodig, omdat verkeersdeelnemers daar geen idee hebben hoe de situatie is en wie er voorrang heeft. Dat kan het college toch niet ontgaan zijn? We zijn in ieder geval positief door de presentatie van het fietsplan. Daardoor werd duidelijk dat de er in ieder geval wordt gekeken naar het verbeteren van de verkeersveiligheid voor fietsers, ook op de Papendrechtse rotondes.

In het collegeactieprogramma zien we een positieve insteek om het ondernemersklimaat te verbeteren. Daar is de VVD blij mee en het is ook van groot belang. Ondernemers creëren immers het werk waar Papendrecht behoefte aan heeft.

*Het mag u de voorgaande jaren niet ontgaan zijn. De VVD wil in Papendrecht graag een bruisend centrum met goede voorzieningen, waarin inwoners zelf initiatieven kunnen nemen en ondernemers hun geld kunnen verdienen. Uiteraard mogen daarbij de overige winkelcentra van Papendrecht niet uit het oog worden verloren. **Hierbij geldt wel dat de gemeente faciliterend op moet treden en niet organiserend.***

Wat het centrum betreft, gaan wij er van uit dat we de voorgenomen vernieuwingen nog steeds zullen terugvinden in de Veerpromenade, met daarin het nieuwe concept van de bibliotheek. Er is eerder door het college toegezegd dat we eind mei meer zouden weten. Het is inmiddels juli en wij zouden dan ook graag horen wat de stand van zaken daarvan, maar ook van de BIZ, de nieuwe winkelstraat en Markt 2, is. Zijn daar al initiatieven begonnen die gaan zorgen voor een bruisend Papendrecht? Voorts zien we dat het Erasmusplein nu bijna vol met huurders zit. Een goede zaak! Dit geeft een mooie kans om het pand aan een commerciële partij over te doen. Heeft dat ook de aandacht?

Vorige week hebben we gezien dat de gemeente gaat werken om te gaan voldoen aan de woningopgave en dat er gebouwd gaat worden binnen het segment waar daadwerkelijk behoefte aan is. Er wordt in het Woonplan ook een opsomming gegeven waar woningen ontwikkeld kunnen worden. Daar ziet de VVD kansen. Daarom zijn wij blij dat het college de motie heeft overgenomen om met een visie voor de Papendrechtse A-locaties te komen. Dat zijn kansen voor groei en kansen voor identiteit van Papendrecht en we kijken dan ook uit naar deze visie.

Voorzitter, ik rond af met mijn gebruikelijke uitsmijter. Dat is: in Papendrecht is het comfortabel wonen en leven. We scoren hierin bovengemiddeld. Dat wil de VVD graag zo houden en versterken!

De VOORZITTER neemt motie 01 in ontvangst en geeft aan dat deze voldoende ondertekend is en deel uit maakt van de beraadslagingen (een kopie van deze motie wordt aan het verslag gehecht).

De heer DEN DEKKER, namens de ChristenUnie-fractie:

Voorzitter, een van mijn favoriete uitspraken komt van de bekende persoonlijke ontwikkelcoach Anthony Robbins. Namelijk: Er bestaat niet zoiets als falen, er zijn alleen resultaten. Zolang je iets leert ben je succesvol. Dat is een uitspraak die mij vaak helpt als ik iets moet doen waar ik zenuwachtig van kan worden, zoals deze algemene beschouwingen houden. Maar ook een uitspraak die ik zou willen betrekken op de politiek en het college. Het is beter iets te doen en daarvan te leren, dan afwachtend te

zijn en hopen dat het wel goed komt. En daarvan getuigt de kaderbrief, maar vooral het college-actieprogramma.

Voorzitter, de ChristenUnie fractie is positief over de kaderbrief die wij vandaag bespreken, al is het vrij lang voor een brief en leest het meer als een nota. Maar het stuk is zeker goed leesbaar, iets waar we in het verleden vaak voor hebben gepleit. We zien veel punten terug uit het coalitieakkoord en daarmee ook uit ons verkiezingsprogramma. En dan is het logisch dat je positief bent. Maar we willen ook kritisch zijn, wel opbouwend kritisch. En daarom wat kaders meegeven aan het college, of noem het denkrichtingen voor de opmaat naar de begroting. We starten net als de kaderbrief bij het college actieprogramma.

Erg goed om zo'n programma te maken en goed te zien dat iedere portefeuillehouder daar haar of zijn eigen hand in heeft gehad. Een kleine kritische noot hierbij, voorzitter. In het algemeen kunnen we zeggen dat het college-actieprogramma wel wat scherper mag. Sommige acties zijn nog niet heel concreet en soms ook meer een plan of onderzoek dan echte actie m.b.t. het onderwerp. Hier ligt nog een mooie kans voor het college, want hoe concreter de doelen hoe groter de kans dat deze gehaald worden.

We hebben voor de toekomst best zorgen voor Papendrecht en haar inwoners. Zeker gezien de ontwikkelingen en de tekorten en nog grotere dreigende tekorten in het sociaal domein, zoals we dat dan in ons politieke taalgebruik noemen. Het sociaal domein. Maar het komt er gewoon op neer dat mensen en jonge mensen lang moeten wachten om hulp te krijgen, of dat hulp al te laat is. Een familielid van mij werkt als docente op een basisschool. Daar zit een meisje dat snelle hulp nodig had, want zij heeft traumatische dingen meegemaakt. Door de huidige manier van werken en de wachtlijsten wachtte zij daar al drie maanden op, terwijl ze acuut hulp nodig had. Dat is een voorbeeld van casus die speelt achter de soms moeilijke woorden die wij gebruiken hier. Gewoon een kind dat geen hulp krijgt op het moment dat het acuut nodig is. En dat baart ons echte zorgen, want de problemen worden daardoor alleen maar groter. We hopen echt op een goede uitkomst van de taskforce en toch nog actie uit Den Haag. En als raad zullen we belangrijke keuzes moeten maken. Ons standpunt is in ieder geval dat goede zorg en vermindering van wachtlijsten altijd hoge prioriteit heeft.

Dan de kadernota voorzitter, we lopen hem gewoon door in de volgorde zoals beschreven.

*Als eerste lezen we een stuk over **participatie**. Daar moet 95.000 euro extra heen volgens de kadernota. Eerlijk gezegd vinden we dat nogal wat in deze tijd, waarin we ieder dubbeltje om moeten draaien. We waarderen het grote enthousiasme van de portefeuillehouder en de ambtenaren die hiermee aan de slag zijn. Tegelijkertijd zien we dat er geplande acties zijn, zoals de inwonertop waar we niet een duidelijk beeld krijgen van wat het college wil bereiken. Ergens lezen we dat inwoners positiever moeten zijn over participatie dan gemiddeld. Maar dat lijkt er wat ons betreft op dat participatie een doel op zich wordt. We willen dus hier vanuit onze partij het kader meegeven om nog eens goed te overwegen waar en hoe we participatie willen stimuleren. Op welke fronten is het echt noodzakelijk, denk aan de omgevingswet, en op welke punten zou het minder kunnen? Maar ook om te komen met heldere doelen die we willen bereiken. En de vraag komt bij ons dan op of 95.000 euro voor volgend jaar en de jaren daaropvolgend dan in deze tijd in die zin dan wel verantwoord is. Verderop in mijn beschouwingen zal ik eventuele alternatieven benoemen voor het besteden van dit bedrag.*

Groen en Duurzaamheid

Deze pakken we even samen omdat wat ons betreft dit staat als een huis. Er wordt duidelijk weergegeven waar we naar toe willen, wat de doelen zijn en dit sluit zeker goed aan bij het coalitieakkoord. Dus onze lof hier voor de portefeuillehouder en betrokken ambtenaren. Overigens loop ik

regelmatig langs de voortuin van de portefeuillehouder. En het valt mij op dat die tuin wel wat groen en kleur kan gebruiken, dus namens de CU hier wat bloemenzaadjes voor meer groen en kleur in zijn tuin. Het zijn er een aantal, dus delen met de overige collegeleden kan gewoon. We komen volgend jaar zeker kijken of u de bloemetjes hebt buiten gezet.

Kwetsbaren

Voorzitter, zorg voor kwetsbaren. In het actieprogramma lezen we over de inzet tegen armoede. Het doet ons goed om te lezen dat er in samenwerking met diverse organisaties wordt gewerkt aan een actieagenda tegen armoede. Onze fractie zou dit wel graag wat meer concreet zien. Wanneer is die agenda gereed, wat gaat erin staan, wanneer is de uitvoering gepland? En moet het beperkt blijven tot gezinnen en kinderen in armoede, zoals er staat? Of moet het breder getrokken worden? Het zou mooi zijn als de portefeuillehouder hier iets meer over kan vertellen.

In ons verkiezingsprogramma breken wij een lans voor de ouderen. Dat bleek en blijkt uit het "Actieplan waardig ouder worden" dat begin vorig jaar door onze toenmalige fractievoorzitter is getekend. Daarom willen wij ook hier het college in overweging geven om de ouderen niet te vergeten. Waar dat kan daadwerkelijke acties te ondernemen om ouderen in eenzaamheid of armoede te helpen. Want ook die problematiek is schrijnend, voorzitter. Wij roepen het college dan ook op om hier snel mee aan de slag te gaan. Wat ons betreft komen de volgende zaken daarbij zeker aan bod: het ontwikkelen en uitvoeren van een lokaal actieplan tegen eenzaamheid, betaalbaar sporten en bewegen en aantrekkelijk vrijwilligerswerk onder en misschien wel door ouderen. In onze optiek kan het extra participatiebudget dan hier ook prima aan besteed worden.

Ondernemersklimaat en Sterk in de regio

Wij vinden dat ons college hier goede stappen maakt en heeft gepland in het actieprogramma. Zeker de regio verdient aandacht, gezien alle ontwikkelingen. Wat ik nog wil benadrukken voorzitter, is dat onze fractie verheugd is om te zien dat we als politiek in Papendrecht gezamenlijk hierin optrekken om de belangen van ons dorp in de regio goed te behartigen. De regio is gewoon ontzettend belangrijk, zowel de Drechtsteden als de Alblasserwaard en verder. Een goede verstandhouding in de regio is daarom onontbeerlijk om ook hier met elkaar voordeel uit te halen, zonder dat er een of twee gemeenten het meest gaan profiteren. Dus wij blijven voor een sterke plek in de regio, geografisch gezien naar alle kanten uitwaaiend met daarbij respectvolle omgang met elkaar. Dus geloven wij ook dat dat extra budget ons de nodige voordelen gaat opleveren.

Voorzitter, de thematische uitwerking van het coalitieakkoord in de kaderbrief geeft ons vervolgens meer inzicht in de onderwerpen die wij als coalitie hebben afgesproken. Wat ons betreft krijgt een aantal onderwerpen meer aandacht. Dat is om te beginnen het sluisverkeer. En dan ook daarmee specifiek de vrachtwagens die van en naar het containertransferium door Papendrecht rijden. Dit geeft overlast voor omwonenden en is niet goed voor de verkeersveiligheid van de BK-weg. We wachten nog op de antwoorden van onze art. 40 vragen hierover, maar geven nu al mee dat onze fractie hier actie op verwacht. Zeker gezien de afspraken die zijn gemaakt met Alblasserdam toen de containerterminal werd geopend.

Een tweede aandachtspunt betreft het wijkgericht werken. Een goede connectie met de buurt en burens is van groot belang om eenzaamheid tegen te gaan. Maar het is zeker ook zo dat in een straat waar men elkaar kent de problemen minder groot zijn. Mensen spreken elkaar makkelijker aan bij overlast of ze spreken elkaar als er hulp nodig is. Wat ons betreft is het dan ook een grote kans om de subsidie die er was voor activiteiten in de straat, zoals de buurt-BBQ of een speelmiddag, weer opnieuw in te voeren.

Daarom willen wij deze subsidie weer terug hebben. Hiervoor dienen wij de motie (02): “Een goede buur is beter dan een verre vriend” in.

Al zijn we in deze raad niet altijd gewend om met een dekkingsvoorstel te komen, toch zou het ook hier prima passen om een deel van het participatiebudget in te zetten. Mocht dat niet kunnen zijn er binnen de subsidiebundel zeker nog mogelijkheden te vinden voor het college. Zeker ook omdat deze bundel al jaren niet veel veranderd is.

Daarnaast zetten we toch een vraagteken bij het bedrag voor het zomerfeest. Is hier echt 100.000,- euro voor nodig? Gezien alle verwachte tekorten in het sociaal domein is het ons wel wat waard dat het college hier nog eens de gedachten over laat gaan. Wat is het doel en op welke schaal wil men zo'n zomerevenement organiseren? Welke betrokkenheid van het bedrijfsleven zal er komen? Er zijn namelijk genoeg voorbeelden van evenementen die met minder toekunnen.

Voorzitter, als laatste grote brok in de brief lezen we over de organisatieontwikkeling. Een sterke organisatie is van groot belang voor het kunnen uitvoeren van alle geplande acties, maar ook om ons dorp als het ware in stand te houden. We gaan uit van de deskundigheid van beide adviserende partijen en het MT wat deze wijzigingen mag implementeren. Graag worden we wel op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en voortgang van deze organisatieontwikkeling. Het is een grote klus, maar zeer van belang voor een verbeterd en versterkt team ambtenaren in Papendrecht. Voorzitter, ik dank u wel.

De VOORZITTER neemt motie 02 in ontvangst en geeft aan dat deze voldoende ondertekend is en deel uit maakt van de beraadslagingen (een kopie van deze motie wordt aan het verslag gehecht).

De heer LAMMERS, namens de OP-fractie:

Uitvoering van beleid kan zoveel beter.

De inbreng van de fractie van Onafhankelijk Papendrecht richt zich ditmaal op de uitvoering van beleid, die beter kan én moet. We geven een aantal voorbeelden.

Voorzitter, geachte aanwezigen, Naar de opvatting van onze fractie gaat het bij de uitvoering van plannen vaak mis. De uitvoering van plannen is de zwakste schakel in ons beleid. Aan plannen, nota's en overleggen is geen gebrek. Maar er is wel gebrek aan een goede uitvoering en implementatie van de plannen.

1. QBuzz - stadsbussen

Neem als voorbeeld de buslijnen in onze gemeente. Vorig jaar december is de nieuwe dienstregeling ingegaan, na een nieuwe aanbesteding die had plaatsgevonden. En kort daarop regende het klachten van inwoners. Vervolgens is op basis daarvan na vragen van de kant van onze fractie het gesprek met de provincie aangegaan. En nu zijn we alweer een half jaar in afwachting van het resultaat. Intussen bereikt ons het bericht dat er in de daluren helemaal geen bussen meer in Papendrecht rijden! Met uitzondering van bussen die langs de Burgemeester Keijzerweg komen. Bus 4 rijdt in de daluren vanaf de Staart richting Biesbosch en doet Papendrecht blijkbaar helemaal niet aan. Waarom wordt er niet gewoon 1x in het uur gereden in plaats van 2x keer per uur? Dat is toch veel beter?

2. Handhaving

Bij de handhaving zien we ook dat het bij de uitvoering te kort schiet. Wij hebben als fractie nu alweer een paar jaar lang een lans gebroken voor een goed parkeerbeleid. Aan de Beukenlaan, Lisdreef,

Rietdreef en het Zwanenbloemplein bijvoorbeeld wordt niet goed geparkeerd, met gevaarlijke situaties tot gevolg. Maar de gemeente zegt dat handhaving geen prioriteit heeft. Op onze vragen en op die van bezorgde inwoners ter plekke wordt door het college ontwijkend gereageerd. Want enerzijds worden de klagende inwoners naar de politie doorverwezen en anderzijds worden zij door de politie weer terug naar de burgemeester doorverwezen. Onze inwoners willen niet van-het-kastje-naar-de-muur gestuurd worden. Kortom, de uitvoering van het parkeerbeleid is beneden de maat. De inwoners krijgen iedere keer te horen wat het probleem zou zijn: een gebrek aan capaciteit bij de handhaving en geen prioriteit. Wij dienen een motie in om hier wat aan te doen. Motie 03: Verbetering van de handhaving.

3. Nog steeds vervuild drinkwater in Papendrecht

Uit recent onderzoek van de Vrije Universiteit is naar voren gekomen dat het Papendrechtse drinkwater vervuild is met zeer zorgwekkende stoffen, zoals GenX-stoffen. Papendrechts drinkwater bevat 22 x meer GenX-stoffen dan drinkwater uit Dordrecht en 142 x meer GenX-stoffen dan drinkwater uit Sliedrecht. Volgens 'Europa' is de veilige norm voor drinkwater bovendien een factor van 15 x strenger dan de Hollandse RIVM-norm. Het Papendrechtse drinkwater (afkomstig uit de Lek, stroomafwaarts vanaf Chemours in Dordrecht en uit grondwater) dient op afzienbare termijn binnen de veilige norm gebracht te worden. Wij stellen voor het Papendrechtse drinkwater uit dezelfde bron als Sliedrecht te gaan betrekken. Daarvoor dienen wij, samen met GroenLinks, een motie in. Motie 04: Drinkwater.

4. Participatie

Onlangs is er een enquête met representatieve uitkomst gehouden onder jongvolwassen Papendrechtse. Hieruit is gebleken dat zij vinden dat er te weinig te doen is in Papendrecht. En dat zij zo geforceerd worden om naar andere gemeenten uit te wijken. Onze fractie is van mening dat we voor de jongvolwassenen gelegenheden moeten creëren waar zij terecht kunnen. Een buurthuis zou hierbij erg helpen, bleek uit de enquête. Overlast kan op die manier ook bestreden worden. Denk hierbij nog even terug aan het bezoek van de burgemeester undercover aan hangjongeren. Wij roepen het college op om zo snel mogelijk een buurthuis op te richten en daarvoor een plan aan de gemeenteraad voor te leggen. Daartoe dienen we de motie buurthuis in. Motie 05: Oprichten van een buurthuis.

5. Motie mediafonds

Tijdens de vorige algemene beschouwingen (2018) is de motie Mediafonds aangenomen, waarbij het college werd opgedragen onderzoek te doen naar de mogelijkheid om lokale en regionale onafhankelijke journalistiek te bevorderen en te borgen. Hoe staat het met de uitvoering?

6. Motie Meten = Weten

Eveneens werd toen de motie Meten = Weten (unaniem) aangenomen. Daarin verzocht de gemeenteraad het college om voor de begroting van 2020 en volgende jaren streefwaarden op te nemen voor effect- en prestatie-indicatoren zoals te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl en hiertoe een raadsvoorstel te doen en dit op te nemen bij de kaderbrief 2020. Wat is hiervan terecht gekomen?

7. Kosten ambtelijk apparaat 15% hoger

Bij de doorlichting van de ambtelijke organisatie door Berenschot is naar voren gekomen dat de totale kosten per inwoner circa 15% hoger zijn dan in een vergelijkbare gemeente. Aan plannen, nota's en overleggen is geen gebrek. Maar er is wel gebrek aan een goede uitvoering en implementatie van de plannen. Wat gaat het college hieraan doen?

Voorzitter, geachte aanwezigen, dank voor uw aandacht.

De VOORZITTER neemt de moties (03, 04 en 05) in ontvangst en geeft aan dat deze voldoende zijn ondertekend en deel uit maken van de beraadslagingen (een kopie van deze moties wordt aan het verslag gehecht).

Mevrouw VAN ES, namens de D66-fractie:

Voorzitter, de D66-fractie ziet richting de begroting één allesoverheersend onderwerp: het meerjarig financieel tekort. Dat tekort loopt op tot ruim 4 miljoen euro in 2023. Het is een potentieel gevaar voor al onze voorzieningen: van: - het zwembad, sportcentrum en theater – en: -de onderwijshuisvesting, groenvoorziening en evenementen -, tot: -de jeugdzorg, het armoedebeleid en hulp bij langdurige zorg. Dit jaar zou er zonder een technische ingreep al een tekort van ruim 1,5 miljoen euro zijn. Om de begroting sluitend te krijgen worden nu risico-opslagen niet meer apart gereserveerd. Dat levert op papier in 2020 1,7 miljoen euro op. De motivatie van het college: we staan er voldoende goed voor en het mág. Dat we er voldoende goed voorstaan komt door de Papendrechtse conservatieve begrotingstraditie. Daarmee breekt deze maatregel. En dat het mág, is niet hetzelfde als dat het een goed idee is. De D66-fractie snapt niet waarom het college niet direct actie onderneemt op de tekorten. In de kaderbrief staat dat pas volgend jaar om deze tijd ombuigingsplannen klaar zijn. Pas over een vol jaar! Het college vindt dat er nu nog teveel onduidelijk is over de financiële toekomst. Maar, voorzitter, zelfs als alles duidelijk zou zijn (wat niet kan!) dan nog verwacht niemand dat door extra geld van het Rijk en door bezuinigingen in de regionale samenwerkingen alles wordt opgelost. Het college moet nu aan de bak! Graag een reactie.

Voorzitter, bij ombuigingen en bezuinigingen heeft de D66-fractie één randvoorwaarde en dat is – dit zeiden we ook in de Drechtraad -: niet bezuinigen op de uitvoering van de regionale Groeiagenda. Vaak sneuvelen lange termijn investeringen in economie, bereikbaarheid en werkgelegenheid, als korte termijn sociale tekorten nijpend zijn. De D66-fractie verzoekt het college om in de komende begroting van Papendrecht, meerjarig middelen te reserveren voor regionaal economisch beleid. Graag een toezegging.

Voorzitter, wat de D66-fractie ook te weinig voortvarend vindt gaan, is de visie en huisvesting van de vo-scholen. Pas in november zien we daarvoor plannen. En dat is precies in de maand van de begrotingsbehandeling, waar de vergadercyclus ook nog eens korter is dan normaal. Dus dit financieel belangrijkste onderwerp van het decennium dreigt te weinig aandacht te kunnen krijgen. De D66-fractie kondigt alvast aan dat wij het onderwerp vo-scholen de ruimte en de tijd willen geven die nodig is, om het goed voor te bereiden én te bespreken.

Dan, voorzitter: duurzaamheid, de energietransitie. Voorzitter, in 2050 moet min of meer de hele wereld energieneutraal zijn. Het college zegt dat Papendrecht de ambitie heeft om zelfs vóór die tijd een energie neutrale gemeente te zijn. Klimaatsceptici waarschuwen: het gaat te snel, we lopen als Nederland voor de troepen uit. Eens kijken of dat zo is. In Nederland is het percentage hernieuwbare energie nu 7,4%! In de 28 landen van de EU samen, is er 17,5%. En in Papendrecht....(hou je vast) een whopping 2,0% (of 1,6%???) Geen alarmbellen in de kaderbrief of collegeactieprogramma. De traagheid is tergend. D66 zegt: ' vol gas op de energietransitie!'

Voorzitter, na een uiteenzetting van wat te weinig aandacht krijgt in de kaderbrief, de vraag: wat krijgt véél aandacht? Daar is ie weer: participatie! Van alle onderwerpen in het collegeactieprogramma wordt aan participatie de meeste pagina's besteed. Meepraatsessies voor inwoners en raadsleden en wethouders moeten zorgen dat bij elk politiek onderwerp alle maatschappelijke tegenstand verdwijnt en iedereen zoals dat heet 'meedoet'. De bedevaart vanuit het tot voor kort vrije Papendrecht moet via Participapendrecht leiden naar het Participadijs. "Exclusief voor u mogelijk gemaakt door de overheid!"

Voorzitter, de D66-fractie huivert hiervan. Voor de mensen die tegenwerpen: "Het is toch juist goed als de overheid luistert en je kunt toch zelf kiezen of je participeert," zeggen wij: natuurlijk, maar pas op wat je vraagt, want in Nederland is het probleem niet dat de overheid niet luistert. De overheid luistert wél, alleen op een manier die de overheid goed uitkomt. Voorbeeld: ouderen zeggen massaal: 'wij willen zo lang mogelijk thuis blijven wonen.' Prima, zegt de overheid, zorgverzekeraars maken er een businessmodel bij en voilà, nu móet je thuis blijven wonen, ook als je je bed niet meer uit kunt of gek wordt van eenzaamheid. Je komt met geen mogelijkheid meer een verzorgingshuis binnen. Met participatie kan het net zo gaan. Een recht wordt heel makkelijk een plicht in Nederland. Niet wettelijk, voorzitter, want onze cultuur houdt graag de illusie van vrije keuze in stand, maar wel in de praktijk. Zeker als het goedkoper is.

Voorzitter, ik rond af, de D66-fractie wil een overheid, en dus ook een college in Papendrecht, die open staat voor mensen, organisaties en bedrijven en die zorgt dat de grote onderwerpen goed worden geregeld, zodat inwoners zélf hun leven kunnen inrichten zoals zij dat willen. Wij willen dat dat ten grondslag ligt aan de keuzes die worden gemaakt in de begroting. En, voorzitter, dat er snel actie komt op de financiële tekorten, de vo-scholen en de energietransitie.

De heer KOSTEN, namens de SGP-fractie:

Voorzitter, afgelopen zaterdag was het Dag van de Heerlijkheid. Het is elke keer weer mooi om op die plek te komen. Persoonlijk vind ik dat een van de mooiste stukjes groen van Papendrecht. Het is een prachtige tuin. Je zou Papendrecht ook kunnen vergelijken met een tuin. Een soort 'dorpstuin'. In die tuin zijn allerlei fraaie perken, bomen en hoekjes. Maar zoals dat in een tuin gaat: er is voortdurend onderhoud nodig. Je kunt het er nooit bij laten zitten. In mijn betoog wil ik aandacht geven aan onze 'dorpstuin' onder de volgende drie kernwoorden: bloeien, groeien en snoeien.

Bloeien

Eerst maar over 'bloeien'. Dan bedoel ik de hoekjes in de 'dorpstuin' die er wat mij betreft goed voorstaan om tot bloei te komen.

De SGP-fractie ziet in de eerste plaats volop bloeikansen voor het thema 'groen', zoals het college dat in de Kaderbrief schetst. Het college is goed bezig om de groenstructuur te versterken. Er is ruim aandacht voor ecologie. En om meer te noemen het maaibeleid is aan het veranderen.

Een tweede groeikans zien we bij duurzaamheid. Daarom begrijpen we de extra inzet van middelen. De aandacht voor het fietsverkeer vinden we terecht. Verder moeten en kunnen we echt stappen zetten in 2020 op het gebied van afvalinzameling, vervolg van operatie Steenbreek en we moeten echt komen tot een plan voor een klimaat neutrale gemeente.

Een derde en laatste groeikans ligt er wat onze fractie betreft bij de organisatieontwikkeling. Ik moest daarbij denken aan de 'les van de stewardess'. Mijn vader zegt wel eens tegen mij: 'denk aan de les van de stewardess!' Daarbij verwijst hij dan naar de veiligheidsinstructie in het vliegtuig. Je krijgt dan te horen dat je in een noodsituatie eerst voor jezelf moet zorgen. Je moet eerst zelf je zuurstofmasker voordoet, voordat je je kinderen helpt. Daarna moet je en kun je pas voor je kind zorgen. Zo is het ook met organisatieontwikkeling. We willen allemaal mooie dingen realiseren in onze gemeente. Dan moet de organisatie die het vorm moet geven wel op orde zijn. Daarom steunen we de geschetste ontwikkeling voluit!

Over 'bloei' gesproken

Je zou Papendrecht toch in een paradijsje willen veranderen, zat ik zo te mijmeren. Ik geloof dat de wereld Gods tuin is, waarin we ondanks de verwildering toch Gods scheppende hand kunnen zien. En iedere bewoner van die wereldtuin verlangt ergens toch naar een paradijs. We zetten ons daar allemaal voor in, op onze eigen manier. Zelf ben ik ervan overtuigd dat we van Papendrecht een nog mooiere gemeente kunnen maken. Als er verwildering aan de orde is kunnen we daarop inspelen. Volop groeikansen dus. Maar een paradijs gaat het in het hier en nu niet worden. Dat wacht nog. Of om het met de woorden van C.S. Lewis te zeggen: "Als we met een verlangen zitten dat niets of niemand in deze wereld kan bevredigen, dan is de meest waarschijnlijke verklaring dat we voor een andere wereld gemaakt zijn."

Groeien

Voorzitter, we gaan eens in wat andere hoekjes in de 'dorpstuin' kijken. Daar wordt hard gewerkt! En toch hebben we het idee dat het nog beter kan. We willen meer 'groei' zien. Het tweede kernwoord: 'groeien'. In de eerste plaats wil de SGP-fractie 'participatie' noemen. In dat hoekje van de tuin is het college volop bezig. Maar het team is zo gefocust op het planten van participatieplantjes dat ik me afvraag hoe het zit met het overzicht. Het is natuurlijk goed dat we als gemeente de samenleving betrekken bij besluitvorming, dat we actief luisteren, dat de gemeente verbindingen zoekt. Laat die plantjes vooral staan! Maar let op: houd de gemeenteraad voldoende in positie, we zijn immers niet voor niets gekozen. Dat vind niet alleen ik, maar ook talloze inwoners van Papendrecht. Dus: ga niet voor elk wissewasje naar buiten. Wel verantwoording afleggen van keuzes die je maakt. En verder vinden we dat er wel een heel stevig bedrag voor participatie bijkomt. Meerjarig zelfs. Is dat nu echt nodig?

In de tweede plaats denkt de SGP-fractie dat er nog 'groei' mogelijk is in het versterken van relaties. Ik zal uitleggen wat ik daarmee bedoel. Recent stelden we het Woonplan vast, dat plan loopt tot 2030. Daarin schetsen we hoe we verwachten dat Papendrecht zich fysiek zal ontwikkelen. Met name wat betreft woningen. Zeg maar de 'harde' kant. Maar hoe denken we dat Papendrecht er sociaal voorstaat in 2030? De SGP-fractie heeft daar best zorgen om. We lazten dat er dan tal van eenoudergezinnen zijn. Verder zien we dat het beroep op de zorg in de breedte nu al groot is. En de trend lijkt niet omlaag te gaan. Bij elkaar kost dat miljoenen. Het wordt onbetaalbaar. We zullen keuzes moeten maken. Onze fractie heeft het idee dat de impact van verbroken relaties onderschat wordt. Natuurlijk weet iedereen wel dat een verbroken relatie in een gezin verliezers oplevert. Maar wat is de impact op de zorgvraag? En doen we als gemeente voldoende om op deze problematiek in te spelen? Op dit punt zal onze fractie een motie indienen.

In de derde plaats wil ik het onderwerp 'evenementen' noemen. Het college heeft aangegeven op dit punt met een voorstel te komen. We willen nu op dit punt alvast ons kader meegeven. Wij vinden 100k heel veel geld. Te veel. Verder zou ik willen zeggen: daag de samenleving uit om het op te pakken! We moeten dit niet eenzijdig vanuit de gemeente gaan faciliteren. Je zou bijvoorbeeld kunnen zeggen: 'Als er een bedrag uit de samenleving komt, verdubbelen we dat als gemeente'. Uiteraard met een maximumbedrag. Dan ligt het initiatief bij de samenleving. Voor wat, hoort wat!

In de vierde plaats blijkt het zo in onze Papendrechtse dorpstuin te zijn dat er ook wat hoekjes zijn waar planten te lijden hebben onder afval. Dat ligt niet aan de manier van afval inzamelen, ook niet aan het feit dat het ABS een tijdje dicht geweest is. Nee, in dat hoekje is met regelmaat een groepje feestende jongeren te vinden. Gezellig natuurlijk, maar ze maken er wel een bende van. Als dat alles was, zou de SGP-fractie het erbij laten. Maar als we even verder kijken blijken er resten van ballonnen te liggen. Hebben deze rommelmakers de lokale oproep om te stoppen met ballonnen dan niet gehoord en ter harte genomen? Je kunt het je toch niet voorstellen! En nog wat verder kijkend zien we heel wat patronen

liggen: lachgaspatronen. Zorgelijk, vindt onze fractie. Lachgas wordt door jongeren met regelmaat gebruikt in combinatie met alcohol. Alcohol versterkt de verdovende werking van lachgas. Daardoor neemt het risico toe. Een onwenselijke situatie. Ook op dat punt dienen we een motie in.

Snoeien

Voorzitter, in een tuin met bloemen, struiken en bomen moet je regelmatig snoeien. Het derde kernwoord dus. En, zo blijkt uit de kaderbrief, dat zou in Papendrecht ook weer aan de orde komen. We vinden het een goed idee dat het college daar de tijd voor neemt. En ook dat de 'kaasschaaf' in de la blijft. Of om in tuintermen te blijven, het blijft niet bij 'grasmaaien'. Nee, het is tijd voor keuzes. Laten we dat zorgvuldig doen. Het is goed om te kijken wat 'wettelijke taken' zijn en wat niet. Verder is de SGP-fractie voorstander van het adagium dat 'basis belangrijker is dan luxe'. Dus niet alles wat we doen is noodzakelijk. Bij 'snoeien' moet je eerst daarnaar kijken. Snoeien is niet alleen negatief. In een tuin biedt dat ruimte voor groei of ruimte voor andere planten. Zo ook hier.

Afronding

Ten slotte, voorzitter. In mijn betoog heb ik aandacht gegeven aan 'bloeien, groeien en snoeien'. Er is werk aan de winkel voor dit college om van onze 'dorpstuin' een prachtig geheel te houden en te maken. Ze waren al hard bezig! Waardering daarvoor. Dat geldt ook voor alle medewerkers van de gemeente. Bij al dit werk wens ik hen Gods zegen toe.

Aansluitend dient hij de moties *Investeren in relaties (06)* en *Verbod lachgas (07)* in.

De VOORZITTER neemt de moties 06 en 07 in ontvangst en geeft aan dat deze voldoende zijn ondertekend en deel uit maken van de beraadslagingen (een kopie van deze moties wordt aan het verslag gehecht).

Mevrouw KARSO namens de PvdA-fractie:

'Doen wat nodig is en echt werkt.'

Deze kadernota geeft vooral het 'werk in voorbereiding' aan. Dat is mooi om te zien, maar de PvdA kijkt graag verder vooruit, waarin genomen besluiten, plannen en goede ideeën van participerende inwoners daadwerkelijk worden omgezet in acties. Een kadernota moet vooral gaan over het 'werk in uitvoering'.

Wij wachten dan ook op korte termijn een verdere uitwerking van de visie en de plannen op het wonen en de zorg van onze inwoners. Juist ja, **het wonen in Papendrecht en de zorg van onze inwoners**. Daar maken we ons steeds meer zorgen over.

De PvdA heeft daar zelf natuurlijk ideeën over, maar is ook benieuwd welke ideeën vanuit de inwoners is opgehaald. Wat vinden onze inwoners belangrijk en ontbreekt er nu? Welke zorgen hebben de mensen als het gaat om de toekomst en waar moeten we volgens hen prioriteiten leggen? Want Papendrecht kent de nodige uitdagingen voor de toekomst, maar heeft nog steeds een beperkt budget. **Het is dus belangrijk om die prioriteiten ook echt helder te krijgen.**

Het is meer dan een jaar geleden dat de huidige coalitie is aangetreden en haar ambities neerlegde in het coalitieakkoord 'Zichtbaar Nabij'. De vraag ook nu is wat die visie inhoudt en zichtbaar wordt gemaakt. En los van een heldere visie. Het is nu meer dan tijd om te **doen wat nodig is en echt werkt!**

De PvdA vraagt het college meer acties op het dossier Wonen en Zorg.

Wonen

De bekende beelden en feiten als het gaat om wonen in Papendrecht:

- Jongeren zijn kansloos op de woningmarkt;
- Het aandeel 25- tot 30-jarigen dat bij de ouders woont neemt flink toe;
- Onvoldoende woningen in betaalbaarheid en aanpasbaarheid voor diverse groepen;
- Papendrecht is nagenoeg volgebouwd en wil toch bijdragen aan de regionale woonambitie.

*Het is glashelder dat we met alleen domweg bouwen voor het hoger segment een selectief resultaat gaan behalen. Geen perspectief op de korte termijn én de lange termijn voor diverse groepen inwoners! De gemeente zal een **integraal** aanpak moeten hebben waarin niet alleen de toegang tot de woningmarkt wordt verbeterd, maar dat deze betaalbaar en toekomstbestendig is. Het kan niet zo zijn dat starters, jonge gezinnen en senioren de gemeente Papendrecht de rug toekeren **of lijdzaamheid moeten berusten. Doen wat nodig is en echt werkt.***

Zorg

*Het mag duidelijk zijn dat de betaalbaarheid van het sociaal domein een reëel risico is. En dat je naïef bent om te denken dat je met de goede gesprekken met de minister en de regio tot een oplossing komt. Het probleem zit 'm namelijk niet alleen in verminderde rijksbudgetten. Het probleem zit 'm dat we nog te weinig investeren in een **lokaal integraal aanpak**. Wij vergeten dat we lokaal meer moeten investeren in **preventie, vroeg signalering en vroeghulp**. Dat je daarmee problemen voorkomt dan wel niet laat escaleren. Nee, als het gaat om de Jeugdzorg, de Wmo en de Participatiewet, dan kijken we allemaal naar de regio of naar de rijksoverheid. De echte oplossingen moeten toch hier vandaan komen. Zo simpel is dat. Wij zien in deze kadernota geen oplossingen voor nu en de nabije toekomst. En ook hier geldt dat de toegang tot hulp en ondersteuning sneller kan.*

En als we het dan toch over de zorg hebben. Wist u dat het aantal inwoners met psychische en schuldenproblematiek nog steeds toeneemt? En dat vooral de kinderen hier blijvend last van hebben. En hoe belangrijk het is dat deze mensen een sociaal netwerk hebben waar ze op terug kunnen vallen en een gemeente hebben die ze ziet en ondersteunt. Helaas gaat al onze energie naar een Taskforce, lobby's en heel veel gesprekken voeren.

*Praten, praten en nog eens praten. Met name over systemen en structuren van samenwerking in plaats van wat de inwoners ervaren en hard nodig hebben. De individu en de aandacht lokaal lijken we steeds meer te vergeten. **Doen wat nodig is en echt werkt.***

*De PvdA wil dat we weer een gemeente worden die naast de verbinding met de regio ook in staat is om zelfstandig de problemen op te lossen of hanteerbaar maakt. De gemeente heeft niet alleen geld en capaciteit nodig, maar een **daadkrachtig bestuur met een helder verhaal.***

De heer GRIMMIUS namens de GroenLinks-fractie:

Meneer de voorzitter,

Even terug naar ongeveer 1 jaar geleden. Toen vermeldde ik vanaf deze plek dat er een kaderbrief op hoofdlijnen lag. De nadere uitwerking moest nog plaatsvinden.

We zijn 1 jaar verder en wat nu voor ons ligt zou dus die nadere uitwerking moeten zijn. Uit alle lijnen spreekt ambitie lees ik dan, maar om maar eens een gevleugelde kreet te gebruiken: 'hoe dan?' Ik lees veel over het wat, maar mis daarna de link met het hoe en de vertaling naar de financiën die begrijp ik dan vaak niet.

In de vorige kaderbrief stond ook dat de eerste opgave het klimaat betrof. Samen aan de slag voor het klimaat stond er. Nu is er een duurzaamheidsparagraaf en lees ik dat er 230.000 euro op de begroting bij moet, niet voor duurzaamheid, nee voor capaciteit.

Afgelopen zaterdag was ik aanwezig op de open dag van de Heerlijkheid, u allen wel bekend alhier gelegen aan de Kerkbuurt. Ik raakte daar in gesprek en kreeg het concept biodiversiteitsplan uitgereikt, dat is opgesteld door de Stichting Educatie Stal BIJ de Heerlijkheid. Een goed plan met als kern: participatie en groen; 2 pijlers van dit college.

Het plan dateert van dit voorjaar en uw ambtenaar draagt er reeds kennis van. Het plan is een uitwerking van een subsidieaanvraag bij de provincie, die aanvraag is afgewezen, omdat het te laat zou zijn ingediend. Het plan is zo opgezet dat het niet alleen gericht is op bijen maar bijdraagt aan verbetering biodiversiteit in brede zin. Er komt echter een herkansing.

Gaat de gemeente een nieuwe aanvraag ondersteunen en ook mede uitvoering geven aan het plan?

Daar zou echt in geïnvesteerd moeten worden. Wij zijn een bij-vriendelijke gemeente met de ondertekening van het bijenconvenant in 2015 en de erkenning in 2018. Dit moet nu verder opgepakt en uitgevoerd worden. 3 bijenhotels, die ook door de Stichting zijn aangeboden, is prachtig, maar laten we zeggen dat dat een mooie start was.

In dit plan ook aandacht voor het maaibeeld, we zijn op de goede weg, maar recentelijke maaierwerkzaamheden hebben ook aangetoond dat we er nog niet zijn.

Waarom worden onze mooie bermen vol met bloemen gemaaid en indien daar een goede reden voor is, **waarom wordt dat niet gecommuniceerd met de bewoners?** *Ik noem het voorbeeld waar de portefeuillehouder samen met kinderen een mooi bloembed heeft ingezaaid, thans geruïneerd door de maaimachine.*

Het maaibeeld gaat in 2020 nog weer verder op de schop en dat is hard nodig. Het kan nog groener, nog ecologischer en ja natuurlijk kost dat geld en is het ook helder dat arbeid duurder is geworden. Maar goed onderhoud verdient zichzelf terug. Bij reconstructies wordt rekening gehouden met het groen en gaat dit in samenspraak met bewoners, de portefeuillehouder heeft dit onlangs aangetoond. Dat is ook weer een mooie vorm van participatie. Groen is prominent aanwezig in Papendrecht en in de kaderbrief. De ontwikkelingen zijn goed. Er is veel kennis in huis. Maar het moet en kan nog beter. Dat vinden de inwoners en gelukkig ook het college.

Over participatie gesproken, dit kan goed ingezet worden door de operatie Steenbreek meer inhoud en aandacht te geven. Het concept tegel eruit, plant erin kan meer en beter ingevuld worden, maar operatie Steenbreek is meer dan alleen tegels eruit, het gaat om het organiseren van een groene tuin. Dat kan b.v. ook met het opvangen van regenwater of het aanleggen van een sedumdak. In het collegeactieprogramma staat o.a. refererend aan dit onderwerp: 'wij zoeken de samenwerking met Papendrechtse ambassadeurs die zich in willen zetten voor dit doel'.

Hoe staat het met deze ambassadeurs en de inzet voor dit doel?

Beiden, tegels eruit, plant erin en sedumdaken dus, helpen bij het opvangen van regenwater bij hoosbuien. Buien die door de klimaatverandering steeds vaker voorkomen. Met het opgevangen water kan de tuin bewaterd worden bij droge perioden. Papendrecht is en wordt steeds meer een duurzame gemeente. In het coalitieprogramma staat dat men acties om het vergroenen van tuinen of het nemen van klimaat-adaptieve maatregelen stimuleert.

Daarom dient GroenLinks een motie (08) in met als titel stimuleringsregeling subsidie regenton in het kader van de operatie Steenbreek. Daar zou een deel van die 230.000 euro voor moeten worden aangewend. De motie heeft als doel om bewoners voor een mooie prijs aan een regenton te helpen, zodat het opgevangen regenwater kan worden gebruikt voor de tuin of voor het zemen van de ramen. Ons kostbare drinkwater wordt daarmee bespaard en gebruikt daar waar het voor is bedoeld.

Het dictum van de motie luidt:

verzoekt het college een regentonactie in gang te zetten, met dien verstande dat de gemeente de aankoop van een regenton voor inwoners stimuleert door middel van een kortingsactie via lokale ondernemers. Een dergelijke actie heeft in veel gemeenten al plaatsgevonden en was overal een groot succes.

Meneer de voorzitter, wij komen op voor onze kwetsbaren in de samenleving, een kreet uit het coalitieakkoord waar GroenLinks zich naadloos bij aansluit. Alleen het hoe is ook hier weer niet helemaal duidelijk. In de kaderbrief staan opmerkingen als versterking samenwerking partners en versterking vroeg signalering.

Wat gaat deze doelgroep daar nu van merken?

Wij hebben vragen gesteld over de uitvoering van het SMS-kinderfonds. In 2018 hebben 391 kinderen in Papendrecht hiervan gebruik gemaakt. Het is dus goed dat dit fonds er is en het bereik is 90 % van de doelgroep. Dat betekent dat ruim 400 kinderen hiertoe behoren. Wat doen we daar nu aan om hen uit deze situatie te krijgen? Het college vond het niet nodig om zich aan te sluiten bij het platform tegen armoede Drechtsteden en de alliantie kinderarmoede. N.a.v. deze vragen gesteld in maart kregen wij in juni een overzicht gemaild. In dat overzicht enkele mooie acties, zoals de actie Vakantietas opgezet in samenwerking met de Morgensterkerk. Kinderen die bekend zijn bij de stichting leergeld krijgen allen een vakantietas uitgereikt of b.v. het opknappen van kinderkamers, doel in 2019 is 5 kinderkamers. Opknappen in samenwerking met de Stichting Anders en stichting Present. Prachtige stichtingen met medewerking van vele vaak lokale ondernemers die zich ook maatschappelijk van hun goede kant laten zien. Acties door kerken en stichtingen, prima.

Maar wat doet de gemeente nu om deze mensen en dus ook deze kinderen uit die situatie te krijgen?

Dat lees ik niet in dit overzicht, maar ook niet in de kaderbrief en het coalitieakkoord. Wel lees ik dat er 30.000 euro extra nodig is, maar niet precies waarvoor dan.

Waar is die 30.000 euro dus voor nodig?

Meneer de voorzitter, in de afgelopen periode heeft GroenLinks ook aandacht gevraagd voor het gemeentelijk vastgoed. Wij hebben de conclusie getrokken dat er verschillende vormen zijn van gemeentelijk vastgoed. Logisch natuurlijk, sindsdien zien wij echter weinig ontwikkeling op dat gebied. Diverse panden stonden toen leeg en staan nog steeds leeg. Ik noem de voormalige bibliotheek als voorbeeld. Ook dit kost geld, meer voortvarendheid op dit gebied is derhalve gewenst. In dit verband toch ook de vraag hoe het nu precies is gesteld met de ontwikkeling van het Van der Kevierterrein, in casu het kenniscentrum en de fietsenstalling.

Concrete vraag: gaan het kenniscentrum en de fietsenstalling er nog komen?

Aanhakend op dit onderwerp kom ik, bijna automatisch, terecht bij de huisvesting van de vo-scholen. We hebben onlangs het woonplan 2020-2030 vastgesteld. Hierbij was deze huisvesting buiten beschouwing gelaten. Best jammer want deze huisvesting, waar het college nog dit jaar met een voorstel komt, past nu juist in veel componenten van deze kaderbrief. B.v. duurzaamheid, bereikbaarheid (fietsstructuur, maar ook OV), de omgevingsvisie (bij de volgende kaderbrief is het besluit hierover als het goed is genomen) en onderwijs zelf. Wij kijken derhalve reikhalzend uit naar het voorstel wat november dit jaar door het college zal worden voorgelegd.

Sprekend over onderwijs is GroenLinks toch zeer verheugd dat Papendrecht de eerste school in Nederland krijgt met het ZON-concept. Hier worden zorg en onderwijs gekoppeld. In het nieuwe schooljaar start men met 63 leerlingen in 3 groepen. De school is gevestigd aan de Boeieraak. De gemeente verleent daar waar mogelijk haar medewerking aan deze vorm van onderwijs. Vermeld mag worden dat deze school geen geld ontvangt vanuit het ministerie. In het nieuwe schooljaar krijgen veel leerlingen het onderwijs dat bij hen past en ook thuiszitters vinden hier onderdak. Prachtig initiatief.

Meneer de voorzitter, GroenLinks staat voor een inclusieve samenleving. U heeft dat zojuist mogen vernemen van mij, als we het over de kwetsbaren in onze samenleving hebben. Inclusief is echter veel groter. Iedereen telt mee. In januari heeft GroenLinks vragen gesteld n.a.v. het opnieuw uitkomen van de Nashville-verklaring. Met genoeg heeft onze partij toen kennisgenomen van het feit dat het college afstand nam van elke vorm van discriminatie. De LHBTI-gemeenschap ervaart dit echter nog dagelijks. Met ongenoegen hebben wij toen dan kennisgenomen van het feit dat deze afkeuring niet werd ondersteund door het uithangen van de regenboogvlag. GroenLinks hoopt, nee verwacht, dat op coming out day, 11 oktober 2019 de regenboogvlag in top bij hangt bij het gemeentehuis. Zodat iedereen zal weten: In Papendrecht telt iedereen mee.

Meneer de voorzitter, gesproken over participatie, hoewel wij dit heel belangrijk vinden lijkt het er toch op dat de gemeente hierin doorslaat. Het lijkt een doel op zich te worden in plaats van een middel. Een jaarlijkse ontwikkeldag en een inwonertop klinkt prachtig, overal op de koffie en dit nadrukkelijk ventileren, maar is het niet wat te veel van het goede? Onlangs werd een dag van de toekomst georganiseerd en voor de organisatie ervan niks dan lof. Veel creativiteit, veel ideeën, maar met een opkomst van ongeveer 20 inwoners toch niet helemaal representatief. Met dank natuurlijk aan de 20 inwoners die er wel waren. De beeldvormende bijeenkomsten die wij begin 2020 in een pilot gaan uitproberen kunnen hier mogelijk wel een goede bijdrage aan leveren. Participatie op thema's of zoals de kaderbrief stelt, participatie bij toekomstgerichte opgaven.

Ter afronding meneer de voorzitter nog het volgende, Papendrecht kent een rijk verenigingsleven, op sport en cultureel gebied. Hier zijn vele vrijwilligers in actief, maar het wordt maar karig benoemd in de kaderbrief en het collegeactieprogramma. We stimuleren sport en houden het sportcentrum toegankelijk en betaalbaar staat er.

Ook de sport verbindt zich met participatie, met duurzaamheid, met milieu, met groen en is inclusief. We mogen trots zijn op onze verenigingen, maar tegelijkertijd ook erkennen dat zij onder druk staan. Presteren, dan wel sporten in het algemeen, vraagt om goede accommodatie, zoals kantines, kleedruimten en sportvelden. Met de hiervoor vermelde thema's is aandacht hiervoor zeker op zijn plaats, ongeacht op welk niveau je je manifesteert.

Wat gaat het college ondernemen om het verenigingsleven te faciliteren?

Ik kan nog veel meer benoemen, maar ik zit denk ik al aan mijn tijd dus laat ik het hier maar bij in eerste termijn.

De VOORZITTER neemt motie 08: stimuleringsregeling subsidie regenton in het kader van de operatie Steenbreek in ontvangst en geeft aan dat deze voldoende is ondertekend en deel uit maken van de beraadslagingen (een kopie van deze motie wordt aan het verslag gehecht).

Aansluitend schorst de VOORZITTER de vergadering i.v.m. overleg van het college om 18.00 uur en heropent deze om 19.30 uur.

Beantwoording door het college

Wethouder PAANS: ik dank alle fracties voor de vragen, aandachtspunten en gedeelde zorgen m.b.t. de Kadernota, de opmaat naar de begroting later dit jaar. De financiële zorgen zijn iets wat mij ook buikpijn bezorgt. De keuzes die moeten worden gemaakt, dat zijn echt terechte keuzes. Er zijn al metaforen over kaasschaven en grasmachines langs gekomen, maar ik kan u verzekeren dat er echt keuzes moeten worden gemaakt. Mevrouw Karso zegt 'alles is niet met geld te behandelen', maar geld is natuurlijk wel een belangrijke component in deze. Wat we zien is dat er in de regio – en u heeft daar kennis van genomen in de Drechtraad – richtinggevend amendementen zijn aangenomen, ook m.b.t. het sociaal domein, omdat we een aantal taken binnen het sociale domein in de regio doen, die dan ook zijn weerslag krijgt lokaal. Dan moet u denken aan de jeugdhulp en de Wmo. Op dit moment wordt er heel hard gewerkt in de regio, ook tijdens de vakantie. U hoeft geen medelijden met ons te hebben, maar er wordt gewoon doorgewerkt om op tijd de maatregelen en effecten zichtbaar te maken. Dit houdt in dat als deze effecten die in de regio landen – en ook effect hebben op onze eigen begroting later dit jaar – een aantal dingen samenkomen: de uitkomsten van de taskforce, van de omdenknootje Jeugd, en we hebben Prinsjesdag waarin meer duidelijk wordt m.b.t. de financiën en het beleid dat gevoerd gaat worden. Dat betekent dat we meer beeld hebben dat ik, in opmaat naar de kaders (daar bent u van) en ook het budgetrecht dat u heeft, met u zal delen. Als we daar zaken hebben te melden zullen we u daarin meenemen. Van diverse fracties ook de vraag: ga daar zo vroeg mogelijk mee beginnen, dat zeg ik u toe. Als ik iets te melden heb neem ik u daarin mee, zodat wij verkennend (het college met u als raad) daarmee het proces zorgvuldig in kunnen kleden. Wij hebben gekozen, dat is geen trucje wat wordt genoemd om als geld in te brengen (als je geen geld hebt kan je ook niet sparen), en wij schatten in dat wat nu als dekkingsvoorstel wordt ingebracht, dat dat een maatregel is met relatief weinig risico, zodat we die kunnen voorstellen. Nogmaals, met de begroting komen we met actuele plannen en alle actuele informatie wordt daarin meegenomen.

De vragen van het CDA: aanbod creëert vraag, dat zijn ook aspecten die in de taskforce worden meegenomen. Daar is nog geen eensluitend antwoord op. Wat wel een antwoord is - en dat hebben we in de commissie ook diverse keren benadrukt - de normalisatie m.b.t. jeugd kan ik u noemen. In het gesprek (mevrouw Karso refereerde daarnaar) van de week met Hugo de Jong - daar zit ik niet als partijpoliticus maar als vertegenwoordiger van de gemeente Papendrecht -, zei hij 'we moeten meer naar de reikwijdte 'waar stopt de opvoeding en waar begint de zorg?'. Het lijkt nu helemaal doorgeslagen te zijn en de geldmachine moet gewoon draaien. Dat kan nooit de bedoeling zijn, dus daar wordt absoluut naar gekeken. M.b.t. het economisch klimaat wordt er gevraagd of er zicht is op meer BIZ. Zoals u weet hebben we een BIZ (de corporatie) in winkelcentrum De Meent en ik kan u zeggen dat er een aantal initiatieven bij de ondernemers vandaan komen, waaronder initiatieven op het Oosteind. Dan moet u denken aan Boskalis en Van der Grijp (en daar zijn al vergaande plannen mee, wij staan aan het eind want wij moeten belasting innen). Maar het initiatief en de onderbouwing moet van de ondernemer komen en dat ziet er goed uit. Daar ben ik uitermate blij mee, Boskalis doet hier volop in mee. Ik ben daar vanmorgen in het kader van het Drechtstedenbestuur en de groeiagenda geweest. Ik vind het fijn om te melden, u ziet de bouwwerkzaamheden die daar plaatsvinden, dat hier een hele divisie vanuit Rotterdam richting Papendrecht komt. Dit levert 300 arbeidsplaatsen op. Ik was in dat bedrijf, daar hebben ze geen

cateraar van buiten, maar lokale mensen uit Papendrecht. Ik denk dat dit een mooi bedrijf is dat kan fungeren als aanjager van directe werkgelegenheid, maar u staat versteld van de indirecte werkgelegenheid of wat blijft hangen in onze mooie gemeente. Hetzelfde geldt voor Fokker, die ook volop bezig is op dat terrein.

Metten = weten was een aangenomen motie van OP: die gaan we meenemen in de begroting die in het najaar wordt toegezonden en besproken, zodat we in het kader van [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl) meer beeld, maar ook meer kleur en duiding krijgen hoe we er als gemeente voorstaan.

De concrete vraag van GroenLinks m.b.t. verenigingen was wat het college gaat doen. Het college doet al wat: het college gaat volop in gesprek, soms op eigen initiatief, soms op initiatief van de verenigingen zelf, om te kijken naar de toekomstbestendigheid van de verenigingen. Wat men vaak ziet is dat ze moeite hebben met kaders, vrijwilligers. etc. Wat wij kunnen doen is hen in contact brengen met andere verenigingen. U heeft gezien dat onder de sportterreinen een meer jaren onderhoudsplanning zit, dat velden vernieuwd worden, etc. En ik kan u zeggen: er is wat in beweging en men ziet hoe het een mooie cumulatie krijgt. Als de ene vereniging zich heeft gemeld bij het college, dat dat navolging verdient. Ik kan u melden dat ik al met diverse verenigingen om tafel heb gezeten. Nogmaals, zij moeten zelf weten waar ze als vereniging naartoe willen, zodat de gemeente kan kijken hoe men hieraan kan bijdragen.

Wethouder VERVER: ik dank de raad voor de richting en kaders die ik heb gehoord m.b.t. participatie, dat zijn er best wel wat en daar dank ik u voor. Want dat geeft mij een verdere richting naar de begroting, hoe te handelen en waar ik rekening mee kan houden. Ik heb goed naar u geluisterd. Ik dank ook voor de ondersteunende woorden. Wat ik ga doen is u vertellen wat ik heb gehoord. Ik hoor meerdere fracties zeggen: 'breng focus aan en kijk naar de ambitie. Zoek naar de goede vorm en sluit aan bij de Papendrechtse methode en zoek daar een Papendrechtse ambitie bij'. Daar hoort een woord als *inwonertop* (of die nou wel of niet goed is overgekomen of beluisterd) misschien niet bij en zal ik naar andere vormen zoeken. Ik hecht niet aan de vorm, maar aan het feit dat we samenspraak hebben en dat we oproepen tot initiatieven.

Het is ook onze intentie om maatwerk te zoeken, dat is ook wat ik terug hoor: 'zoek uit waar mensen over willen praten, welke onderwerpen, in welke setting en hoe zorgen we ervoor dat we ook een brede afspiegeling van de samenleving bereiken?'. En pak het situationeel aan, dat hoor ik ook, 'kijk echt naar de thema's waarin we gaan participeren'. Ik proef ook draagvlak voor de foto: die kan richting geven voor de acties die we samen opzetten en waar we hier en daar kunnen mengen in de vorm.

Participatie is geen doel op zich, laat ik u daarvan verzekeren, dat beaam ik volledig. Dat heb ik ook diverse fracties horen zeggen.

De raad heeft mij ook wat onderwerpen meegegeven: de VVD inclusie van gehandicapten, de CU hoorde ik zeggen vrijwilligers en ouderen, 'kijk of je iets kan met sociale versterking'. GroenLinks: als het gaat om groen, is operatie Steenbreek en toekomstgerichte opgave wat ik heb gehoord en wat ik mee zal nemen. De SGP benadrukt: houd ons als raad in positie. Ik zou ook niet anders willen, want ik respecteer u in uw rol en als raadsleden en weet dat ik op een juiste manier – en dat is misschien wel zoeken - verantwoording heb af te leggen en dat ook wil doen. Over wat, over wie, over wie hebben meegedaan, welke weging hebben wij daarin meegenomen misschien? Wij hebben in ieder geval als college onze keuzes te verantwoorden en daar voldoe ik graag aan.

Dan zijn er nog wat vragen, de vraag van het CDA om de raad op de hoogte te houden van de ontwikkelingen bij Sterk Papendrecht en mantelzorg: tellen vertellen. Die toezegging doe ik bij deze. Dat doen we in feite al, maar ik beaam het nog even. Dan is er door diverse fracties iets gevraagd over het zomerevenement; namelijk 'hoe staat het met de uitwerking?' Maar er is ook een vraag gesteld over kosten: wij zijn op dit moment (en dat is iets waar de burgemeester en ik samen optrekken) heel breed met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partijen in gesprek om te komen tot een bundeling van een evenement in 2020, waarin we niet alleen het vanuit het coalitieakkoord een zomerevenement

beleggen, maar ook de 75-jarige bevrijding, om tot een mooi zomerevent te komen, waarin vieren en herdenken een plek moet krijgen. Ze zijn nauw verbonden met elkaar, maar moeten beiden goed tot hun recht komen. Daar is geld voor uitgetrokken, dat is waar en wij zien dat als een soort take-off/opstartgeld, om te zorgen dat we komend jaar een goed evenement neerzetten. Maar we zullen ook zeker vanuit onze rol externe partijen, ondernemers en maatschappelijke partijen, aanjagen om een dergelijk evenement in de jaren daarna zelf op te pakken. Zoals de VVD zegt: we zijn faciliterend en niet organiserend. Soms loopt dat nu inderdaad ook wel door elkaar heen, omdat je met al die partijen te maken hebt en ook een verbindende rol wilt spelen en ook soms inderdaad je eigen rol hebt, als het gaat om veiligheid, en je daar soms niet helemaal aan ontkomt.

De ChristenUnie gaf aan dat het bij kwetsbaren niet alleen gaat om jongeren, maar ook om ouderenzorg. Dat is correct, als het gaat om zorg voor kwetsbare ouderen kan ik melden dat dit ook terugkomt in het lokaal beleidsplan sociaal domein, wat op dit moment wordt opgesteld.

De moties

Motie 01: Papendrechtse inclusie agenda: ik weet niet wat ik daarmee moet doen: ontraden of omarmen. We omarmen het deels, namelijk het stukje over participatie en overleg met inwoners met een handicap om te kijken wat zij nodig hebben. Dan zouden wij graag de resultaten daarvan overnemen in het lokaal beleidsplan sociaal domein en niet zozeer in een separate agenda, omdat we op dit moment bezig zijn met dat beleidsplan. Misschien moet ik het ontraden en u toezeggen dat ik dit gedeelte in participatie mee zal nemen.

Motie 05: het oprichten van een buurthuis voor de jongvolwassenen: het college ontraadt deze motie omdat men net een onderzoek inzake de motie jongvolwassenen heeft afgerond, waaruit men resultaat heeft gekregen. Men zou graag met de kerngroep in samenspraak activiteiten gaan uitwerken. Het is nu niet aan de orde of hier een buurthuis bij komt kijken.

Wethouder DE RUIJTER: ik heb bij verschillende fracties (met name GroenLinks en de PvdA) een belangrijk punt gehoord: de zorg voor kwetsbaren. Er werd gesteld dat het niet alleen om kinderen ging, maar wij hebben deze pilot gedaan voor kinderen. Want kinderen die in armoede leven dat moeten we niet willen, want dat kan zoals mevrouw Karso al vertelde op langere termijn effect hebben op hun hele leven. Dat is duidelijk vanuit de verkenning naar voren gekomen en het is ook duidelijk dat een intensivering van de actieagenda Armoede meer dan nodig is. Deze agenda loopt overigens in 2021 af. Omdat we er nu juist op willen inzetten om een duurdere zorgverlening te voorkomen, dat horen we ook steeds dat het niet duurder mag worden, is het van belang dat we in een heel vroeg stadium inzetten. Bij de verkenning is duidelijk geworden dat het heel lastig is om bepaalde groepen in beeld te krijgen en wat gaan we daar concreet aan doen? We gaan met alle maatschappelijke partners in gesprek en hen onderling verbinden. En dan denk je 'dat doe je toch even', maar dat kost best veel tijd. En wat zijn die maatschappelijke partners? Dit zijn de kerken, scholen, de voedselbank, er zijn zoveel mensen die actief zijn binnen dit domein en soms weten ze van elkaar niet waar ze mee bezig zijn. En die willen we aan elkaar verbinden, zodat deze mensen gegevens gaan uitwisselen. En daar hebben we gewoon wat capaciteit en budget voor nodig. Ook het organiseren van een netwerkbijeenkomst is een eerste stap, waar we al heel snel na de vakantie mee willen beginnen. Het is niet de bedoeling dat wij de hulpverlening gaan geven, maar willen die maatschappelijke partners aan elkaar verbinden.

Vervolgens ga ik in op de vragen. Er zijn meerdere vragen gesteld over de dienstverlening van QBuzz: er werd gesuggereerd dat er in de vakantieperiode geen QBuzz verbinding is met lijn 4, met name de oude ringlijn (lijn 14 en lijn 15). Als ik de dienstregeling van QBuzz bekijk, en ik heb dat ook na laten vragen, dan is er in de vakantieperiode gewoon 2 keer per uur een verbinding met lijn 4. Dat er met QBuzz van

alles mis is en van alles is gebeurd, dat is ook zo. Aan de andere kant hoor ik ook hele positieve verhalen over QBuzz. Alleen is de concessie verleend door de provincie en is er vandaag een bericht binnengekomen van de provincie, waarin ze een terugkoppeling geven over de gesprekken met QBuzz. Die zal via de griffie met u gedeeld gaan worden. De provincie verleent de concessie en binnen Drechtsteden kunnen wij invloed uitoefenen op die concessie. Natuurlijk zijn wij in gesprek met de provincie, onze regionale portefeuillehouder is heel goed op de hoogte van alle zorgen die er leven rondom QBuzz. En QBuzz heeft ook toegezegd dat ze de first and last mile, bijvoorbeeld met de E-Wheels, verder gaan promoten. Ik kan u gelukkig vertellen dat de E-Wheels steeds meer toenemen. In het begin hadden we er 1 en nu staan er al 3, *naast* het gemeentehuis.

Verder vroeg een aantal fracties hoe we sluipverkeer tegen kunnen gaan. Sluipverkeer is nogal een ding en heeft alles te maken met de bereikbaarheid van onze regio. Als we kijken naar rijksweg 15 en de toekomstige werkzaamheden op de N3 en de Wantijbrug (die daar een onderdeel van is), lopen we hier behoorlijk vast. De verbreding van de A15 zal voor het sluipverkeer in Papendrecht lucht bieden, in 2020 hoopt men hiermee te beginnen. Als die A15 iets verbreed is hebben we in Papendrecht minder sluipverkeer. Hoe we sluipverkeer verder moeten opvangen is best wel een lastige vraag. We kunnen overal borden neerzetten 'u mag Papendrecht niet binnen', maar dat is nog niet zo makkelijk te handhaven. Wat we wel proberen met de regiopartijen, vanmorgen heb ik nog een gesprek gehad met mijn collega uit Alblasserdam, het is een gezamenlijke zorg, zowel Alblasserdam en Sliedrecht, maar ook met de gemeente Molenlanden. We ontkomen er niet aan dat er verkeer door Papendrecht heen zal gaan, dat is heel lastig te handhaven. We kunnen het onaantrekkelijk maken voor mensen om door Papendrecht heen te komen, maar we hebben 1 hoofdstructuur: de Burgemeester Keizerweg, daar kunnen we geen 30-km zone van maken. Het is een continue punt van aandacht, maar de echte oplossing heb ik niet. Ik ben benieuwd wat u voor oplossing heeft, want ik neem ze graag mee.

Over de fietsstructuur is al een aantal keer gesproken, daar komen we binnenkort op terug, met de uitkomsten van het onderzoek dat nu loopt. Natuurlijk ben ik bereid in Sliedrecht te gaan praten en dat ga ik ook zeker doen. Maar ook daar hebben ze, dat weet ik van mijn college, nog aardig wat uitdagingen. Natuurlijk is het goed gezamenlijk te kijken welke oplossing zij daar kiezen. Die toezegging doe ik en daar hoort uit de uitkomsten van.

Hoe staat het met de invoering van de maatschappelijke dienstplicht? Op dit moment is daarover nog wat onduidelijkheid bij het Rijk, maar ik weet dat 1 van onze vo-scholen hieraan meedoet. Niet actief, maar men probeert leerlingen daartoe wel te bewegen. De andere school heeft zich op dit moment even teruggetrokken. Overigens worden leerlingen natuurlijk wel betrokken bij allerlei maatschappelijke initiatieven, we hebben recentelijk een actie gehad van 'Jong Papendrecht doet mee'. Het was ontroerend te zien dat leerlingen van groep 7- 8 zich aanmelden als vrijwilliger bij bepaalde zorginstellingen, om alleen maar een uurtje met mensen koffie te drinken of te klaverjassen. Het lijkt allemaal weinig, maar er gebeurt wel wat. We willen er best nog een keer naar kijken hoe de maatschappelijke dienstplicht vorm kan krijgen.

Waarschijnlijk doelt de CDA-fractie op de proeftuinen die in deze regio van start zijn gegaan. Er is in Dordrecht een proeftuin en wij kijken naar de uitkomsten hiervan, die eind van het jaar/begin volgend jaar wordt geëvalueerd. Nog een vraag van het CDA: hoe staat het met de vrije hellingbaan in de havens? Daar is ambtelijk overleg over geweest: de mogelijkheden in Papendrecht zijn niet groot. U had het over de hellingbaan ter hoogte van de Papendrechtse brug. Daarover heb ik geïnformeerd bij RWS en er zijn grote weerstanden tegen om daar boten te water te laten, omdat we daar met een aanvaarroute zitten naar het beweegbare gedeelte. Daar liggen vaak grote schepen met gevaarlijke stoffen in de containers en ze zijn er huiverig voor om daar bootjes met (onervaren) schippers los te laten. Veiligheid op het water is een groot issue voor RWS. Wij gaan dit de komende periode 2019-2020 nog verder onderzoeken en hopen daar nog een keer op terug te komen.

Hoe staat het met de parkeervergunningen voor de medewerkers van het winkelcentrum? Ik heb daar eerder in de commissie al wat over gezegd: we hebben nog een aantal vergunningen in de

parkeergarage. Het merendeel is geclaimd door medewerkers hier vanuit de ambtelijke organisatie, maar ook voor medewerkers uit het winkelcentrum. We kunnen de werkgevers alleen vragen dit bekend te maken, maar we kunnen ze niet verplichten daar een kaart te kopen. Recentelijk is er nog een flyer-actie geweest om kaarten in de blauwe zone te verkopen. Het heeft continue onze aandacht en we proberen ze zoveel mogelijk te verkopen, maar ook het parkeerprobleem in het centrum lossen we daar niet geheel mee op. Overigens worden de parkeergarages veelvuldig gebruikt.

De vo-scholen: ik ben blij te horen dat dit onderwerp binnen deze raad heel erg leeft en dat men (met name de fractie van D66) ruim de tijd wil nemen om met mij van gedachten te wisselen, om voor de vo-scholen een goed plan te maken. Ik vind dat goed om te horen, want ik wil hierover met u uitgebreid in debat gaan. Ik vind dat ook heel belangrijk want de scholen doen al veel samen, ook daar zullen we dan op ingaan. Met name voor het techniekonderwijs, de PAB-fractie refereerde daar al aan, zijn er voldoende middelen beschikbaar. Overigens zijn deze niet beschikbaar voor nieuwbouw.

Het is goed om te horen dat iedereen enthousiast is over het fietsgebruik, dat is ook een van de speerpunten deze periode en heeft alles te maken met verkeersveiligheid.

De motie

Motie 02: Een goede buur is beter dan een verre vriend. Het college begrijpt het doel van deze motie en vindt sociale cohesie belangrijk, dat past ook weer bij kwetsbaren. Dat willen wij ook zeker stimuleren, maar de wijze waarop de CU dit wil gaan doen zien wij niet zo zitten. Het subsidie geven voor drank en spijs is niet onze eerste voorkeur om sociale cohesie tot stand te brengen. Het college ontraadt daarom deze motie.

Wethouder JANSSEN: ik vind het fijn om te zien dat groen en duurzaam leeft in de raad en dat het ook terecht speerpunten zijn van deze coalitie. Er is het afgelopen jaar veel gedaan en er is ook nog veel te doen in de komende jaren, waar we als college ook mee aan de slag gaan.

'Dank für die Blumen' moet ik zeggen naar de heer Den Dekker. Ik heb een behoorlijk klimaat adaptieve tuin, ook steentjes en kiezeltes kunnen interessant zijn. Overigens heb ik al een eerste rij van 7 tegels eruit gehaald en behoorlijk wat zaadjes en bloemetjes geplant. Ik kijk of ik deze zaadjes in de voor- of achtertuin kan planten. Ik weet zeker dat mijn vrouw hier heel goed raad mee weet.

Er is een vraag gesteld over de multifunctionele accommodatie, wanneer daar iets verwacht kan worden. Er is net al iets over de verenigingen gezegd. Beeldvormend wil het college hier uiterlijk in het voorjaar van 2020, of zoveel eerder als we er met een aantal verenigingen uit kunnen zijn, in de commissie op terug komen.

De motie elektrische deelauto's: het CDA heeft terecht gevraagd hoe het hiermee staat. Ik heb al 2 initiatiefnemers voorbij zien komen, met een gemeentelijke bijdragen van honderden euro's per maand vonden we dat niet zo interessant. Er is nu een derde initiatiefnemer in beeld, dan zou de gemeentelijke bijdrage hooguit ondersteunend zijn en niet financieel en dat vinden we toch interessant om eerst te onderzoeken. Zodra ik daar meer van weet, kom ik daarmee bij u terug.

De stand van zaken Veerpromenade is zojuist in een RIB naar de raad verzonden. De onderhandelingen met de tweede partij hebben niet geleid tot een deal. Dit betekent dat we moeten heroverwegen wat we daar gaan doen. We moeten goed kijken naar de Veerpromenade, niet alleen het Van der Keviepand maar misschien wat verder kijken naar de hele omgeving daarvan. Dit betekent ook dat we versneld moeten kijken naar een andere goede oplossing voor de overdekte fietsenstalling.

Er is ook gevraagd hoe het zit met de Markt 2, er is nog niet veel nieuws, anders dan dat we met enige zekerheid kunnen zeggen dat de zorgwoningen daar gerealiseerd kunnen worden. Maar de partij waarmee we onderhandelen kan pas eind september duidelijkheid geven. We hopen z.s.m. daarna ook het definitieve woord richting de raad te kunnen geven.

Verkoop gemeentelijk vastgoed: dit jaar zijn er al 5 panden verkocht, 2 liggen nog bij de notaris. Er zitten er 3 in de pen, we hebben al een toezegging aan de commissie gedaan om daar in het najaar verder over te informeren. Ook het Erasmusplein zit in een studie om te kijken hoe we dat op de markt kunnen brengen, waarschijnlijk in een pakketje met ander gemeentelijk vastgoed.

De energietransitie en de energieneutraliteit: het schiet inderdaad niet op zou ik willen zeggen. Aan de andere kant moet men ook niet gek kijken als men precies in een gemeente woont waar misschien wat minder makkelijke zonnepanelen op daken kunnen. (Zelf heb ik er 20 maar dat schiet niet op in het totaal.) Er is genoeg te doen. We hebben alleen in de transitievisie Warmte 2.0, die we gaan doen, en in de wijkgerichte aanpak zien we dat men niet bezig is met meer vernieuwbare energie, maar de komende jaren inzet op het isoleren van woningen. Dat geeft ook behoorlijk wat soelaas, maar ik geef toe: ook daarnaast zullen we die slag moeten maken. Zeker als we van gas losgaan en naar aardwarmte gaan maken we een hele grote slag. Ondertussen proberen we daar waar het kan te stimuleren, ook met groepsaankopen van zonnepanelen.

Het biodiversiteitsplan bij de Heerlijkheid: de ambtelijke staf is daarbij betrokken, niet alleen dat, ook bij de financieringsaanvraag voor komend jaar wordt meegekeken en wordt gekeken hoe we de dwarsverbanden kunnen maken tussen wat de Heerlijkheid aangeeft en wat de gemeente kan doen. Er is ook een opmerking gemaakt over het maaibeleid: een aantal mensen ziet de verbeteringen/veranderingen. Ik snap het ook niet altijd, ecologen hebben mij geadviseerd dat maaien er af en toe bij hoort om even te verarmen en ervoor te zorgen dat stroken ecologisch worden, zodat er weer nieuwe plantjes en bloemetjes kunnen bloeien. Overigens is de strook waarop gedoeld wordt niet volledig gemaaid, ook dat hoort erbij: gefaseerd maaien. Op de Veerweg en BK-weg ziet men dit ook terug, dit is alles in overleg met de ecologe.

Er is een vraag gesteld over ambassadeurs voor groen: daar gaan we natuurlijk meteen na het akkoord van deze Kadernota mee aan de slag. Overigens zijn er natuurlijk al behoorlijk wat ambassadeurs, alleen de bedoeling is dat we steeds meer ambassadeurs krijgen. Ik weet dat er 20 mensen staan te trappelen om sedumdaken op hun huis te laten realiseren. Allemaal mensen die hierna weer een verhaal te vertellen hebben naar mensen om zich heen. Dat is de wijze waarop het nu gaat, maar we willen hier nog wel verder in gaan.

De moties

Motie 04: Drinkwater: Oase is niet alleen doorlopend aan het onderzoeken, maar ook doorlopend aan het concluderen dat het drinkwater veilig is voor consumptie. Ik weet dat er heel veel onderzoek wordt gedaan en dat ook de FSA een veel strengere normering volgt. Desalniettemin gaan wij af op het advies van Oase en van het RIVM en de Voedsel- en Warenautoriteit, die hier ook een rol in heeft. Als het gaat om het milieu en de gezondheid kan ik niet veel met deze motie. Ik ga het niet zelf onderzoeken en Oase geeft mij ook aan dat er geen reden is om dit te doen. Waar het gaat om de hardheid, daarover hebben we de raad al eerder geïnformeerd dat er maatregelen in de pen zitten. Oase is bezig met voorbereidingen om deze wat verder naar beneden te krijgen. Het college ontraadt deze motie.

Als laatste motie 08: regenton: hier hoort een klein verhaaltje bij. Na het zomerreces komen we ook met een nieuw gemeentelijk rioleringsplan naar de raad. Daarin is ook aandacht voor klimaatadaptatie. We kijken dan wel vooral naar robuuste maatregelen, zaken die echt wat uitrichten tegen grote hoosbuien. Dan kijken we naar sedumdaken, het vergroenen van tuinen, de wijze waarop afvoeren van huizen misschien niet het riool in gaan, etc. Een regentonactie oogt dan heel sympathiek, maar draagt nauwelijks bij aan het voorkomen van extra water in de openbare ruimte. Voor een paar tientjes kan iedereen al zo'n regenton kopen. Dus hoe sympathiek ook, het college ontraadt deze motie.

De VOORZITTER: de wethouders Paans en Verver hebben opgemerkt dat ze een vraag vergeten zijn en wensen deze alsnog te beantwoorden.

Wethouder PAANS: m.b.t. de vraag van mevrouw Van Es inzake het op peil houden van meerjarig regionaal economisch beleid en de reactie van het college: wij staan erachter om bij te dragen aan de groeiagenda om in ieder geval dat niveau op peil te houden. Dan moet u denken aan het MBK-katalysatorfonds, de EDB en alles wat daarbij hoort met het vergezicht dat we hebben geschetst in de groeiagenda.

Wethouder VERVER: voorzitter, ik ben 2 dingen vergeten: motie 07 van de SGP: investeren in relaties. Die ontraden wij als college en wel om de volgende reden. Het thema adviseren en ondersteunen bij scheiding is een actueel thema en is reeds onderdeel van onze inzet binnen de subsidieafpraak met Sterk Papendrecht, zodat deze motie overbodig is. Inclusief de jeugdgezondheidszorg vormt sociale netwerkversterking een belangrijk uitgangspunt bij de ondersteuning, voorlichting en advisering van inwoners. Rondom kwetsbare zwangeren hebben wij ook de inzet van voorzorg, waarbij vanuit jeugdgezondheidszorg extra begeleiding wordt geboden aan risicogroepen.

Verder kan ik u melden dat in de RIB inzake voortgang projecten en pilot sociaal domein van 18 juni 2019 staat dat wij een pilot over een scheidingsloket hebben opgenomen. Ook daar verwachten wij wel de nodige resultaten. Dat voor wat betreft de motie.

Dan was ik nog heel blij met de opmerking van mevrouw Karso, die het belang van lokaal investeren aangaf. Ik kan niet anders dan dat beamen. Lokaal investeren als het gaat om vroeg signaleren, voorveld, toegang van de hulp, psychische ondersteuning. Als we het hebben over Sterk Papendrecht zijn dat onderdelen waarin we investeren. Als we kijken naar schoolmaatschappelijk werk, vroeg signalering, preventie huisuitzetting en er loopt er straks nog een: preventie op het vlak van zorgverzekering, dan zij we daar volop mee bezig. Richting het CDA heb ik al toegezegd dat u regelmatig op de hoogte wordt gehouden maar dat u in het najaar ook weer een uitnodiging van Sterk Papendrecht zult ontvangen.

Portefeuillehouder MOERKERKE: er zijn in ieder geval een paar opmerkingen gemaakt over de organisatieontwikkeling, vooral veel begrip en steun. Uiteraard stellen we dat zeer op prijs. Ook een aantal aandachtspunten, van het CDA: vergeet de driehoek niet; organisatieontwikkeling, participatie en bestuurlijke vernieuwing. Dan komen inderdaad de 3 delen, inwoners buiten, organisatie en bestuur bij elkaar. Dat is uiteraard een tip die we meenemen. Vanuit de VVD is er iets gezegd over (ik vatte dat op als) goed werkgeverschap en of er wel voldoende aandacht is voor de persoonlijke opleidingsbudgetten. Ook dit nemen we als aandachtspunt mee. Goed werkgeverschap staat bij het college uiteraard bovenaan. De belangrijkste vraag die bij een aantal fracties naar voren kwam was: hoe worden wij als raad verder op de hoogte gehouden? Dat gaan we in ieder geval doen zoals we in de commissie hebben beloofd: 2 keer per jaar zullen we naar de raad toekomen om de stand van zaken aan te geven, wat is er gebeurd, wat gaat er nog gebeuren en hoe dit zijn uitwerking heeft gehad. Dit zal in de eerste periode in de commissie ABZ zijn en later waarschijnlijk in een soort beeldvormende bijeenkomst. Wij zijn dan de gemeentesecretaris, algemeen directeur en de portefeuillehouder P&O. Dan wordt het niet de les van de stewardess maar van de GS (gemeentesecretaris.)

Er is nog een vraag gesteld over de stand van zaken van het mediafonds. Ik denk dat u de RIB van mei heeft gemist, hier is aangegeven dat de bijeenkomst is geweest. Daar waren 10 vertegenwoordigers van lokale en regionale media aanwezig, o.l.v. de Nederlandse Vereniging voor Journalisten. In deze bijeenkomst is gekeken naar de mogelijkheden op dat gebied. Dat wordt uitgewerkt in een raadsvoorstel, maar in ieder geval is daar al aangegeven dat er geen wens is voor een mediafonds an sich. Zij hebben een aantal wensen als het gaat om het faciliteren in de raadszaal. Dit is een quick win, die we snel op kunnen pakken. Er was een vraag over jaarlijks overleg over informatievoorziening, dat is ook iets dat we heel makkelijk op kunnen pakken. Op het gebied van extra financiering was vooral het signaal 'als je dit

doet, zorg er dan voor dat het absoluut onafhankelijk is.' Dat is dan in de vorm van een dienst voor geld, bijvoorbeeld het gemeentenuws bij online media of iets dergelijks. Zo'n soort voorstel zal nog uitgewerkt worden en komt naar u toe.

De moties

Motie 03: verbetering van de handhaving. Het probleem hiermee is als je alles op wilt pakken dat deze gemeente failliet gaat, daar is geen geld voor. Parkeren is een belangrijk onderdeel op het moment dat het echt gevaar oplevert en anders komt het toch wat lager op de prioriteitenlijst terecht. Extra handhavers zijn altijd welkom, meer blauw op straat is altijd mooi, maar bij die afweging moet je in je achterhoofd wel al die andere onderwerpen meenemen die belangrijk zijn. En in een slecht economisch tijds als dit, is dit in ieder geval niet iets waar onze prioriteit naar uit zal gaan. Dus wij raden deze motie af.

Motie 07: verbod lachgas. Het college begrijpt de zorgen van de SGP, het zijn denk ik ook terecht zorgen. Alleen een van de problemen is: over welke zorgen hebben we het precies? Er wordt aangegeven dat het niet duidelijk is of het schadelijk is, op korte termijn, nog op lange termijn. Dus vanuit de gezondheidskant kunnen we hier op dit moment heel moeilijk iets mee. De juridische mogelijkheden zijn heel erg beperkt. Je ziet op dit moment een aantal gemeenten die op dit moment een evenementenverbod hebben en soms zelfs een soort gebiedsverbod. Maar dat doen ze op een oneigenlijke manier, d.m.v. een ventverbod. Je kan op die plek de verkoop met een ventverbod wel tegen gaan, maar je kan op zich niemand verbieden het op zak te hebben en te gebruiken. Gelukkig is het ministerie op dit moment wel bezig om te kijken of ze het op de drugslijst krijgen en dat zijn voor ons wel signalen om in de gaten te houden. Als er dan een mogelijkheid is een stap verder te maken, zal men dit uiteraard doen. Die belofte doe ik: we houden het in de gaten. Daarnaast krijgen we van de politie ook het signaal dat handhaving vrijwel onmogelijk is omdat je echt iemand op heterdaad moet betrappen, omdat niet zoals bij alcohol en drugs een mogelijkheid bestaat om het in het bloed te controleren. Het is vrijwel direct uit het lichaam verdwenen, dus een controle achteraf is heel moeilijk. Dat zijn allemaal elementen die we meenemen. Maar we houden de ontwikkelingen in de gaten en hopen dat we een makkelijker lijstje krijgen om handhavend op te gaan treden en dan komen we bij u terug.

Op verzoek van mevrouw Van Es schorst de VOORZITTER de vergadering vervolgens om 20.20 uur en heropent deze om 20.30 uur.

De tweede termijn van de raad

Mevrouw VAN ES: voorzitter, we wilden nog even naar de motie van de VVD en de andere fracties kijken. De VVD zal in de tweede termijn een toelichting geven op hoe we daarmee om willen gaan en verder kan wat ons betreft de tweede termijn worden vervolgd.

De heer STREMLER:

Voorzitter, in de algemene beschouwingen hebben we een verhaal gehouden met een aantal vragen aan het college, daar heeft het college op geantwoord. Daar wil ik op reageren en de moties bespreken. De eerste vraag in onze algemene beschouwing betrof QBuzz, daar heeft wethouder De Ruijter een rapport aangekondigd, waar een terugkoppeling van de provincie in staat. Het blijft wel een feit dat 's avonds heel veel locaties in Papendrecht niet bereikbaar zijn en dat zondags ook de diensteregeling heel ver teruggebracht is t.o.v. de vorige vervoerders. Blijft ook een gegeven dat heel veel ouderen die afhankelijk zijn van het openbaar vervoer bijvoorbeeld niet meer bij kennissen kunnen gaan eten, omdat om 19.00 uur de laatste bus gaat. Vooral ouderen zijn de dupe. Ik begrijp dat u niet over het openbaar vervoer gaat, u kunt hooguit proberen in te brengen. Maar u bent als college bezig met het beleidsplan sociaal domein

op te stellen, dan kunt u dat aspect meenemen in het beleidsplan. Praktisch had men het ook over de E-Wheels, waarvan er 3 bij het gemeentehuis staan. Ik weet niet of het mogelijk is dat deze 's avonds geactiveerd kunnen worden, met vrijwilligers die het gebrek aan openbaar vervoer in die tijden overnemen.

Mevrouw VAN ES per interruptie: wij zijn er niet direct van overtuigd dat vooral ouderen hier de dupe van worden. Voor ouderen is er vooral de Drechthopper, binnen een staal van 25 km., of de Valys als men daarbuiten komt. Dus als hier al aandacht aan wordt besteed in het sociale plan, zouden we wel meer duidelijkheid willen hebben of dat wel zo is.

De heer STREMLER: mijn signalen zijn in ieder geval dat ouderen daar op verschillende manieren de dupe van worden/hun mobiliteit een stuk minder wordt. Wat mevrouw Van Es zegt: laat het in ieder geval duidelijk worden in hoeverre dit het geval is en kijk ook hoe het met de elektrische auto's zit. Ik weet dat je minimaal 75 jaar moet zijn wil je hier gebruik van maken, misschien kan dit iets soepeler.

Wat betreft sluipverkeer: de wethouder zegt 'als de A15 verbreed is hebben we minder last van sluipverkeer'. Dat is een heel passieve invulling. Daar kan ik ook niks mee, daarom vroeg ik het aan u, maar u weet het ook niet. Dat had ik zelf ook kunnen verzinnen.

De vo-scholen: ik neem aan dat u bevestigt wat wij in onze algemene beschouwing hebben gesteld, daar ging u niet op in. Dit jaar komt die een visie, met daarbij een tijdspad en procedures, zodat er spijkers met koppen geslagen kunnen worden. M.b.t. de steun voor technisch onderwijs van € 16.000,- per leerling, daar bedoelt u mee te zeggen dat dit gebruikt mag worden voor technisch onderwijs, mits het maar niet gebruikt wordt voor stenen, maar wel voor andere middelen m.b.t. technisch onderwijs. Misschien kunt u dit nog wat beter uitleggen.

Op de multifunctionele accommodaties wilt u terugkomen in de commissie, dat duurt nog vrij lang. Als het iets eerder zou zijn, zou dat ook prima zijn.

Motie 08: regenton: de wethouder gaat voor robuustere maatregelen begrijp ik. Anderzijds vindt onze fractie dat alle kleine beetjes helpen. Ik zou van de wethouder willen weten wat het bezwaar is als we voor deze motie stemmen. Hij heeft hem ook niet echt ontraden geloof ik. Ik zou willen weten hoe hij staat t.o.v. de stelling 'alle kleine beetjes helpen' en of het een principiële bezwaar is toch nog voor die motie te stemmen.

De stand van zaken m.b.t. de organisatieontwikkeling wordt 2 x per jaar teruggekoppeld naar de raad, hier zijn we blij mee.

Dan heb ik nog een opmerking n.a.v. onze algemene beschouwing waar we m.b.t. onderwijs gevraagd hebben: als het om stichting van nieuwe scholen in Papendrecht gaat wordt het PAB graag op de hoogte gehouden door het college. We horen dat er een nieuwe school gesticht wordt, graag zouden we horen wat voor school het is en wat de rol van de raad hierbij is. Toevallig speelt zoiets in Westland, maar daar gaat het over een ander type school. Daar zie je ook dat de raad een bepaalde rol heeft, die kan op een bepaald moment wel of niet instemmen. Dat zou ik graag willen weten, welke rol de raad en het college heeft bij het stichten van een nieuwe school en of er inderdaad sprake is van een nieuwe school en wat voor soort onderwijs daar gegeven wordt. Ik hoor iets over een ZON-school.

De heer GRIMMIUS per interruptie: dit heeft met Zorg en Onderwijs te maken, hierover heb ik in mijn algemene beschouwing wat meer gezegd.

De heer STREMLER: motie 01: Papendrechtse inclusie agenda; het college was duidelijk: *verzoekt het college om* wil het college meenemen in het beleidsplan sociaal domein. Dat vinden wij een prima idee. Voor ons gevoel wordt deze motie voor een belangrijk deel overgenomen en lijkt deze ons daarom overbodig.

Motie 02: Een goede buur is beter dan een verre vriend/drank en spijs: wordt door het college ontraden, wij volgen hier het college in.

Motie 03: verbetering handhaving: er is nooit genoeg blauw op straat, maar het is een kwestie van prioritering en zeker in deze moeilijke financiële tijd kunnen we het standpunt van het college volgen en nemen we de motie niet over.

Motie 04: drinkwater: we hebben volledig vertrouwen in Oase en andere instanties, o.a. het RIVM, dat het water goed en gezond is. Deze motie is volgens ons totaal overbodig en we steunen hem daarom niet. We hadden wel een vraag: er zit verschil in de hoeveelheid stoffen (Gen-X en PFOA) in Dordrecht en Sliedrecht. We hebben gehoord dat in het drinkwater van Papendrecht meer aanwezig is en dat Oase voor het Papendrechts drinkwater voornemens is dit uit een andere bron te betrekken. Kan de wethouder hier iets over te zeggen? Het lijkt me niet onlogisch om dat te doen.

Motie 05: oprichten van een buurthuis: deze motie is duidelijk ontraden door het college. Men gaat verder met de het uitwerken van de activiteiten voor jongvolwassenen en een buurthuis komt hier niet in voor. Deze motie steunen we niet.

Motie 06: investeren in relaties: dit gebeurt al bij Sterk Papendrecht. Ik begrijp dat ze een pilot scheidingsloket gaan oprichten en dat hierover op 18 juni een RIB is geweest.

De heer KOSTEN per interruptie: ik heb die RIB ook gelezen en mijn beeld daarbij is dat het vooral gaat om scheidingen goed te regelen. Onze motie is erop gericht dat we werken aan de kant van preventie. Voelt u daarvoor?

De heer STREMLER: ik begrijp uit de woorden van de wethouder dat men daar ook bij Sterk Papendrecht aandacht aan besteedt.

De heer KOSTEN per interruptie: Sterk Papendrecht doet veel, maar wij hebben het idee dat dit nog scherper op de kaart gezet kan worden. Het idee van deze motie is juist daarin focus aan te brengen en wij zien dat veel kinderen te lijden hebben onder de gevolgen van een relatiebreuk. Wat ons betreft mag hier meer focus op zijn.

De heer STREMLER: het college heeft aangegeven dat die aandacht er al is, o.a. door Sterk Papendrecht en dat er ook scheidingsdeskundigen op scholen zijn, die niet alleen achteraf maar ook preventief werken. Wij vinden dat we het college volgen en de motie niet steunen.

Motie 07: Verbod lachgas: dit is voldoende uitgelegd door het college; deze motie steunen we niet.

Motie 08: regenton: vinden we positief en hierop horen we graag de reactie van de wethouder.

De heer **LICHTENBERG**: dank voor alle beschouwingen, inbreng en antwoorden. Als wij een prijs zouden kunnen uitgeven voor de mooiste algemene beschouwing, zouden we die aan de SGP geven voor de mooie metafoor. De beantwoording van het college was kort en to the point. Toch zijn er een paar punten die ik in relatie tot de discussie met anderen nader wil duiden. Financiën en ombuigingen: ook wij maken ons zorgen en vinden tegelijkertijd dat we ook voorzichtig moeten zijn om het niet erger te maken dan het is. Ik hoorde de fractievoorzitter van de VVD zeggen: 'we groeien naar een tekort van 4 miljoen en dan zijn nog niet eens alle tekorten van het sociaal domein meegenomen en ook de prijsontwikkeling in de markt is niet meegenomen'. Volgens mij zit die er juist wel in en maakt hij het in zijn woorden nog groter. Op zichzelf is het al zorgwekkend, dat moeten we denk ik niet doen.

Ik hoorde de portefeuillehouder zeggen dat hij met ons tijdig wil beginnen over het ombuigingsproces. Ik vind dat verstandig met de ontwikkelingen die wij hebben, en of dat moment dan precies het vierde kwartaal is of iets later, dat zullen we wel zien. Er zal heel wat moeten gebeuren en we zullen deze ombuigingen moeten willen aangaan met elkaar.

Mijn tweede punt is de discussie die we dan met elkaar hebben te voeren, dat we scherp moeten willen zijn op wat we gaan doen om het sociaal domein. Wat doen we met jeugdzorg, met Wmo, met de P-wet, wat doen we regionaal en wat doen we lokaal? In die zin hoop ik dat andere fracties hier ook in de scherpte het debat over willen zoeken met elkaar, omdat wij ons daar toch zorgen over maken. Het college geeft nog geen helder antwoord gegeven op onze vraag of het aanbod daadwerkelijk leidt toe een toenemende vraag, terwijl een rapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau over wijkteams laat zien

dat dat kostenverhogend werkt in het land. Dus wij willen daar echt met elkaar het gesprek over voeren en van het college inzicht hebben hoe de eigen lokale nota Sociaal zich verhoudt tot de regionale sociaal beleidsnota. Dat moet aanvullend op elkaar zijn, maar niet overlappend. Ook daar vragen we aandacht voor van het college, om goed te kijken wanneer men lokaal dingen gaat doen. Dan snap ik de behoefte om in het voorliggende veld heel veel lokaal te gaan organiseren, maar wijs ik toch op wat het Sociaal en Cultureel Planbureau heeft aangegeven: kijk uit wat je aan het doen bent.

Mevrouw VAN ES per interruptie: het punt dat het CDA hier maakt vinden wij ook heel belangrijk en wij zijn blij dat dit met zoveel woorden wordt genoemd: aanbod creëert vraag, daar lijkt het op. De vraag aan het CDA (en indirect aan het college) is of de vraag aan het college is om met een concreet voorstel te komen wat we lokaal en regionaal doen.

De heer LICHTENBERG: mevrouw Van Es mag het zo horen, maar mijn oproep is niet alleen aan het college, dat heb ik net wel gedaan: 'college, ga goed na dat die regionale en lokale sociaal beleidsnota' aanvullend op elkaar wordt en niet overlappend.' Ik roep ook echt alle andere partijen op, die discussie gaan we niet alleen lokaal maar ook regionaal voeren in de Drechtraad, om ook daar naar elkaar toe het debat te voeren. Ik heb bewust Zwijndrecht genoemd, dat vond ik stuitend: op het moment dat in Zwijndrecht in de lokale raad daar iets aan de orde komt wat men als voorziening in Zwijndrecht, bovenop het minimabeleid dat we regionaal hebben afgesproken, blijkbaar nog in stand heeft gehouden - waarvan je je kunt afvragen of dit wettelijk mag - dan vind ik het heel vervelend dat Zwijndrecht een houding aanneemt 'lokaal doen we helemaal niets, daar kunnen we geen discussie over voeren, we leggen de heel bal maar bij de regio neer'. Dit moeten we niet willen met elkaar, dat geldt niet alleen voor het college, dat geldt voor ons allemaal.

Mevrouw VAN ES per interruptie: Hier zijn wij het helemaal mee eens. Wat we wel graag zouden willen is dat het college daar wel duidelijk stelling over inneemt. Waar ik een beetje bang voor ben is, wanneer dit te vaag wordt gehouden en de vraag aan ons wordt gesteld lokaal en daarna regionaal 'wat wilt u?', dat daar dan toch te weinig concreet duidelijk wordt wat er nou afgesproken wordt met elkaar. Kies daarin en neem daarin het voortouw zou mijn oproep zijn.

De heer LICHTENBERG: het derde punt is iets wat wij toch willen opmerken: een discussie over de MFA (multifunctionele accommodatie), die hebben wij nergens zien staan. Onze kennis over deze discussie reikt zover dat wij als raad (in 2012-2013) besloten hebben geen MFA meer te bouwen, dat was het raadsbesluit. We hebben met elkaar wel iets te doen over gemeentelijk accommodatiebeleid en het goed voorzien van al onze verenigingen en een goede huisvesting en over multifunctioneel gebruik van accommodaties gaan we graag het gesprek aan. In die zin zouden we het beeldvormende gesprek met het college wel willen voeren, maar gezien de hoeveelheid vastgoed die wij hebben denk ik niet dat we een nieuw MFA zouden moeten willen creëren. Het mag duidelijk zijn hoe wij deze discussie beeldvormend beginnen.

Sluipverkeer: daar zijn wij niet blij mee, veel partijen en inwoners zijn hier niet blij mee. We snappen deels de reactie van het college 'wat kunnen we daaraan doen?', maar vinden dat we het daar niet bij kunnen laten. We hebben als CDA eerder ingebracht: begin met camera's op de BK-weg op te hangen en met nummerbordherkenning van vrachtwagens, zodat je in ieder geval het sluipverkeer van vrachtauto's tegen kunt gaan. Zeker met de aanpassing van A15/N3 vrezen wij met grote vreze dat dit gaat leiden tot nog meer sluipverkeer. Wellicht dat i.o.m. RWS de kosten voor zoiets gedeeld kunnen worden. Wij willen het college oproepen met dit idee aan de slag te gaan. De portefeuillehouder vroeg om ideeën, hier heeft u er een en we hopen daarvan te horen.

Parkeervergunningen voor medewerkers: wij blijven hierop hameren. Ook hier horen we de portefeuillehouder zeggen 'we kunnen werkgevers niet dwingen'. Dat begrijpen we wel, maar dan wel optimaal stimuleren, wat ons betreft kan dat niet genoeg gezegd zijn. Wij vinden het te makkelijk als werkgevers in het winkelcentrum zeggen 'hoe werknemers naar ons winkelcentrum komen en waar ze hun auto laten, dat is ons probleem niet, dat is een probleem van de gemeente'. Nee, dat is een

gezamenlijk probleem, op het moment dat nog steeds te veel medewerkers geen gebruik maken van de mogelijkheid een parkeervergunning aan te schaffen tegen hele lage kosten. Wat belastingtechnisch op allerlei manieren door de werkgevers fiscaal kan worden ondersteund, dan vind ik het nog steeds ontzettend jammer dat ondernemers hun medewerkers niet ondersteunen om van die mogelijkheid gebruik te maken en daarmee het winkelcentrum aantrekkelijker maken. Het is toch niet te verkopen dat omwonenden voortdurend parkeeroverlast ervaren van medewerkers die hun auto's in hun straten parkeren. Doe daar wat aan geldt ook richting de ondernemers.

Als laatste: volgens mij heeft de portefeuillehouder participatie heel goed geluisterd naar wat de raad gezegd heeft. Dank daarvoor en we zien dat verder met vertrouwen tegemoet.

Motie 01: Papendrechtse inclusie agenda: wij zijn benieuwd naar de duiding hiervan. Ook hier gold voor ons: het idee op zichzelf is heel goed, dus willen wij wel nadere uitleg horen. Maar ook hier hoort het thuis op de regionale en lokale agenda.

Motie 02: Een goede buur is beter dan een verre vriend: hier zijn wij voorstander van en zijn we het niet eens met het college. Ik wil het PAB oproepen naar het dictum te kijken, de subsidie is niet voor drank en spijs maar voor ontmoeting. Wij steunen deze motie.

Mevrouw VAN ES per interruptie: ontmoeting kost toch niets, daar hoeft men toch geen subsidie voor te hebben, tenzij men hierbij iets drinkt en eet.

De heer LICHTENBERG: dat kan, maar men kan ook een spel huren, of luchtkussens. Maar wat zou nou mooier zijn dan dat een wijk bij elkaar komt in een ontmoeting, om dan gezamenlijk te besluiten subsidie aan te vragen bij het waterschap om regentonnen aan te vragen.

Motie 03: verbetering handhaving: het probleem is niet handhaving, maar het gedrag moet worden aangepakt. Wij zullen deze motie niet steunen.

Motie 04; drinkwater: zullen wij niet steunen.

Motie 05: oprichten van een buurthuis: de beantwoording van het college is hierin duidelijk, deze motie zullen we niet steunen.

Motie 06: investeren in relaties: wij begrijpen de gedachtegang vanuit de SGP en hebben hier ook even over beraadslaagd. Wij steunen de beantwoording van het college, ook omdat wij in deze motie 2 dingen door elkaar vinden lopen. Voor kinderen zijn er heel veel instrumenten voor de overheid om hier iets mee te doen en dit gebeurt ook. Daar waar het gaat over mensen die een relatie met elkaar aangaan vinden wij uit principe dat de overheid terughoudend moet zijn over hoeveel men zich hiermee bemoeit. We snappen heel goed waar de vraag om aandacht vandaan komt, maar zullen deze motie op inhoud niet steunen.

Motie 07: verbod lachgas: het dictum vraagt om nog steeds te blijven onderzoeken wat er wel kan. Vandaag is in de media bekend geworden dat ook de gemeente Haarlem zich aansluit bij een toenemend aantal gemeenten die hier een.... Terecht merkt de portefeuillehouder op dat zij de ventvergunning wellicht als een oneigenlijk instrument gebruiken. Wellicht is het goed dat wanneer wij hier een evenement hebben we dit inzetten om het te ontmoedigen, zolang er geen beter alternatief is. Wij zullen deze motie steunen.

Motie 08: regenton: dit vinden wij een sympathieke motie, maar in de uitvoering voor individuen dermate ingewikkeld, terwijl het eigenlijk niet nodig is. Heel veel mensen zullen als ze dit willen een regenton aanschaffen en zullen dit waarschijnlijk niet extra doen omdat er een subsidieregeling voor is, die veel kosten met zich meebrengt om te implementeren. En er is al een subsidieregeling via het waterschap als dat collectief gebeurt en daarom steunen wij de motie voor de wijkbijeenkomsten wel en deze niet.

De heer **DE HAAS**: voor ik aan de inhoud begin wens ik op te merken dat onze moties mede zijn ingediend door D66, GroenLinks en de PvdA. En ook een excuus naar de heer Lichtenberg, want blijkbaar had ik moeten zeggen dat er een begrotingstekort is van máár 4 miljoen. Maar de rode draad

mag duidelijk zijn, dat wij ons zorgen moeten maken en dat we rekening moeten houden met de begroting.

De heer LICHTENBERG per interruptie: nou legt de heer De Haas mijn woorden verkeerd uit. Ik heb heel goed gehoord wat hij zei, hij mag best zeggen 'er is een begrotingstekort van 4 miljoen en dat is zorgwekkend'. Dat delen wij met elkaar. Maar hij zei: 'dat is 4 miljoen en daarbovenop komen nog verdere tekorten in het sociaal domein en daar bovenop komen nog allerlei prijsinflaties'. Ik heb erop willen wijzen dat dit allemaal in de kaderbrief verwerkt zit, dus u maakt het met die woorden wel erger dan het feitelijk is.

De heer DE HAAS: dat neem ik mee, maar ik ben blij dat er nog even onderstreept is dat we wel zorgen hebben.

De heer DE HAAS: De beschouwing van het PAB en andere fracties geeft aan dat de vo-scholen de aandacht verdienen en dat dit in de planning staat voor november. Dit neemt niet weg dat we hier behoorlijk wat aandacht aan gaan besteden, het gaat over de investering van dit decennium. Wij zijn in ieder geval van plan hier goede aandacht voor te geven, dat gaat dan waarschijnlijk ten koste van tijd of andere onderwerpen.

M.b.t. het inzichtelijk maken van de organisatieontwikkeling sluiten we ons graag aan bij de vraag van het PAB: het gaat om veel geld, zonder dat er echt kwantificeerbare en tastbare resultaten zichtbaar zijn. We zijn benieuwd naar hoe dat gaat komen.

Ik hoorde de portefeuillehouder zeggen dat het bij onze vraag waarschijnlijk om goed werkgeverschap ging. Dat was niet helemaal onze vraag, de vraag was of het geld dat voor goed werkgeverschap bedoeld is opgaat aan participatie.

Over de ombuigingen hoorden we de portefeuillehouder zeggen dat hij hier vroeg mee gaat beginnen. Gaat hij beginnen met het bespreken van het proces of gaat hij daadwerkelijk over de ombuigingen praten? Het tweede geniet onze voorkeur.

Wij hebben het idee dat portefeuillehouder Verver andere dingen hoorde dan wij hoorden. Ik hoorde haar zeggen dat de initiatieven voor participatie werden gedragen en dat de bewonerstop misschien anders genoemd moet worden. Maar onze insteek -en ik bespeur dat ook bij andere partijen- was meer 'gaan we niet te ver door in de participatie, het moet geen doel op zich worden.' Participatie prima, maar beperk het op de onderwerpen waarop het nodig is en draaf er niet in door.

Verder hoorde ik haar zeggen dat men bezig is met het bruisend maken van Papendrecht, daar zijn we natuurlijk altijd voor. Het organiseren en faciliteren gaat nog wel eens door elkaar heen, dat roept bij ons de vraag op hoeveel manuren de ambtelijk ondersteuning bezig is met het organiserende deel hiervan. Daar horen we graag een antwoord op.

Het CDA haalde het net ook al aan: het parkeren. We hoorde de portefeuillehouder zeggen dat werkgevers niet gedwongen kunnen worden om parkeervergunningen af te nemen. Dat klopt, maar dat ontslaat de gemeente denk ik niet van de verplichting om te kijken hoe we de overlast verder kunnen terugdringen. Dat was toch een doel van het college, om de overlast in de wijken rondom het centrum op te lossen en dat is niet alleen met parkeervergunningen op te lossen denk ik. Daar zou ik graag nadere duiding en meer actie op willen zien.

Ik hoorde de wethouder over het Erasmusplein zeggen dat hiernaar een studie plaatsvindt. Daar ben ik heel tevreden mee en zou graag weten of hier een tijdspad aan vast te knopen is.

Met de vragen en zorgen over de taakverdeling binnen het sociaal beleid zijn we het eens. We hoorden het wel iets meer zoals mevrouw Van Es het hoorde, dat er ook voorstellen vanuit het college zouden moeten komen, en nemen het mee naar onze regiofractie.

Ik weet niet of de vraag duidelijk gesteld was, maar ik wilde van de portefeuillehouder horen of er dezelfde onduidelijkheid leeft over de veiligheidssituatie Pontonniersweg/Westeind. Wij vinden echt dat het zorgelijk is, het is niet te onderscheiden welke weg voorrang heeft en mensen verwachten ook niet dat ze voorrang moeten geven. Ik hoor graag of het college het ook zo ziet.

Motie 01: Papendrechtse inclusie agenda: onze eigen motie roept ook weer een vraag op. Ik hoorde de wethouder zeggen dat ze het eerste deel omarmt en dit zal verwerken in een sociaal plan. Dan wil ik graag de toezegging daarover van de wethouder dat dit een aparte paragraaf krijgt in het sociaal plan en of er al bekend is of hier een tijdspad aan vast te knopen is. Daar kom ik dan misschien daarna weer op terug.

Motie 02: Een goede buur is beter dan een verre vriend: wordt ontraden. Om heel eerlijk te zijn was de VVD blij dat deze subsidie afgeschaft was. Het moet mogelijk zijn om bij de gemeente een goed oor te vinden voor goede initiatieven, daar heb je niet per se zo'n subsidie voor nodig. Wij zullen daarom deze motie niet steunen.

De heer DEN DEKKER per interruptie: kan de heer De Haas toelichten wat hij daarmee bedoelt.

De heer DE HAAS: het lijkt mij dat als je een goed idee hebt om samen iets te doen (samen regentonnen bestellen misschien) dat daar uiteraard medewerking van de gemeente gevonden kan worden, al is het maar in het begeleiden daarvan.

De heer DEN DEKKER per interruptie: ik heb gehoord dat als mensen een feest willen organiseren in de straat waar iedere buurtbewoner wordt uitgenodigd en vaak ook aanwezig is, dat dit een goed initiatief is maar dat er niets van de gemeente komt, vandaar deze motie.

De heer DE HAAS: dat begrijp ik, maar ik vind dat er geen subsidie van de gemeente nodig is om luchtkastelen op te zetten. Het Oranjefonds kan ook helpen met leuke buurtinitiatieven.

Motie 03: verbetering van de handhaving: wij vinden het ook kort door de bocht om meteen om uitbreiding te vragen. We hoorden de uitleg van de portefeuillehouder, die ontraadt hem. Als er zoveel zorgen zijn is dit een kwestie van ombuigen van prioriteiten, denk ik. Ik ga ervan uit en dit is ook een vraag aan de portefeuillehouder of dit ook daadwerkelijk gebeurt als het nodig is.

Motie 04: drinkwater: naar onze mening hebben we goed drinkwater. Verbeteren is altijd goed, maar van ons hoeft dat niet met een motie bekrachtigd te worden. Dit zou een continu proces moeten zijn van Oase en wij gaan ervan uit dat de gemeente hierop toeziet. Deze motie zullen we niet steunen.

Motie 05: het oprichten van een buurthuis: is ook ontraden door het college, men wil liever met de groep aan de slag om oplossingen te vinden. Wij vinden het ook geen primaire taak van de gemeente om een buurthuis te creëren en hebben eerder juist besloten een buurthuis tegen de grond te gooien, omdat we deze niet nodig vonden. We zullen deze motie dus niet steunen.

Motie 06: investeren in relaties: wij vinden dit geen taak voor de gemeente en zullen deze motie niet steunen.

Motie 07: verbod lachgas: wij zijn blij dat er gezocht wordt naar oplossingen die wel uitgevoerd kunnen worden. Het is sowieso niet te handhaven, dus als er landelijk en met meerdere gemeenten gezocht wordt naar oplossingen die wel handhaafbaar zijn zullen we dit ondersteunen. Maar deze motie zullen we niet steunen.

De heer KOSTEN per interruptie: Ik ben wel benieuwd naar de visie van de heer De Haas op deze overlast, want daar hoor ik hem niet over.

De heer DE HAAS: ik heb geen visie op de overlast. Rommel opruimen is een zaak, lachgas gebruiken moet je niet (overal) doen, dat hebben we laatst ook gezien in het verkeer waar er een auto op een andere auto werd geparkeerd. Het heeft kwalijke effecten op het gedrag van mensen. Dat gedrag moet men tegengaan en rommel moet men opruimen. Of het schadelijk is of niet daar heb ik nu geen mening over.

De heer KOSTEN: we kennen de VVD als een fractie die in de kerntaken voor de overheid een rol ziet voor veiligheidshandhaving. Het lijkt mij juist nu kans om daarin mee te stemmen.

De heer DE HAAS: het eerste klopt, het tweede niet.

Motie 08: regenton: wij hadden het idee dat deze mogelijkheid al bestaat. Men kan zich bij het waterschap aanmelden voor een regenton en daarnaast zijn het kleine investeringen. Ik denk dat als we daar een subsidieregeling tegenaan gooien, we meer kwijt zijn aan de kosten dan dat men erbij gebaat is.

Als we met elkaar alternatieven kunnen vinden die meer effect hebben op het water zal ik deze steunen. Deze motie steunen wij niet.

De heer **DEN DEKKER**: we zijn blij dat portefeuillehouder Verver goed geluisterd heeft en we hopen dat de boodschap ook overgekomen is, dat het wel wat minder mag met de participatie. We vertrouwen erop dat onze ideeën m.b.t. ouderen, vrijwilligers en gehandicapten meegenomen worden - dat is wat ons betreft belangrijke participatie - en zijn benieuwd naar de vormgeving, waarover we straks dan kunnen lezen in de begroting.

M.b.t. de BK-weg, de vragen die we van de week hebben gesteld moeten nog beantwoord worden, dus we snappen dat de portefeuillehouder nog niet in kan gaan op de vragen m.b.t. bv. het rechtsaf verbod. Maar wij zijn zeker blij met de voorstellen van het CDA om die te implementeren, camera's en nummerbordherkenning lijkt ons uitermate geschikt, ook voor het sluiptainer/vrachtwagenvervoer. Als we kijken naar de verbreding van de A15 lijkt het ons heel goed als het college in overleg gaat met RWS en de betrokken partijen, om te kijken hoe ze de extra overlast kunnen voorkomen. Goed dat er overleg is met de buurgemeenten zoals Alblasserdam, wel een tip van ons om uit te kijken dat we niet de aannemers in dienst nemen m.b.t. bestrating en marktpleinen die ook in Alblasserdam aan de slag zijn geweest.

M.b.t. onze motie zijn we erg teleurgesteld in de reactie van het college, er is gewoon niet goed geluisterd of gelezen wat onze argumenten zijn: het gaat juist om samenhang en cohesie in buurten en straten. Daar kan een BBQ bij helpen of een spelmiddag of een springkussen, dus de reactie vonden wij een beetje kortzichtig. Ook jammer van de framing 'drank en spijs', is dat iets wat een college moet noemen? Volgens mij is dat meer aan politieke partijen om hier en daar stiekem wat te framen. Als ik doordenk over drank en spijs, ben ik bang dat we met drank en spijs ook veel participatie initiatieven kunnen wegzetten. Ik ben geen Bourgondiër, maar hou wel van drank en spijs met mate en het is zeker verbindend om samen gezellig wat te eten en te drinken. Het college heeft het vaak over investeren aan de voorkant en dat is wat ons betreft juist het doel van deze motie, alleen dan juist voor deze wijkgerichte activiteit. En ik wil richting onze collega's van het PAB en het college toch ook nog even wijzen op ons coalitieakkoord waarin duidelijk staat: 'wij stimuleren initiatieven om de leefomgeving mooier en de wijk socialer te maken. Een adequaat budget voor wijkinitiatieven is daarbij een kans en kan wijkgericht werken verder bevorderen.' Als ik een Amerikaanse advocaat zou zijn zou ik zeggen 'I rest my case'. Op de beantwoording van de heer Janssen lijkt het me beter om niet op te reageren, maar ik ben blij dat hij blij was met mijn kleine cadeau.

Motie 01: Papendrechtse inclusie agenda: wij wachten het antwoord van het college hierop af.

Motie 02: Een goede buur is beter dan een verre vriend: is briljant.

Motie 03: verbetering van de handhaving: zullen wij niet steunen, ook vanwege de beantwoording van het college.

Motie 04: drinkwater: we zien overal dat het water veilig is en misschien is de samenstelling iets anders dan in Sliedrecht, maar we weten ook dat er veel minder geloosd wordt en er veilig water uit de kraan gedronken kan worden.

Motie 05: het oprichten van een buurthuis: wij vinden het heel goed dat het college met de jongvolwassenen bezig is om te kijken wat er echt nodig is en vinden dat we nu nog niet moeten zeggen dat er een buurthuis moet komen.

Motie 06: investeren in relaties: zullen wij ondanks de ontrading steunen. Wij denken dat het goed is hier goed naar te kijken en daar eens met het college en de raad over te praten.

Motie 07: verbod lachgas: zullen wij steunen, ondanks dat de portefeuillehouder zegt dat er nog vragen over zijn of het schadelijk is. Ik zou ven Google-en en dan zie je dat het wel schadelijk is.

Bevriezingsletsel en noem maar op.

Motie 08: regenton: dat weten we nog niet zo goed en wachten op de reactie van de portefeuillehouder.

De heer **LAMMERS**: we beginnen met de reactie van het college inzake de motie meten = weten, die omarmen zij en gaan daar bij de begroting een begin mee maken. Daar zijn wij blij mee. M.b.t. de beantwoording door het college van de vragen over QBuzz: lijn 4 rijdt alleen in de zomervakantie niet en met name in de daluren is het probleem de frequentie. Maar ik begrijp van het college dat er een rapport van de provincie onderweg is. Wij willen nogmaals oproepen als Papendrecht daar zoveel mogelijk invloed op uit te oefenen, zodat de bussen in een iets hogere frequentie dan nu gaan rijden, zodat de dienstverlening aan de burgers beter wordt. Misschien is het daarbij een idee om kleinere busjes, zoals lijn 93, in te zetten. Dan hoeven ze in de daluren niet met een normale frequentie te rijden, maar in ieder geval niet helemaal niet meer.

M.b.t. de ontwikkelingen met de N3 hebben wij de vraag over de aanvullende voorzieningen die getroffen moeten worden als de verbetering doorgevoerd wordt aan met name de Papendrechtse kant: of er voldoende aandacht is in de onderhandelingen met RWS voor geluidsschermen en tegenhouden van geluid aan de Papendrechtse kant.

M.b.t. de motie buurthuis zijn verschillende zaken genoemd, als ik het goed heb begrepen de bezuiniging indertijd op de multifunctionele accommodatie van 1 miljoen euro. Destijds hadden wij het buurthuis Interval op de locatie van het sportcentrum en toen is besloten Interval niet terug te laten komen na de nieuwbouw van het sportcentrum. Vervolgens is gezegd dat men niet meer moet investeren in stenen. Maar wij hebben juist uit een presentatie in de commissie begrepen dat de jongvolwassenen een buurthuis juist wel zeer op prijs zouden stellen. Dat kan eventueel voortvloeien uit die motie van de PvdA die vorige keer is aangenomen en uit dien hoofde hebben wij gemeend het college te vragen daar nog eens aandacht aan te geven, in het kader van jongerenparticipatie. Wij zijn het er in principe ook mee eens om niet voor extra stenen te betalen, maar misschien bestaande lege ruimtes daarvoor in te zetten. Wat dat betreft hebben we wel enige flexibiliteit.

Wat betreft de motie mediafonds: indertijd hebben wij toch echt wel in ons hoofd gehad dat dit een onafhankelijk functionerend fonds moet worden. Er zijn verschillende gemeenten die daar al mee werken, o.a. Leiden. Het lijkt erop dat het college hier niet op wil inzetten. Ons is onduidelijk hoe de onafhankelijkheid gewaarborgd gaat worden. Wij zijn voor een goede uitvoering van de motie. Die RIB hebben wij niet gemist maar die gaf in onze beleving onvoldoende richting, vandaar dat we hier nog eens extra aandacht voor hebben gevraagd. Wij hebben ook op 13 februari jl. antwoord gekregen op vragen aan het college. Toen is gezegd 'we zullen de input vanuit de motie serieus oppakken om de onafhankelijkheid in de informatievoorziening te borgen'. Wij hopen nog steeds dat dit een stevig mediafonds gaat worden, in ieder geval iets meer dan het college nu voorstelt. Wij blijven hier actief op acteren.

Motie 01: Papendrechtse inclusie agenda: we vinden deze heel sympathiek en hadden deze misschien wel mee willen indienen. We vragen ons alleen af of inclusie niet iets meer is dan alleen de doelgroep van de gehandicapte persoon. Nu zegt het college 'we ontraden het maar kunnen ook de gedachte volgen dat dit opgenomen wordt in het sociaal domein, eventueel in een aparte paragraaf'. Daar zouden wij denk ik wel mee kunnen leven, maar daar wil ik nog even over nadenken.

Motie 02: een goede buur is beter dan een verre vriend: dit vinden wij best een goede motie. Aanvankelijk wilden we dit niet doen, als zelfs het college zegt laten we dit maar niet doen wie zijn wij dan? Toen we hoorden dat het over spijs en drank ging waren we er ineens voor. Participatie gaat volgens ons goed met spijs en drank samen. Hier zijn we voor.

Motie 03: verbetering van de handhaving: wij roepen u nog eens op naar het dictum te kijken. Het college ontraadt het. Dat is jammer, want er zijn best wel wat artikelen in de krant verschenen over bewoners die ten einde raad zijn. Naar wie moeten we luisteren, naar de politie, die zegt dat we met de burgemeester moeten spreken? Of naar de burgemeester die zegt dat we met de politie moeten spreken? En zo tobben ze maar door. Dan kan je zeggen dat het geen prioriteit heeft, maar dat is allemaal zo makkelijk. Leg dat

maar uit aan de burger. En er is geen geld, er is wél geld, maar je moet het hiervoor vrij willen maken. Je ziet het in de motie van de SGP ook, daar staat in een van de overwegingen dat daar extra boa's voor nodig zijn om het goed uit te voeren. Als je elke keer maar maatregelen neemt en je vergeet dat de uitvoering net zo belangrijk is, zie je dat je tekortkomt. Dus je moet daar veel meer in investeren. Wij zeggen niet dat er veel meer boa's bij moeten komen, wij zeggen 'laten we het eens onderzoeken'. Als je niet weet hoeveel je er nu hebt en hoeveel je er nodig hebt om het goed te doen, zou je dat in kaart moeten brengen. Wij hebben best de ruimte om te zeggen 'als het college toezegt dat ze uit zouden zoeken hoeveel boa's er idealiter nog bij zouden moeten om..'

De heer DE HAAS per interruptie: we kijken nu deze kant op, maar zouden we ook kunnen kijken of we regels kunnen schrappen?

De heer LAMMERS: als u mij daar een goed salaris voor betaalt zal ik u een lijstje met regels aanleveren die geschrapt kunnen worden. Het gaat ons er niet zozeer om dat we er boa's bij moeten, maar we vragen het college: onderzoek nou eens wat er nodig is. Er zijn uit de samenleving best signalen dat er niet goed wordt gehandhaafd. Daar kan je dan aan voorbij gaan en zeggen 'geen prioriteit, geen geld', maar je moet er wat mee volgens ons. Je moet dan gewoon zeggen 'we nemen het signaal op en gaan het onderzoeken'. Misschien komt daaruit dat 1 of 1,5 boa al zou helpen, dan kunnen wij in november in het kader van de begroting een debat voeren of wij bereid zijn het geld daarvoor vrij te maken. Als we niet weten wat de noden zijn en hoeveel mensen daarvoor nodig zouden zijn.... Het is eigenlijk een informatievraag: wil het college er nog eens naar kijken hoeveel boa's erbij moeten om de handhavingvraag serieus op te pakken?

Motie 04: drinkwater: hier roep ik u ook nogmaals op om naar het dictum te kijken. Je kunt er natuurlijk over van menig verschillen of het water voldoende van kwaliteit is, goed of zeer goed. Wij stellen gewoon op wetenschappelijke basis van vast dat in ons water meer gevaarlijke stoffen zitten dan in het drinkwater van Sliedrecht en Dordrecht. We hebben in een bijlage uitgelegd waar het drinkwater in Papendrecht vandaan komt. We roepen het college met deze motie op om te onderzoeken of het mogelijk is dat wij overstappen op een andere bron, bijvoorbeeld die van Langerak of Sliedrecht. Dat is niet het manna uit de hemel, maar het is wel een verbetering van de drinkwaterkwaliteit, het gaat niet alleen om Gen-X en PFOA, maar ook om de cocktail aan allerlei andere stoffen die hierin zitten. En het water in Sliedrecht is zachter dan hier en dat scheelt dan ook weer met kalk op de wasmachine en dat soort zaken. Er zitten heel veel aspecten aan.

Motie 05: het oprichten van een buurthuis: heb ik net al besproken. Er is een presentatie geweest van de jongeren die zeggen dat ze eigenlijk wel een behoefte hebben aan een buurthuis. Het hoeft niet zo zeer een gebouw te worden, maar kan ook een functie zijn. Maak het mogelijk.

Motie 06: investeren in relaties: is zeer sympathiek, maar we hebben hier echter geen motie voor nodig.

De heer KOSTEN per interruptie: wat heeft u dan wel nodig om te investeren in relaties?

De heer LAMMERS: drank en spijs 😊.

Motie 07: verbod lachgas: daar denken we ook nog even over na.

Motie 08: regenton: vinden we zeer sympathiek, het is in ieder geval een maatregel die je kan treffen met elkaar, laten we daar een zetje geven. Misschien dat mensen dit oppakken, of niet. Maar je kan in ieder geval 1 jaar met een pilot kijken hoeveel mensen hier interesse voor hebben. Het gaat om zeer afgemeten bedragen, dus ik denk dat dit een goede motie is.

De heer DE HAAS per interruptie: wij hebben al verklaard dat we tegen deze motie zijn, maar ik zou de heer Lammers toch iets mee willen geven, want hier zijn meerdere oplossingen voor. Er zijn mogelijkheden, misschien dat hier op de website van de gemeente aandacht aan kan worden besteed. Ook kan men bij de woningbouw meegeven dat ze bij renovatie/nieuwbouw van de buurt een regenton plaatsen. Er zijn meerdere mogelijkheden, dus daarom zullen we deze motie niet steunen.

De heer LAMMERS: als je op de lange termijn denkt is dit ook weer zo'n motie die ons een stukje verder helpt. Het is natuurlijk fantastisch als mensen zelf op het idee komen (woningbouwvereniging of wie dan ook) om er een regenton bij te maken. Maar soms moet je iets bedenken en op papier zetten. En ik vind

het zeer sympathiek en goed ook van GroenLinks dat zij zeggen 'laten we het gewoon met een actie extra markeren'. Bovendien zou het misschien zo kunnen zijn dat je ondanks het feit dat je bij het waterschap en andere instanties mogelijkheden hebt voor een regenton, je op de regenton van Papendrecht een logo van Papendrecht kan zetten, zo maak je er nog iets unieks van. Het is zo makkelijk om te zeggen 'dat doen mensen zelf maar', als je dat bij alles zegt wat komt daar dan van terecht?

Mevrouw **VAN ES**: ik ga eerst in op de antwoorden van het college op onze inbreng. Wat betreft de ombuigingsplannen is het nog een beetje vaag. Er is wel gezegd 'als er actuele ontwikkelingen zijn komen we daar zeker mee'. Wij willen er toch op aandringen dat, als het regionale plan vanuit de taskforce er is en het mogelijk is bij de begroting een en ander in gang te zetten, dit z.s.m. te doen. Alles wat we in 2020 al meenemen telt dan ook meerjarig mee. Dan zijn we blij met de toezegging dat investeringen voor de groeiagenda worden meegenomen en dat het college ook prioriteit geeft aan de investeringen in economie, zoals de Economic Board en het MKB-fonds.

Inzake de vo-scholen is het lastig dat we nog niet weten, we weten de vage planning van wanneer dat besproken gaat worden, of er voldoende tijd in die cyclus is om dit in de commissie en de raad te bespreken, dus het verzoek is aan de griffie/agendacommissie om te kijken of hier voldoende tijd voor is. Duurzaamheid en energietransitie: ik vind dat de tegeltuin van de portefeuillehouder een heel goed teken is. Men ziet heel vaak dat wat mensen in hun professie goed doen, ze thuis heel slecht doen.

De heer STREMLER per interruptie: het is absoluut geen tegeltuin, het is een waterdoorlatende grindtuin. Mevrouw VAN ES: dit is helemaal aan de portefeuillehouder zelf, maar we putten hier hoop uit.

Participatie: wij horen iets anders dan de portefeuillehouder hoorde. Wij horen namelijk dat vrijwel elke fractie hier wat kritische noten bij had, wat niet hetzelfde is als een tegenstander van zijn. Wij vinden het heel goed dat die kritische blik er is, dat betekent dat niet alle plannen klakkeloos worden omarmd. We moeten daar met elkaar per geval goed naar kijken. Daar zijn we heel erg tevreden mee.

Wat betreft een aantal zaken in de woordvoeringen: wij waren blij verrast dat het PAB wel iets ziet in een gezamenlijke locatie voor technisch onderwijs van de vo-scholen. Fietsen en de fietsenstalling: het is toch een mooie dag. Op het moment dat wij het niet noemen, terwijl we daar elke keer weer mee aankomen, noemen bijna alle fracties het wel. We wachten met spanning op de stalling en zijn blij met het fietsplan.

M.b.t. het mediafonds wil ik even terugkomen op wat de fractie van OP noemde en waar de portefeuillehouder op reageerde. Voor ons is bij het indienen van die motie belangrijk geweest dat de onafhankelijke journalistiek lokaal voldoende aandacht kan krijgen, omdat dit van belang is voor een goed functionerend democratisch bestel. Als in overleg met journalisten zelf en op advies van de NVJ daar iets anders uitkomt, dan zijn we daar ook tevreden mee. Ik ben blij te horen dat dit zal resulteren in een raadsvoorstel.

De heer LAMMERS per interruptie: die motie mediafonds werd ook mede ingediend door de PvdA.

Mevrouw VAN ES: wij steunen de PvdA, ongeacht. Dat is ook belangrijk soms.

De heer HOOGEVEEN per interruptie: zie ik hier een fusie aankomen?

Mevrouw VAN ES: de lokale fracties gaan daar niet over. Het is een intensieve samenwerking. Overigens ook met de VVD, het is maar net welk onderwerp het is.

De heer HOOGEVEEN: vergeet mevrouw Van Es dan GL en OP niet?

Mevrouw VAN ES: wat betreft de klimaatagenda en het energie neutraal maken van onze gemeente vinden we elkaar altijd. En wat betreft OP: de kritische blik op de democratie, uiteraard.

Mevrouw VAN ES:

Motie 01: Papendrechtse inclusie agenda: is al besproken, de aanpassing die wij wensen om hem in te trekken.

Motie 02: Een goede buur is beter dan een verre vriend: wij vinden dat daar geen structurele subsidie voor vrij hoeft te worden gemaakt. Mensen zijn in staat met een klein bedrag per huishouden zelf iets te organiseren en wij vinden niet dat dit weer moet worden opgestart.

Motie 03: het verbeteren van handhaving: er moet gekozen worden voorzitter. En we hebben niet voor niets in onze eerste termijn gewezen op hoeveel geld er moet worden bezuinigd of gevonden moet worden om de begroting meerjarig sluitend te krijgen. Daarbij is het bij handhaving/veiligheidsaspecten altijd zo dat er prioriteiten moeten worden gekozen. Wij waren er zelf voorstander van dat de aanbevelingen uit het Rekenkamer-rapport goed werden uitgevoerd. Daarin stond ook heel nadrukkelijk: 'kies duidelijke prioriteiten' en dat is ook gedaan. Maar we sluiten ons wel aan bij de VVD die zegt 'je kunt ook kiezen om nog eens te kijken hoeveel regels er zijn en als je het echt niet handhaaft, schrap dan regels.'

Motie 04: drinkwater: ons drinkwater is goed. Het is jammer dat er angst is (zeker als er cijfers worden genoemd). Dat wil niet zeggen dat wij vinden dat er stoffen in het drinkwater moeten zitten die daar oorspronkelijk niet in zaten en in hoge concentraties giftig zijn. Wij gaan uit van de expertise bij Oase en RIVM en zeker niet in de laatste plaats bij Europa. Wij zijn fan van Europa. Bij het aanleggen van de weg bij Utrecht en het stikstof-argument om dat tegen te houden is ook gebleken dat Europa veel strenger is dan Nederland als het gaat om milieu- en gezondheidseisen. Op het moment dat er een risico zou zijn vertrouwen wij erop dat Nederland op de vingers getikt wordt. Deze motie steunen wij niet.

Motie 05: het oprichten van een buurthuis: wij zijn tevreden met de beantwoording van de portefeuillehouder. De uitkomsten van de motie Jongvolwassenen worden nog verder uitgewerkt en wij vinden dat dit de kans moet krijgen verder geconcretiseerd te worden.

Motie 06: investeren in relaties: dit vinden wij (en dat heb ik nog nooit gezegd) een onsympathieke motie. Ik ben ervaringsdeskundige als het gaat om verbroken relaties en heb ook een kind. Ik vind het in het algemeen stellen dat het ten koste gaat van de ontwikkeling van kinderen, mijn kind is 15 en gaat naar het 5^e van het gymnasium, niet goed. Misschien had ze nog een extra klas over kunnen slaan als ik niet gescheiden was. Natuurlijk weten wij dat er problemen kunnen zijn bij scheidingen, zeker als het vechtscheidingen zijn, maar daar is al hulp bij mogelijk. Het onsympathieke zit ons in het mengen in persoonlijke relaties. De vraag aan de SPG is of dit ook geldt, als de motie wordt aangenomen, voor het homohuwelijk.

De heer KOSTEN: ik had deze vraag wel verwacht, maar het gaat mij niet om de invulling van de relatie, het gaat mij echt om de kinderen en het voorkomen van verdere ellende. U geeft aan in uw betoog dat u ervaringsdeskundige bent en dat maakt het meteen lastig discussiëren. Ik wil dat respecteren en ga op die situatie dus niet in. Wel zie ik - en dat is dan mijn ervaring in mijn werk - dat veel problemen te maken hebben met spanningen in relaties en gebroken huwelijken. Mij is het er echt om te doen dat we daar wat aan te doen en heb het gevoel dat we te weinig doen aan preventie. Het CDA heeft het ook al gezegd in hun bijdrage 'we hebben er wel principiële moeite mee dat de overheid zich bemoeit met relaties', dat punt maakte u ook en dat begrijp ik. Dat willen we zeker respecteren, maar we hebben ook wel het gevoel dat we als overheid te veel afwachtend zijn en te veel dingen laten gebeuren. Er zit wel degelijk een kostenaspect aan, als je kijkt naar een langdurige impact van een aantal gevallen. En u heeft helemaal gelijk, het gaat niet om 100%, tegelijkertijd vinden we het echt substantieel, ik heb ergens gelezen dat 80% van de zorggevallen te maken heeft met relationele problemen. Dan denk ik: als overheid moet je niet wegstijgen.

Mevrouw VAN ES per interruptie: ik heb geen antwoord gekregen op de vraag of het ook gaat om homohuwelijken. Daar wil ik eerst een antwoord op.

De heer KOSTEN: voorzitter, volgens mij ben ik helder geweest in mijn antwoord: het gaat mij om relaties en de kinderen in die relaties.

Mevrouw VAN ES: het is duidelijk dat wij dit nooit gaan steunen. Je moet je dan echt gaan mengen in het persoonlijke leven van mensen. Wij vinden dat de overheid hier ver vandaan moet blijven en niets mee te maken heeft. Ik denk dat ik het daarbij moet laten, dit leidt er nooit toe dat wij de motie gaan steunen.

De heer KOSTEN: ik begrijp dat we heel ver uit elkaar liggen met onze standpunten. Ik vraag in deze motie nog niet om meteen actie, maar om een visie en om ideeën.

Mevrouw VAN ES: onze visie op de rol van de gemeente als het gaat om versterken van relaties is: bemoei je er niet mee. Onze visie is zo duidelijk: er is geen rol voor de samenleving. We zijn een democratie en een vrije samenleving, geen dictatuur, dus ook moraliteit hoort niet bij de overheid als het gaat om het invullen van relaties.

De heer KOSTEN: dat begrijp ik, het gaat volgens mij niet om moraliteit maar om gevolgen beperken.

Motie 07: verbod lachgas: daar willen we de landelijke wetgeving volgen. Gezien het feit dat het een actueel thema is denk ik dat er landelijk aandacht voor is en daar moeten wij in volgen.

Motie 08: regenton: wij delen niet de mening van OP om sympathieke dingen gewoon te proberen, omdat we enorme tekorten op de begroting hebben. Het kost aan ambtelijke uren misschien wel veel meer dan dat het oplevert aan subsidie. Wij denken dat de regenton een van de dingen is die men voor klimaatadaptatie zou kunnen doen. We hebben begrepen dat er in oktober een stresstest klimaatadaptatie besproken wordt in Papendrecht en het rioolplan is genoemd door de portefeuillehouder en wij denken dat je zoiets integraal zou moeten aanpakken. Wat kun je doen aan tuinen? Daar past dan zo'n regenton in. Is het nodig in Papendrecht dat we daar massaal iets op gaan ondernemen? En als dat daaruit komt kan zo'n regenton daar wellicht in worden meegenomen. Maar dan denken wij nog steeds dat je als lokale overheid mensen beter kan ontzorgen en een totaalpakket zou moeten aanbieden, dan dat je een subsidie op een regenton of iets anders aanbiedt. In Dordrecht halen ze bijvoorbeeld gratis tegels op als je je tuin gaat vergroenen. Mensen hebben vaak meer problemen met al het gedoe rondom wijzingen die ze willen aanbrengen, dan dat ze een paar tientjes moeten uitgeven aan een regenton.

De heer **KOSTEN**: ik wil het college danken voor de antwoorden, die waren wat mij betreft to the point. Ik wil nog even ingaan op de participatie en waardeer dat de wethouder luisterde. Ik heb gezegd dat de raad in positie moet blijven, waarop de wethouder zei dit graag te willen en verantwoording af te willen leggen. Aanvullend hierop wil ik zeggen dat we die verantwoordelijkheid gezamenlijk hebben, ook de raad moet een stukje verantwoording afleggen van de dingen waar we voor staan en waarom we ergens voor kiezen. Het tweede waarop de portefeuillehouder inging ging over de evenementen, dank voor de update ook waar het gaat om de 75-jarige bevrijding, dat lijkt het grote doel te zijn. Hier kunnen we ons iets bij voorstellen. De grote uitdaging volgens ons is hoe je andere partijen aan zet krijgt. Dat heeft u ook beschreven, maar u zei ook dat dit best een uitdaging is. Dat begrijpen we ook, maar daar moeten we wel uitkomen.

Motie 01: Papendrechtse inclusie agenda: hier wacht ik de reactie van het college op af. Ik kan me op zich vinden in de reactie van het college, maar kan me ook voorstellen dat de fracties dit expliciet terug willen zien.

Motie 02: Een goede buur is beter dan een verre vriend: ga ik steunen.

Motie 03: verbetering van de handhaving: ik denk dat de raad de prioriteiten vaststelt qua handhaving. Als we het anders willen moeten we dat ook doen. Dus op dit moment zou ik niet mee willen gaan met de ontrading van het college.

Motie 04: drinkwater: hier volg ik het college en de andere fracties die hier al een bijdrage geleverd hebben.

Motie 05: het oprichten van een buurthuis: vorig jaar was deze motie te vroeg, dit jaar denk ik net iets te laat als ik het antwoord van het college hoor. Volgens mij zit u dicht bij de materie waar het om gaat en ik ben dan ook benieuwd naar de uitkomst van het college.

Motie 06: investeren in relaties: diverse fracties hebben gereageerd. Het gaat mij om focus op het voorkomen van ellende, het gaat mij om het kind.

De heer DE HAAS per interruptie: ik wil het punt eigenlijk niet maken, maar doe het toch. Naast het feit dat ik het betuttelend vind en eigenlijk geen taak voor de overheid, heb ik de vraag of het soms niet beter is voor het kind dat de relatie wel verbroken wordt.

De heer KOSTEN: in sommige gevallen is dat zo, maar het kan ook zo zijn dat je de schade wilt beperken en ik denk dat je aan de voorkant dan toch vroeg betrokken kan zijn.

De heer DE HAAS: waarom dan de motie om dit pertinent te voorkomen?

De heer KOSTEN: voor de scheiding zover is passeert er meestal heel veel en ik denk niet dat elke scheiding niet te voorkomen is. En volgens mij moeten we daarop inzetten. Kort gezegd: ik vraag om visie, ik vraag hoe het nu is, ik vraag ideeën en nog geen concrete maatregelen nu.

Motie 07: verbod lachgas: de portefeuillehouder deelde de zorg, daar ben ik blij om. Er zijn inmiddels meerdere gemeenten die actie ondernomen hebben op dit punt, omdat er wel degelijk iets aan de hand is. En de gevolgen zijn dan misschien niet wetenschappelijk onderbouwd, maar wel degelijk zichtbaar. De vraag is dan ook: hoever moet je het laten komen? Ik wil graag een signaal afgeven en dat doe ik in ieder geval met deze motie.

De heer HOOGEVEEN per interruptie: de heer Kosten heeft het in zijn motie ook over het verbieden in de horeca, nu gebruikt men daar de patronen ook voor het maken van slagroom. Wil hij nu mijn appeltaartje met slagroom gaan verbieden? Hoe denkt hij dit in de praktijk op te lossen?

De heer KOSTEN: dit is de reden waarom ik vraag om onderzoek, ik ben niet precies op de hoogte in welke mate deze stof ook gebruikt wordt in de horeca. Ik verbaas me dat de PAB-fractie deze motie niet steunt, hoe komt u tot dat standpunt?

De heer STREMLER per interruptie: er is landelijk heel veel aandacht voor en onderzoek naar lachgas en ik denk dat dit beter is dan dat elke gemeente dit zelf doet. Dit is een van de redenen om de motie niet te steunen, daarnaast het belangrijke advies van het college die dit ook aangeeft.

De heer KOSTEN: ik begrijp dit best, het is goed om landelijke ontwikkelingen te volgen en gelukkig lijkt het zo te zijn dat er wetgeving op komst is. Maar een recent voorbeeld heeft aangetoond dat je er niet altijd van op aan kan dat wetgeving er ook daadwerkelijk komt. Denk bijvoorbeeld aan de voorzitters die wij gehoopt hadden te krijgen voor de commissies. Iedereen had erop gerekend, maar ze komen er niet. Moeten we daarom wachten? Mijn voorstel is om het niet te doen.

De heer STREMLER: ik denk dat de heer Kosten gewoon te vroeg is, om vooraf te veronderstellen dat die wetgeving er niet komt vind ik erg prematuur. Het sluit niet aan op de algemene beschouwingen van dit moment misschien, want u wilt het indienen. Maar er wordt landelijk veel gedaan, in het bijzonder door de GGD, laten we dit afwachten. De overheid is zich bewust van de risico's van lachgas.

De heer KOSTEN: dat begrijp ik, mijn stelling is 'laten we niet afwachten, gezien de dingen die nu al gebeuren'. Het Trimbos instituut wijst op wel degelijk schadelijke effecten en geeft ook een aantal suggesties wat je zou kunnen doen aan maatregelen en dan wijzen ze niet alleen op juridische maatregelen. Ik wil het graag uitgezocht hebben.

De heer LICHTENBERG per interruptie: er zijn al 8 gemeenten die dit nadrukkelijk probleem willen aanpakken en daar wat aan willen doen. Het initiatief kan natuurlijk bij een landelijke wetgever liggen, maar er zijn mogelijkheden om ook lokaal een signaal af te geven. Ik zou de andere fracties willen oproepen om deze motie toch te ondersteunen, de suggestie slagroom is wel leuk en aardig, maar gaat wel een beetje voorbij aan de ernst van de problematiek die jongeren zichzelf op de nek halen door dat spul te gebruiken. Google maar even wat voor schadelijke effecten er op kunnen treden. Het is in Papendrecht ook een probleem, op meerdere plekken.

De heer LAMMERS per interruptie: vindt u niet dat dit een verantwoordelijkheid van de ouders is?

De heer LICHTENBERG: zeker is het de verantwoordelijkheid van ouders om hun kinderen op te voeden, maar we praten hier over problematiek in de openbare ruimte. Waar het gaat om openbare orde en volksgezondheid heeft de gemeente een taak te vervullen, zeker daar waar er overlast ervaren wordt en er dingen gebeuren waar jongeren zichzelf schade mee berokkenen. Het gaat te ver om te zeggen 'dat laten we maar over aan de ouders', hier hebben wij als gemeente een rol in te vervullen.

De heer LAMMERS: is de heer Lichtenberg het er dan mee eens dat we dan nog eens extra naar handhaving moeten kijken en geld vrij moeten maken voor extra boa's? Als de ouders hun verantwoordelijkheid niet nemen, moet de overheid dat doen.

De heer LICHTENBERG: ik vind het een heel creatief bruggetje, maar dat ga ik niet over. Het voorstel is dat te doen bij extra evenementen, daar hoeft je geen extra boa's voor in te zetten. Ik vind wel dat de motie serieus moet worden bekeken.

Mevrouw VAN ES per interruptie: er wordt gezegd dat dit bij evenementen gehandhaafd moet worden. Hoeveel evenementen zijn er nou eenmaal in Papendrecht waar dit een probleem is? Bij Pellerpop was er controle bij de ingang, waar men hun tas moest laten controleren.

De heer KOSTEN: getallen heb ik ook niet, ik heb wel gezien dat de politie zelf een oproep aan Papendrechtse jongeren heeft gedaan om hiermee te stoppen. Voor mij is dat in ieder geval een signaal om er mee aan de slag te gaan, los van alle landelijke signalen die erbij komen.

Mevrouw VERDOORN per interruptie: op Koningsdag hebben we iemand van het evenemententerrein verwijderd die voor € 2,- pufjes lachgas aanbood. Daar hadden we ook geen grond voor, maar dat is wel gebeurd.

De heer KOSTEN: dat klinkt heel daadkrachtig, maar laten we het nu ook formaliseren.

Tenslotte, de heer Lichtenberg riep de andere partijen op deze motie te steunen, ik doe dit in het bijzonder richting het PAB, want in het coalitieakkoord staan ook wel een paar zinsneden die hierbij aansluiten, *dat we continue alert moeten zijn op mogelijkheden om de veiligheid verder te bevorderen (overlast aanpakken) en jongeren ontmoeten elkaar op straat, dat moet ook gewoon kunnen, alleen geen overlast veroorzaken voor omwonenden.*

Motie 08: regenton: ik heb het college horen zeggen 'we gaan voor een robuuste regenopvang en de regenton is sympathiek'. Ik ben benieuwd hoe dit uitpakt en mocht dit aanvullend nodig zijn, kunnen we daar later nog naar kijken. Vooralsnog ben ik niet van plan in te stemmen met deze motie.

Mevrouw **KARSO**: wij willen de portefeuillehouder bedanken voor de beantwoording en de reacties die gegeven zijn. Ik heb nadrukkelijk gehoord dat als het gaat om preventie, vroeg signalering, vroeghulp waar wij nadrukkelijk om hebben gevraagd, dat dit meegenomen wordt in het lokaal beleidsplan sociaal domein. Dat is heel fijn en is de vervolgvraag: wanneer kunnen we dit verwachten?

In reactie op portefeuillehouder Paans over: hoe gaan we om met de tekorten die op ons af komen? Dan hoor ik hem terecht zeggen 'we hebben een omdenknotitie en vanuit de taskforce te maken met een lijst van ombuigingen en daar zijn we regionaal ook hard mee bezig'. Ook dan de vraag: elk besluit dat we daar nemen heeft ook lokaal effect en dat zou ook meegenomen moeten worden in een lokaal beleidsplan. Daarmee sluit ik aan op de woorden van mevrouw Van Es, dat het college hier een standpunt over moet innemen en ook moet nadenken over de effecten van dat soort regionale besluiten die we nemen. Een heel concreet voorbeeld: als we besluiten te stoppen met bv. de Drechthopper heeft dit een lokaal effect. Namelijk dat mensen niet ergens meer naar toe kunnen, dat ze waarschijnlijk niet meer naar ontmoetingsactiviteiten kunnen gaan, geen dagbesteding, oftewel nog meer eenzaamheid en uitsluiting en nog meer andere zorgen die zich vervolgens gaan opstapelen. Dus elk regionaal besluit heeft een lokaal effect en daar moeten we ons bewust van zijn en daar een standpunt over innemen en komen met een voorstel. Dat is de oproep die we allemaal hebben gedaan. Regionaal beleid en lokaal beleid moet op elkaar aanvullend zijn. Daar hoor ik graag nog een reactie op.

Reagerend op de woorden van portefeuillehouder De Ruijter. De maatschappelijke partners: ik hoor dat u heel goed bezig bent waar het gaat om armoedebestrijding. En dat u hiervoor gebruik maakt van de samenwerking van de maatschappelijke partners. U spreekt daarover met kerken, onderwijs en de voedselbank. Ook daar geldt; laten we kijken welke partners we nog meer kunnen bereiken. Ik snap de zorg, zij weten elkaar vaak niet te vinden en weten niet altijd wat er gebeurt. Waar we echt waakzaam voor moeten zijn is dat diezelfde partners niet het gevoel hebben dat onze afzonderlijke portefeuillehouders van elkaar niet weten wat ze aan het doen zijn en dat er op die manier niet integraal

wordt samengewerkt. Laten we vooral leren van wat we zien, horen en waarnemen. Dat is ook een oproep. Als het gaat om een dossier wonen, armoedebestrijding, lokale hulp en regionale zorg en ondersteuning, heeft het allemaal met elkaar te maken.

De motie mediafonds hebben wij mede ingediend, ook daarin ben ik benieuwd als er een sessie heeft plaatsgevonden over onafhankelijke journalistiek, wat daaruit voort is gekomen en of daar een voorstel richting de raad uit voortkomt om daar misschien iets mee te doen. Wij staan open voor elke vorm van maatregelen die de berichtgeving naar buiten toe kunnen gaan bevorderen. Misschien een reactie en een termijn waarvoor wij een voorstel kunnen verwachten.

Motie 01: Papendrechtse inclusie agenda: hier wacht ik op de reactie van de portefeuillehouder inzake de opmerking die gemaakt is door de VVD.

Motie 02: Beter een goede buur dan een verre vriend: wij zijn wel een voorstander van luchtkastelen, ook daarin ben ik benieuwd naar de reactie van de portefeuillehouder.

Motie 03: verbetering van handhaving: hier gaan wij niet in mee en zullen tegen deze motie stemmen.

Motie 04: drinkwater: ik heb het al eerder doorgegeven: er lopen heel veel dingen door elkaar, is het Gen-X, PFOA, is het verhogen van de kwaliteit van het drinkwater? De strekking van de motie snap ik, maar de tekst had ik anders geformuleerd. Als het een oproep is om de drinkwaterkwaliteit te verhogen kan je daar niet tegen zijn. Ik weet alleen niet of dat op deze manier gerealiseerd moet worden. Bovendien ben ik ook benieuwd naar de reactie van de portefeuillehouder, dat Oase daarmee bezig is. Wat houdt dat precies in en wanneer kunnen wij een voorstel verwachten?

Motie 05: het oprichten van een buurthuis: wij zijn voorstander van ontmoetingsplekken. Dat betekent niet altijd dat je investeert in stenen gebouwen, maar dat je ze ter beschikking stelt. We gaan het toch niet steunen en wachten op de resultaten uit de motie Jongvolwassenen. Ik heb gehoord dat hiervoor heel veel goede ideeën zijn aangedragen en dat er activiteiten ontwikkeld zullen worden. Mogelijk is uiteindelijk ook een plek voor jongeren nodig, maar daarover gaan we dan later in debat.

Motie 06: investeren in relaties: ik hoor de heer Kosten vragen om een visie en een focus. Ik begrijp waarom hij daarnaar vraagt, er is heel veel problematiek op scholen. Je hoort ook vanuit het onderwijs dat heel veel lvb (licht verstandelijke beperking) -problematiek aan de orde is, schuldenproblematiek, dat doet iets met relaties en met de kinderen. Alleen weet ik niet of dit de oplossing is. Wij zijn tegen bemoeienis van de overheid bij relaties. De heer Kosten vraagt om aandacht: 'wat kunnen we nog meer doen, kunnen we meer preventief optreden?' Dit is een oproep waar de portefeuillehouder misschien nog iets over kan zeggen, waarbij de heer Kosten het gevoel heeft dat daar inderdaad goed aandacht aan wordt besteed vanuit Sterk Papendrecht of niet, of we daar op een andere manier over geïnformeerd worden.

Motie 07: verbod lachgas: dit is inderdaad niet om te lachen. Vanuit alle reacties hoort men over handhaving, 'als het zover is wat kunnen we dan doen?' Ik snap de reactie van de portefeuillehouder dat men weinig kan betekenen. Men kan wel iets doen, maar niet veel. Wat ik in de motie lees is: 'Kijk naar de mogelijkheden', dus misschien ook aan de kant van preventie. We hoeven inderdaad niet te wachten om te kijken wat er landelijk gebeurt, we zouden wel kunnen zeggen: 'dit is wel een probleem, wij zouden dit wel bespreekbaar kunnen maken met de samenleving'. Dat is wat ik teruglees: wat kunnen we niet aan de repressiekant doen, maar wat kunnen we doen aan preventie en voorlichting? Ik hoorde de heer Lichtenberg zeggen 'we hebben ook een lokaal gezondheidsbeleid, we hebben de GGD, zij hebben een adviesfunctie en een opdracht vanuit ons om hier actief over na te denken. Om te kijken wat er landelijk of niet landelijk speelt, er is wel een beweging gaande waar we ons zorgen over maken. Zij kunnen ons daarin adviseren wat we daaraan kunnen doen. Daar kunnen we een signaal voor afgeven. Wat dat is dat weet ik niet, maar volgens mij wordt dat ook niet gevraagd. Laten we kijken wat we vanuit de GGD kunnen realiseren'. Misschien kan de portefeuillehouder daar op reageren.

Motie 08: regenton: jazeker, alle kleine beetjes helpen. We hebben blijkbaar de mogelijkheid dit via waterschappen te doen. Dit wist ik niet. Misschien kunnen we daar iets doen aan communicatie, zodat

men daar meer van op de hoogte is. Ook de opmerking van mevrouw Van Es dit integraal te bekijken en in het grote geheel te kijken hoe we dat soort zaken, duurzaamheid, lokaal kunnen bevorderen. Misschien vinden mensen het lastig deze aanvragen bij de waterschappen te doen. Misschien moeten we hier ook iemand hebben die dat soort vragen beantwoordt en mensen actief ondersteunt en begeleidt. We hebben hier een ondernemersloket, misschien moeten we ook een duurzaamheidsloket hebben. Ik denk dat we alle mogelijkheden moeten onderzoeken of we hier iets mee kunnen.

De heer **GRIMMIUS**: ik had een aantal vragen gesteld, met de meeste beantwoordingen kan ik prima leven. Een vraag is niet beantwoord, dat is de vraag waar de € 30.000,- voor de inzet bij het armoedeverhaal voor bedoeld is.

M.b.t. het gemeentelijk vastgoed hoor ik dat er inmiddels het nodige is gebeurd, misschien een goed idee om de raad middels een RIB op de hoogte te brengen van de stand van zaken.

De multifunctionele accommodatie staat op de agenda voor het voorjaar 2020. De heer Paans noemde het belang van verbinding zoeken. Voor het op de agenda komt ga ik ervan uit dat dit in overleg is gegaan met die verenigingen, zodat we -als we het er in het voorjaar van 2020 over gaan hebben - ook weten hoe de verenigingen hier tegenover staan. Ook daar nog graag een antwoord op.

De vo-scholen zijn genoemd, techniek onderwijs en de subsidie van € 16.000,- per leerling. Mijn vraag is: gaan de Lage Waard en de Willem de Zwijger zelfstandig deze subsidie invullen, of zoeken zij hierin de samenwerking, zodat we daar in november een mooie stap in hebben kunnen zetten en we daar op voort kunnen borduren?

Participatie is meerdere keren genoemd. Ik heb aangegeven dat we niet tegen participatie zijn, integendeel. Maar je moet volgens mij wel goed kijken wanneer we het in willen zetten en wanneer we het misschien achterwege moeten laten. Ik heb hier een heel duidelijk antwoord op gekregen van de portefeuillehouder – het signaal is denk ik goed overgekomen -, hier kunnen we ons ook in vinden.

Motie 01: Papendrechtse inclusie agenda: hier wacht ik de reactie van de portefeuillehouder af.

Motie 02: Een goede buur is beter dan een verre vriend: deze kunnen we steunen.

Motie 03: verbetering van handhaving: zullen we niet steunen en volgen hierin de portefeuillehouder.

Motie 04: drinkwater: dienen we mede in. Ik vind dat er gekeken mag worden naar het verhaal dat Europa dit beleid strakker aan gaat pakken en dat we daarop kunnen anticiperen (dat doet landelijke wetgeving ook met regelmaat). Ik hoor hier zeggen 'dat doen we nog even niet, we wachten dat wel af en dan kijken we tegen die tijd wel'. Je kunt er ook op voorlopen. Het dictum geeft aan 'te onderzoeken of het mogelijk is om over te stappen'. Zo moeilijk zal dit onderzoek volgens mij niet zijn, dus waarom kan je hier nou tegen zijn? Het kan wel of het kan niet en als het wel kan krijgen we nog schoner en veiliger water. We moeten toch met z'n allen de conclusie trekken: ook al vinden Oase en RIVM dat het drinkbaar is, gezond is het gewoon niet, want het hoort er niet in thuis.

Motie 05: het oprichten van een buurthuis: daarvan heb ik de portefeuillehouder horen zeggen dat er net een onderzoek met jongvolwassenen is afgerond en dat zij samen met de jongvolwassenen invulling aan wil geven. Ik denk dat wij dit volgen, dus deze motie zullen we niet steunen.

Motie 06: investeren in relaties: daarbij volgen we de reactie van het college. Tegelijkertijd vinden we ook dat hier geen rol voor de gemeente is weggelegd en dat we daar wel degelijk andere partijen voor hebben die zich – ook aan de voorkant, in de preventieve sfeer – al mee bezighouden.

Motie 07: verbod lachgas: hier volgen we het antwoord van het college en de latere reactie van de heer Stremmer, dat hier landelijk al heel veel over te doen is en waarom zouden we ons daar als gemeente Papendrecht nadrukkelijk zelf mee bezig moeten houden? De juridische- en handhavingsonmogelijkheid is aangegeven, daar sta ik volledig achter.

Motie 08: regenton: ik heb de portefeuillehouder horen zeggen dat hij naar robuuste maatregelen kijkt. Deze motie is juist ingegeven vanuit operatie Steenbreek. En in het kader van participatie en wat de inwoner zelf kan doen is dit een prachtige kans om deze motie juist te omarmen. In de motie zelf heb ik

ook nadrukkelijk verwezen naar opmerkingen die in het coalitieakkoord vermeld staan. Ik vind het daarom heel bijzonder dat sommige coalitiepartijen deze motie niet omarmen, terwijl in het coalitieakkoord toch duidelijk zoiets aangegeven staat. Je krijgt van de burger meer betrokkenheid bij klimaat adaptieve maatregelen, hoe kleinschalig dan ook. Maar iedere maatregel en invulling die we daaraan geven is een goede en zo groeit ook het besef bij burgers dat ze daar daadwerkelijk zelf wat aan kunnen doen. De opmerking over het waterschap is mij bekend. Ik weet echter wel dat het waterschap zich vooral richt op partijen en grotere inkoop en niet zozeer op het individu, terwijl deze motie gericht is op het individu. Ik hoorde ook het voorbeeld van gratis tegels ophalen, dat klopt, ook dat kost een gemeente geld en ik denk dat je dat als maatregelen een beetje tegen elkaar kunt wegstrepen. Wij zorgen hier voor regentonnen, in Dordrecht kiezen ze voor het ophalen van tegels. Ik doe nogmaals een appel voor het steunen van deze motie.

Aansluitend schorst de VOORZITTER de vergadering om 22.20 en heropent deze om 22.40 uur.

Beantwoording door het college in tweede termijn

Wethouder **PAANS**: een aantal fracties heeft terecht nogmaals aandacht gevraagd voor de financiën, met name voor lokaal/regionaal. Er werd ook door D66 gevraagd: wat meegenomen kan worden, doe dat. Dat is exact de bedoeling. De deadline m.b.t. die taskforce en omdenktotie is zo gepland dat hierover in de Drechtraad besluitvorming plaatsvindt, welke maatregelen daar getroffen zullen worden en welke keuzes gemaakt zullen worden, die geïncorporeerd zullen worden in de begroting zodat dit gelijk zijn effect gaat hebben. Alles wat meegenomen kan worden nemen we mee. In de vervolgopdracht van die taskforce staan ook de actuele financiële posities, waardoor per gemeente de financiële tekorten lokaal of regionaal worden veroorzaakt, zodat we een speelveld krijgen dat inzichtelijk is. Ook de situatie waar de heer Lichtenberg naar refereert, dat 1 gemeente zegt 'we leggen alle last bij de regio neer en lokaal gaan we volop verder' wordt dan heel tastbaar en zichtbaar. Daar moet misschien in de Drechtraad iets van gevonden worden, maar dan kunnen wij onze situatie daarop afstemmen. Mevrouw Karso zei: als we regionaal iets stoppen, kan het zo zijn dat het een waterbedeffect heeft en er lokaal ook iets gaat gebeuren. Maar in die taskforce staat per activiteit en mogelijke keuze de impact die het qua geld en inhoud en effect heeft en komt daarin duidelijk naar voren.

De vraag van de heer Grimmius m.b.t. accommodaties en verenigingen: natuurlijk komen die verenigingen aan slag. Maar als ze bij mij aan tafel komen en ik zeg 'wat is uw toekomst en er zijn mensen mee bezig', gaan ze hun eigen contacten leggen met andere verenigingen in onze gemeente, want ze zijn zich er terdege van bewust dat het niet een wensenlijstje is dat ze kunnen inleveren. Zeker gezien de financiële situatie die ik ze ook voor ogen houd en waar we andere opgaves hebben. We hebben daar in de begroting, naast onze gewone taken die we hebben m.b.t. onderhoud van velden e.d. die meerjarig geprognoseerd staan, geen rekening mee gehouden. Maar wensenlijstjes voor accommodaties en het verfraaien, dan moet er eerst concreet iets liggen en komen de verenigingen aan slag, maar vooral de raad als kaderstellend en ook budgetrecht.

Mevrouw **VERVER**: als eerste de motie 01: Papendrechtse inclusie agenda: dat krijgt een plek in het lokaal beleidsplan sociaal domein als het aan ons ligt. In welke vorm durf ik nog niet te zeggen, omdat ik nog niet weet hoe het is opgebouwd. Ik kan wel toezeggen aan de indieners van de motie dat dit voldoende aandacht krijg en dat ik die garantie geef.

De heer DE HAAS per interruptie: ik ben heel blij met de toezegging, maar wil heel duidelijk weten dat we niet naar woordjes moeten zoeken door een heel beleidsstuk heen, maar dat we goed terug kunnen vinden waar het staat en waar het over gaat.

Wethouder **VERVER**: volgens mij hebben we dan dezelfde definitie van voldoende aandacht. Qua timing zal dat eind 2019 zijn, afhankelijk van de participatievorm, maar dat zal haalbaar moeten zijn.

Dan dank ik de fracties die zich geschaard hebben achter de voortgang van de uitwerking van de motie Jongvolwassenen. Op de vraag van de VVD moet ik zeggen dat het organiseren meer zit in het regisseren, dus partijen bij elkaar brengen, waar wij uiteindelijk op sturen is dat partijen dat zelf zullen doen. Misschien moeten we dat gewoon regisseren noemen. Hoeveel uren daarmee gemoeid gaan zou ik niet durven zeggen. Daar moeten we op sturen dat dat uiteindelijk terugloopt en dat is ook niet het overgrote deel van het totaal aantal uren wat we er mee bezig zijn.

Wethouder **DE RUIJTER**: dan begin ik met motie 02: Een goede buur is beter dan een verre vriend: het college stelt voor de motie aan te houden en zegt toe de behoefte te zullen peilen binnen de Papendrechtse gemeenschap, dit ook in het kader van het participatietraject.

De heer STREMLER per interruptie: gehoord de beraadslagingen van de heren Lichtenberg en Den Dekker en het advies vanuit het college om het niet te steunen, zijn we tot de conclusie gekomen om deze motie wel te steunen. Dat snijdt meer hout dan het advies van het college in dit geval. Wat ons betreft hoeft u deze motie niet aan te houden.

(De VOORZITTER: dat leek meer op een stemverklaring).

Wethouder DE RUIJTER: het PAB had nog wat vragen over QBuzz. Dat is geen rapport, er is een brief gekomen van de provincie. Het is een verlening van de concessie vanuit de provincie, waar we vanuit de Drechtraad bij betrokken zijn geweest. Wij proberen op allerlei manieren hier in Papendrecht het aanvullend vervoer wat beter geregeld te krijgen. E-Wheels rijden nu nog tot 17.00 uur, maar we gaan dat verdere uitbreiden. Dat rijdt voor een groot gedeelte met vrijwilligers, maar iedereen begrijpt natuurlijk wel dat er meer behoefte aan is. Dus dat wordt uitgebreid, maar vraag me niet naar een termijn. Datzelfde geldt voor de Drechthopper en de andere hoppers, al die vormen van vervoer worden samengebracht in samenhang en mevrouw Karso merkte al terecht op dat we dit straks in 1 domein moeten onderbrengen, want als we iets in het sociaal domein terugschroeven aan voorzieningen, bv. de wijkhopper, heeft dit gelijk effect. Daar moeten we echt integraal naar kijken, maar daar heeft QBuzz weer niets mee te maken. Vanuit het sociale domein kunnen we daar misschien nog wel een stap zetten. Wat betreft het sluipverkeer vond u het college passief, wij gaan informeren o.a. bij de gemeente Moerdijk (daar hebben ze recentelijk een dergelijk traject gelopen) of er een mogelijkheid is cameratoezicht toe te passen. Hier kom ik later een keer op terug. Wat betreft de vo-scholen, daar hoor ik toch breed draagvlak voor (ik dank mevrouw Van Es dat ze daar veel tijd voor willen reserveren) en ook wij als college willen hier veel tijd en energie in steken. Wat betreft de vraag van de PAB over de subsidie techniek onderwijs, deze mag niet aangewend worden voor (nieuw)bouw, het is alleen voor investeren in leerlingen. En wat nog mooier is, het is een samenwerkingsverband dat we binnen hebben gekregen met de Drechtsteden Noord: Papendrecht, Zwijndrecht en Sliedrecht. De scholen in Papendrecht werken op dit moment heel nauw samen, maar de subsidie is voor Drechtsteden Noord toegezegd. (Overigens is het wel leuk te vermelden dat de regio Gorinchem nog geen subsidie heeft gekregen.)

De heer LICHTENBERG per interruptie: ik hoor de wethouder zeggen dat Zwijndrecht ineens onderdeel is van Drechtsteden Noord, of is dit zo bij de onderwijsregio's?

Wethouder DE RUIJTER: dit geldt alleen voor de onderwijsregio, in dit dossier doet Zwijndrecht met ons mee.

De parkeervergunningen blijft een dingetje in het centrum en dat zal altijd zo blijven. Wij kunnen ook altijd een blauwe zone verder uit te breiden, dat ligt aan de omwonenden zelf: die moeten dan een meerderheid hebben en kunnen dan een aanvraag doen. Op alle mogelijke terreinen bespreken wij de parkeermogelijkheden met ondernemers binnen het huis en dat doet collega Paans binnen de corporaties. Het is alleen aangeven, wij kunnen niets afdwingen. De VVD vroeg aandacht voor de kruising Westeind/Oude Veer: ik zeg u toe dat ik de verkeerskundige hier nog een keer naar zal laten kijken en kom hier nog een keer op terug. Ik ken uw standpunt en uw zorg. De vraag van de CU op de

BK-weg heb ik behandeld met het antwoord aan de CDA-fractie. Het rechts afslaan op de Van Wenaeweg in Alblisserdam wordt hierin meegenomen. Als we die vrachtwagens gaan meten heeft dat daar alles mee te maken. Ook daarover heb ik het vanmorgen gehad met mijn Alblisserdamse collega. OP vroeg naar het inzetten van kleinere bussen, QBuzz is zelf de concessiehouder, wij gaan niet over de invulling van de concessie. Overigens hebben ze mij verteld dat de personeelskosten voor kleine bussen hetzelfde blijven en dat de materieelkosten maar minimaal zijn bij zulke grote concessies.

Wat betreft de aandacht voor de N3-geluidsschermen: recentelijk heeft RWS hier een lezing gehouden, waarbij men is ingegaan op de geluidsschermen. Waar mogelijk passen zij ze aan en wij zijn continue met RWS in gesprek over de aanpassingen N3. De PvdA noemde de maatschappelijke partners, wat ik daarbij was vergeten te noemen zijn de sportverenigingen. Ook op sportverenigingen wordt heel veel gesignaleerd door trainers. Plotseling komt er een jongetje niet meer naar de voetbal, terwijl hij heel talentvol is. Wat is er aan de hand? Zulke verbindingen moeten we ook maken. Dan kom ik bij de vraag van GroenLinks: die € 30.000,- hebben we nodig om die partijen te verbinden. We moeten netwerkbijeenkomsten organiseren, misschien zelfs een digitaal systeem opstarten waar mensen elkaar kunnen vinden, daar hebben we budget voor nodig. De vraag over de beide scholen heb ik al beantwoord: met meerdere scholen, 4 scholen in totaal, Papendrecht is hier een belangrijke partij in. De heer STREMLER per interruptie: ik heb nog een vraag gesteld over de nieuwe school.

Wethouder DE RUIJTER: er vestigt zich inderdaad een nieuwe school in Papendrecht. Alleen hoeven wij hier formeel niets van af te weten, die wordt niet bekostigd door de gemeente. De school is wel zo netjes geweest om ons daarvan op de hoogte te stellen, maar formeel hebben wij daar als college en raad geen rol in.

De heer STREMLER per interruptie: momenteel loopt er in Westland een heel 'gedoe' over een nieuwe school en de gemeenteraad heeft daar positie in genomen. Het college van B&W moet daar een goedkeuring geven wat betreft het scholenplan, etc. Mijn vraag is: wat is de rol van het college en de gemeenteraad hierin? U zegt dat we geen rol hebben, maar dit is in tegenspraak met alles wat ik lees.

Wethouder DE RUIJTER: in Westland heeft de minister de gemeente Westland aangewezen en dat is dan een school die door de overheid wordt gefinancierd. Maar dit is een particulier initiatief, u mag ook een school beginnen met uw partij, het bestuur van deze stichting heeft ons hier netjes over geïnformeerd, maar wij zijn geen partij en gaan hier niet over.

De heer STREMLER: is het wel zo dat zij in gemeentelijk vastgoed de Boeieraak zitten?

Wethouder DE RUIJTER: ja, dat is correct en wordt gewoon verhuurd. Iedereen mag dat pand huren.

Wethouder **JANSSEN**: over motie 08: regenton werd gezegd alle kleine beetjes helpen, daar kan ik niets tegenin brengen. Regentonnen zijn echter niet zo duur dat mensen die niet zelf aan kunnen schaffen, misschien was dat een paar jaar geleden nog anders, maar nu is dat zeker niet het geval. De vraag is dan ook of dit als gemeente moeten ondersteunen, of dat we willen inzetten op andere maatregelen.

De heer GRIMMIUS per interruptie: ik vind het voorbarig dat de wethouder in de portemonnee van individuele inwoners kan kijken.

Wethouder JANSSEN: ik snap dat we het daar niet over eens worden.

De heer STREMLER per interruptie: ik ben benieuwd wat een regentonactie zou kosten. Ik hoorde van de gemeente Woerden bedragen van boven de ton, dat willen we niet, anders gaat het ten koste van het maaibeheer en andere efficiëntere milieumaatregelen. Heeft de heer Grimmus erover nagedacht wat het zou kunnen kosten en waar het geld vandaan moet komen?

De heer GRIMMIUS: ik ben nadrukkelijk weggebleven van het 'hoe' en heb in mijn motie het 'wat' aan willen geven en is het college wel in staat om daar wat invulling aan te geven. Ik heb ook aangegeven dat er al vele acties voorafgegaan zijn in het land, dus we hoeven het wiel niet uit te vinden. Volgens mij kan het redelijk eenvoudig met een paar lokale ondernemers ingevuld worden. Zij zouden bij kunnen houden hoeveel regentonnen er in de actieperiode (3-4 weken) verkocht worden. Ik heb het 'wat' aangegeven en

de invulling staat nog verder open, dan praat je misschien over € 5.000,-/ € 10.000,-. Als het college dat teveel vindt kan je de bedragen of de aantallen bijstellen, daar ben ik bewust van weggebleven.

Wethouder JANSSEN: laat ik ook even wegblijven bij bedragen, je kunt alles aan een maximum binden. Wij vinden zelf dat we op dit moment een pas op de plaats moeten maken. We gaan met het gemeentelijk rioleringsplan aan de slag, na de zomer komen we daar ook bij u op terug. Allerlei andere maatregelen komen dan ook aan de orde, misschien dat u dan wel zegt 'jammer dat we niet net die laatste € 10.000,- kunnen uitgeven aan sedumdaken'. Ik geef het gewoon maar even mee voor wat het waard is. Het waterschap heeft een subsidieregeling, inderdaad samen met anderen en we willen iets samen met anderen ook wel stimuleren. In het organiseren van deze regeling zelf gaan altijd weer ambtelijke uren zitten. We hebben als college gezegd 'laten we het nu nog even niet doen, als we het al zouden doen mag het hooguit onderdeel zijn van wat we na de zomer met elkaar bespreken in het kader van het gemeentelijk rioleringsplan en de klimaat adaptieve maatregelen die we daar voorstellen'. Als de raad er anders in staat hoor ik dat vanzelf. Er is ook een vraag geweest over het drinkwater en de veronderstelling dat Oase het drinkwater al ergens anders haalt. Dat is niet het geval, dat gaat wel tijdelijk gebeuren als de put op de schop gaat en als ze daar een ander filter op gaan zetten. Maar dat is nu niet nodig volgens Oase, het water is gezond en het kan gewoon gedronken worden.

De heer LAMMERS per interruptie: wanneer gaat de put in Langerak op de schop?

Wethouder JANSSEN: ik heb begrepen dat het gepland is en heb van het waterschap te horen gekregen dat ze dat in de komende 2 jaar plannen. Wanneer dat precies gerealiseerd gaat worden weet ik niet. Op het moment dat ik dat weet zal ik direct de raad op de hoogte stellen. Dan weten we ook wanneer we zachter water krijgen.

Mevrouw KARSO per interruptie: het is mij niet helemaal duidelijk wanneer wij geïnformeerd gaan worden over de hardheid van het water.

Wethouder JANSSEN: die is eerder toegezegd in de commissie Ruimte en doe ik hier nog een keer. Du moment dat ik van Oase hoor dat zij zaken daadwerkelijk gepland hebben, weten we ook wanneer deze werkzaamheden eindigen. Op dat moment ga ik de raad op de hoogte stellen.

De heer DEN DEKKER per interruptie: ik heb een tijdje geleden gemaïld met Oase en die gaven aan dat afhankelijk van de snelheid van vergunningverlening en aanpassingen in het leidingnet dit rond 2020/2021 plaats gaat vinden.

Wethouder JANSSEN: afhankelijk van de vergunningverlening weten we hoe het verdere proces gaat lopen en of het in 2020 of 2021 gerealiseerd gaat worden.

Ik had nog een vraag over het Erasmusplein staan: ik heb niet gezegd dat er een studie volgt of een onderzoek. Ik heb gezegd dat we daadwerkelijk de verkoop van dit soort panden aan het voorbereiden zijn. We zijn aan het kijken hoe we dit op de markt gaan brengen, dat gaat niet om een onderzoek maar om daadwerkelijk ook die gang te maken. Overigens de informatie over het gemeentelijk vastgoed (en alles wat daaromheen hang) was al toegezegd voor het najaar en blijft staan. Of dit middels een RIB gaat of op een meer vertrouwelijke manier moeten we nog even bekijken.

Portefeuillehouder **MOERKERKE**: de vraag van de VVD: gaat het geld voor goed werkgeverschap voor een deel naar participatie? Het antwoord daarop is uiteraard 'nee', er gaat wel een deel van het opleidingen budget naar het opleiden van de organisatie voor externe oriëntatie. Ze worden wel klaargestoomd om met participatie om te gaan, maar het gaat niet naar participatie zelf.

Verder zijn er vragen gesteld over het mediafonds: de RIB van mei was redelijk duidelijk. Dat was een soort verslag van de bijeenkomst van de journalisten en een vertegenwoordiger van de vereniging van Nederlandse Journalisten. Daar heeft men redelijk specifiek aangegeven wat men wel/niet wil. Dat wordt omgezet in een raadsvoorstel dat binnenkort naar de raad komt.

Verder op het gebied van handhaving is de vraag gesteld of de raad betrokken is geweest bij het opstellen van prioriteiten en of daarvan afgeweken kan worden. Dat is inderdaad zo, de raad is onderdeel

geweest van de prioriteiten die we destijds hebben opgesteld, na de behandeling van het rapport van de Rekenkamercommissie wat ook daar aanbevelingen over gaf. En uiteraard, op het moment dat het op gebied van veiligheid en openbare orde nodig is, wordt ervan afgeweken en worden er incidenteel handhavingsacties gehouden. Dus; ja, dat kan.

Het lachgas: de GGD geeft hier al informatie over en is hier actief mee bezig. Voor het onderwijs is er een lespakket specifiek gericht op het lachgas. Het enige waar we op kunnen handhaven is op gebied van de Warenwet, dat gaat alleen om de verkoop. Want gebruik en bezit is nog niet strafbaar. Het effect van de verbieden van verkoop op straat zou kunnen zijn dat ze dan naar een van de winkels gaan en een tank halen of een doos met lachgaspatronen en dan kunnen we heel weinig meer. De zorg wordt heel erg gedeeld, op het moment dat we kunnen willen we daar ook echt op doorpakken. Alleen moeten we daar wel een aanleiding voor hebben die verder gaat dan alleen de Warenwet.

Op verzoek van de heer STREMLER schorst de VOORZITTER de vergadering om 23.11 en heropent deze om 23.16 uur.

De heer STREMLER: we hebben de motie regenton besproken en kunnen deze ondersteunen mits er een limiet wordt gesteld van € 5.000,-. De heer Grimmus zal dit verder uitleggen.

De heer GRIMMIS: dit betekent dat het dictum van de motie aangepast wordt met een toevoeging: *via lokale ondernemers met een maximum bijdrage van de gemeente van € 5.000,-*.

De heer LICHTENBERG per interruptie: is dit in- of exclusief de ambtelijke uren?

De heer KOSTEN per interruptie: is dit eenmalig of jaarlijks?

De heer GRIMMIUS: dit is eenmalig en wat mij betreft exclusief de ambtelijke uren, want zoveel tijd hoeft daar niet aan besteed te worden.

De VOORZITTER: het wordt veranderd met *via lokale ondernemers met een eenmalige maximum bijdrage van de gemeente van € 5.000,-*.

De heer DE HAAS: gezien de antwoorden en toezeggingen die wij net van de wethouder gekregen hebben willen wij motie 01 intrekken.

Vervolgens wordt het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders in stemming gebracht en met 23 stemmen vóór unaniem aanvaard.

Vervolgens worden de moties in stemming gebracht.

Motie 01: Papendrechtse inclusie agenda is vervallen.

Motie 02: Een goede buur is beter dan een verre vriend.

Deze motie wordt met 19 vóór stemmen en 4 stemmen (VVD en D66) tegen aangenomen.

Motie 03: Verbetering van de handhaving.

Deze motie wordt met 2 stemmen (CU) voor en 21 stemmen tegen verworpen.

Motie 04: Drinkwater.

Deze motie wordt met 3 stemmen (OP en GL) voor en 20 stemmen tegen verworpen.

Motie 05: Oprichten van een buurthuis.

Deze motie wordt met 2 stemmen (OP) voor en 21 stemmen tegen verworpen.

Motie 06: Investeren in relaties.

Deze motie wordt met 3 stemmen (SGP en CU) voor en 20 stemmen tegen verworpen.

Motie 07: Verbod lachgas.

Deze motie wordt met 6 stemmen (SGP, CU en CDA) voor en 17 stemmen tegen verworpen.

Gewijzigde motie 08: Stimuleringsregeling subsidie regenton in het kader van actie Steenbreek.

Stemverklaring de heer LICHTENBERG: *gehoord de beraadslagingen en toelichting van het college zullen we tegen deze motie stemmen, temeer omdat wij denken dat hier best wat ambtelijke capaciteit in gaat zitten om dit te regelen en eigenlijk meer geld gaat kosten aan ambtelijke capaciteit dan er aan € 5.000,- beschikbaar komt. Dat vinden wij verkeerd om iets gaan stimuleren.*

Stemverklaring de heer Den Dekker: *we zullen voor deze motie stemmen omdat we vinden dat het goed is als inwoners bewust worden gemaakt, net als wij dat vonden bij de afvalscheiding. Ik kan ook toezeggen dat zelf ik een regenton zal kopen, maar geen gebruik zal maken van de subsidie.*

De motie wordt vervolgens met 9 stemmen (CDA, SGP en PvdA) tegen en 14 stemmen voor aangenomen.

04. Sluiting.

De VOORZITTER sluit daarop de vergadering om 23.30 uur onder dankzegging aan eenieder voor diens inbreng. Hij wenst iedereen een prettige vakantie en ziet hen na het zomerreces graag weer terug.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Papendrecht op 2019.

griffier,

de voorzitter,

C.G.M. Bus

A. J. Moerkerke

Lijst met toezeggingen

1. Inzicht in de financiën.

Portefeuillehouder: Paans

Wanneer de portefeuillehouder meer inzicht heeft in de effecten van diverse zaken (de uitkomsten van de taskforce, van de omdenknottie Jeugd en Prinsjesdag) op de financiën, zal hij de raad hiervan op de hoogte houden.

2. Ontwikkelingen Sterk Papendrecht.

Portefeuillehouder: Verver

De portefeuillehouder houdt de raad op de hoogte van de ontwikkelingen bij Sterk Papendrecht. Ook ontvangt de raad een uitnodiging van Sterk Papendrecht voor een toelichting op de ontwikkelingen.

3. Motie Papendrechtse inclusie agenda.

Portefeuillehouder: Verver

De portefeuillehouder zegt toe de resultaten van een onderzoek inzake de behoeften van gehandicapten over te nemen in het lokaal beleidsplan sociaal domein.

4. QBuzz.

Portefeuillehouder: De Ruijter

De portefeuillehouder geeft aan dat het bericht van de provincie inzake de gesprekken met QBuzz via de griffie met de raad gedeeld zal worden.

5. Fietsstructuur (Sliedrecht).

Portefeuillehouder: De Ruijter

De portefeuillehouder zegt toe in het kader van de fietsstructuur met de portefeuillehouder van de gemeente Sliedrecht te zullen spreken over de oplossingen aldaar en de raad van de uitkomst hiervan op de hoogte te stellen.

6. Maatschappelijke Dienstplicht.

Portefeuillehouder: De Ruijter

De portefeuillehouder is bereid nogmaals te kijken hoe men de maatschappelijke dienstplicht vorm kan geven.

7. Multifunctionele accommodatie.

Portefeuillehouder: Janssen

Beeldvormend wil het college hier uiterlijk in het voorjaar van 2020, of zoveel eerder als we er met een aantal verenigingen uit kunnen zijn, in de commissie op terug komen.

8. Elektrische deelauto's.

Portefeuillehouder: Janssen

Zodra de portefeuillehouder meer weet over de recentelijke ontwikkelingen m.b.t. het inzetten van elektrische deelauto's stelt hij de raad hiervan op de hoogte.

9. Verkoop gemeentelijk vastgoed.

Portefeuillehouder: Janssen

De portefeuillehouder heeft de commissie reeds toegezegd hen in het najaar te informeren over de verkoop van het gemeentelijk vastgoed.

10. Informatieverstrekking naar de raad inzake de organisatieontwikkeling.

Portefeuillehouder: Moerkerke

De gemeentesecretaris, algemeen directeur en de portefeuillehouder P&O informeren de raad 1 à 2 keer per jaar m.b.t. de stand van zaken organisatieontwikkeling.

11. Motie mediafonds.

Portefeuillehouder: Moerkerke

De portefeuillehouder geeft aan dat de uitkomsten van de bijeenkomst van de journalisten uitgewerkt zal worden in een voorstel.

12. Onderzoek cameratoezicht bij sluijverkeer

Portefeuillehouder: De Ruijter

De portefeuillehouder zegt toe bij de gemeente Moerdijk de mogelijkheid naar cameratoezicht te onderzoeken en komt hier nog een keer bij de raad op terug.

13. Aandacht voor de kruising Westeind/Oude Veer.

Portefeuillehouder: De Ruijter

De portefeuillehouder belooft de verkeerskundige hier nogmaals naar te laten kijken en komt hier op terug.

14. Drinkwatervoorziening/hardheid van het water.

Portefeuillehouder: Janssen

Zodra de portefeuillehouder weet wanneer de drinkwatervoorziening in Langerak 'op de schop gaat' zal hij de raad hierover informeren. Ditzelfde geldt voor de hardheid van het water.